

دفترچه شماره ۱

دفترچه اختصاصی

آزمون تعیین سطح (آزمون ویژه)

آزمون ۱۰ مهر - سال ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	اجباری	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲		ریاضی و آمار ۲	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳		علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰
۴		علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵		جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۴۱	۵۰	۸
۶		جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۵۱	۶۰	۷
۷		روان‌شناسی	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰

کانال انسانی‌ها
در پیام‌رسان «بله»
برای عضویت، کد
روبه‌رو را اسکن کنید.

فیلم تحلیل آموزشی
سؤالات آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون،
کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود
اسکن کنید.

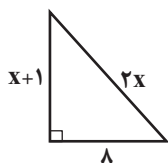

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

مباحث کل کتاب

ریاضی و آمار (۱)

۱- مساحت مثلث قائم الزاویه مقابل کدام است؟

۴۸ (۲)

۵ (۱)

۱۲ (۴)

۲۴ (۳)

۲- اگر معادله $\frac{1}{x} - \frac{1}{x-2} = \frac{ax^2 + (a+2)x}{x^2 - 2x}$ فقط یک جواب داشته باشد، حاصل ضرب مقادیر ممکن برای a چقدر است؟

هیچ مقدار a (۴)

۲ (۳)

-۲ (۲)

صفر (۱)

۳- در تابع $f(x) = \frac{2x+4}{x-1}$ ، اگر دامنه به صورت $D = \{0, -2, a\}$ و برد به صورت $R = \{0, -1, b\}$ باشد، حاصل $a-b$ کدام است؟

-۵ (۴)

۵ (۳)

-۳ (۲)

۳ (۱)

۴- رابطه $f = \{(3, m^2), (2, 1), (-2, m), (3, m+2), (m, 4)\}$ به ازای کدام مقدار m یک تابع است؟

هیچ مقدار m (۴)

۲ (۳)

-۱ (۲)

-۲ (۱)

۵- محور تقارن سهمی $y = ax^2 + (a-11)x + 3$ از نقاط $A(3k-1, 2k)$ و $B(2k+1, k-2)$ می‌گذرد. $a+k$ کدام است؟

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۶- کدام یک از روش‌های گردآوری داده‌ها نیازی به فرد پاسخگو ندارد و قبل از گردآوری، داده‌ای هنوز ثبت نشده است؟

(۲) مشاهده

(۱) دادگان‌ها

(۴) پرسش‌نامه

(۳) مصاحبه

۷- میانگین و واریانس داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_{10}$ به ترتیب برابر ۲۰ و ۵ است. اگر داده‌های ۱۵ و ۲۵ را به آن‌ها اضافه کنیم، واریانس داده‌های جدید

کدام است؟

(۴) $\frac{20}{3}$

(۳) $\frac{10}{3}$

(۲) $\frac{5}{3}$

(۱) $\frac{25}{3}$

۸- داده‌های مربوط به دو گروه A و B به صورت زیر است. به ترتیب از کدام شاخص مرکزی و پراکندگی برای توصیف این متغیرها استفاده شود؟

متغیرها	داده‌ها
A	۶۰, ۶۵, ۵۰, ۵۸, ۶۰, ۶۲, ۵۲, ۵۳, ۵۶
B	۱۲, ۸, ۱۴, ۱۶, ۱۰۰, ۲۱, ۱۳, ۱۰۵, ۹

(۲) A: میانه و دامنه میان‌چارکی B: میانگین و واریانس

(۱) A: میانگین و واریانس B: میانه و واریانس

(۳) A: میانگین و دامنه میان‌چارکی B: میانه و انحراف معیار
(۴) A: میانگین و انحراف معیار B: میانه و دامنه میان‌چارکی

۹- در نمودار جعبه‌ای ۴۳ داده آماری متمایز، میانگین دنباله سمت چپ برابر ۱۶ و میانگین دنباله سمت راست برابر ۲۱ است. اگر میانگین داده‌های

داخل و روی جعبه برابر ۱۸ باشد، میانگین کل داده‌ها تقریباً چقدر است؟

(۴) $18/22$

(۳) $18/23$

(۲) $19/23$

(۱) $16/91$

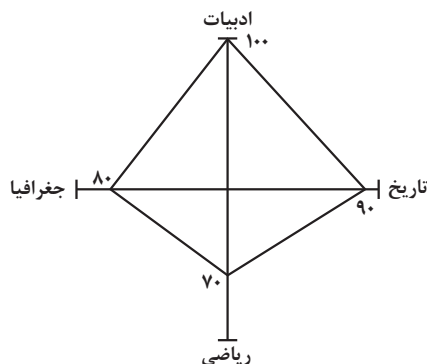
۱۰- نمودار راداری ۴ درس دانش‌آموزی به صورت زیر است. اگر بیشینه نمره، در چهار درس برابر ۲۰ باشد، واریانس نمرات این دانش‌آموز کدام است؟

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۶

(۴) ۵

ریاضی و آمار (۲)

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۱۱- اگر گزاره‌های $p \Rightarrow q$ و $p \vee q$ هر دو درست باشند، آن‌گاه ارزش چند تا از گزاره‌های زیر همواره درست است؟

(الف) $(p \vee \sim q) \Rightarrow \sim p$

(ب) $\sim (p \wedge q) \Rightarrow p \wedge \sim q$

(پ) $(p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow ((p \wedge q) \vee (\sim p \vee \sim q))$

(۴) ۳

(۳) ۲

(۲) ۱

(۱) صفر

۱۲- به جای $\square$ و $\bigcirc$ در گزاره $(\sim q \Rightarrow \sim p) \wedge \bigcirc \Rightarrow \square$ کدام گزاره‌ها قرار گیرند، تا یک مغالطه ایجاد شود؟

(۴) $\begin{cases} \bigcirc \equiv p \\ \square \equiv \sim q \end{cases}$

(۳) $\begin{cases} \bigcirc \equiv \sim p \\ \square \equiv q \end{cases}$

(۲) $\begin{cases} \bigcirc \equiv p \\ \square \equiv q \end{cases}$

(۱) $\begin{cases} \bigcirc \equiv \sim p \\ \square \equiv \sim q \end{cases}$

۱۳- اگر $f(x) = \begin{cases} x^2 + 1, & x < 0 \\ 3^x, & x \geq 0 \end{cases}$ باشد، مقدار $|f(\frac{1}{3})| + |f(-\frac{\sqrt{5}}{3})|$ کدام است؟ ([]، نماد جزء صحیح است).

(۴) ۴

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۱۴- اگر تابع $f(x) = (a-2)x + b$ ثابت، تابع $g(x) = (b+3)x - k + 3$ همانی و تابع $h(x) = |\frac{3x}{4}| - 3| - 1$ باشند، حاصل $h(a+b+k)$

کدام است؟ ([] علامت جزء صحیح است).

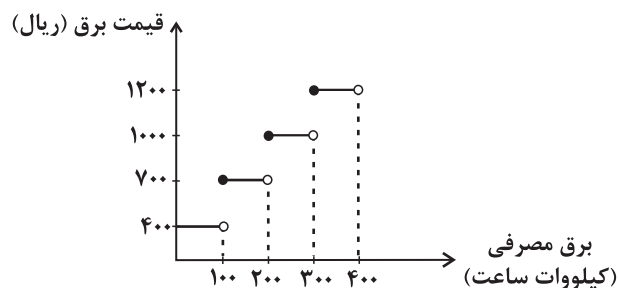
(۴) صفر

(۳) ۲

(۲) ۱

(۱) -۱

۱۵- هزینه برق مصرفی یک خانه براساس نمودار زیر بدست می‌آید. هزینه برق خانواده‌ای که ۳۵۰ kwh برق مصرف کرده است، چند ریال است؟

(۱) ۱۲۰۰۰۰۰

(۲) ۲۷۰۰۰۰۰

(۳) ۴۲۰۰۰۰۰

(۴) ۳۶۰۰۰۰۰

محل انجام محاسبات

۱۶- اگر $f(x) = \left[\frac{3-x}{2} \right]$ باشد، مقدار $f(\sqrt{2}) - f(-\sqrt{2})$ کدام است؟ ()، علامت جزء صحیح است.

- (۱) صفر (۲) -۱ (۳) -۲ (۴) -۳

۱۷- اگر $f = \{(2, -1), (3, 5), (4, 3), (5, 4)\}$ باشد، تابع $g = f + \frac{f+2}{f-2}$ کدام است؟

(۱) $g = \{(2, \frac{22}{3}), (3, \frac{9}{3}), (4, 8), (5, 7)\}$

(۲) $g = \{(2, -\frac{4}{3}), (3, \frac{22}{3}), (4, 8), (5, 7)\}$

(۳) $g = \{(2, -1), (3, 7), (4, 7), (5, 6)\}$

(۴) $g = \{(2, 7), (3, -1), (4, 7), (5, 6)\}$

۱۸- در یک جامعه آماری با ۶ عضو و درآمدهای ماهیانه ۱,۲,۲,۴,۷,۱۰ (میلیون تومان) با توجه به خط فقر به کمک میانه، چند نفر بالای خط فقر قرار

دارند؟

- (۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

۱۹- یک خانواده در هر سال ۳۰ کیلوگرم گوشت و a کیلوگرم برنج مصرف می‌کند. اگر شاخص بهای دو کالا به‌طور همزمان در سال ۱۴۰۰ برابر ۱۷۵

باشد و قیمت گوشت و برنج در سال پایه به‌ترتیب کیلویی ۱۰۰ و ۵۰ هزار تومان و در سال ۱۴۰۰ به‌ترتیب کیلویی ۲۰۰ و ۸۰ هزار تومان باشند،

مقدار a کدام است؟

- (۱) ۷۰ (۲) ۹۰ (۳) ۸۰ (۴) ۱۰۰

۲۰- در یک جامعه آماری جمعیت فعال ۲۴۰۰ نفر و ۲۰۰۰ نفر شاغل هستند. برای آن‌که نرخ بیکاری به ۵ درصد برسد، چند شغل جدید باید ایجاد

شود؟

- (۱) ۱۸۰ (۲) ۲۴۰ (۳) ۱۲۰ (۴) ۲۸۰

علوم و فنون ادبی (۱)

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۲۱- کدام مورد درباره تاریخ ادبیات قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم «غلط» است؟

- (۱) ناصر خسرو و کسایی مروزی در دوره سامانی شعر حکمی و اندرزی سرودند.
 (۲) رودکی، پدر شعر فارسی، در کنار کسایی مروزی، شاعرانی بودند که باعث قوت شعر غنایی شدند.
 (۳) منوچهری، فرخی، عنصری در اواخر عهد سامانی تربیت یافته بودند و دربار غزنوی به وجود آنان آراسته بود.
 (۴) به کار بردن ترکیب‌های تازه، استعاره‌های دلپذیر و تشبیهات متنوع از ویژگی‌های شعر فارسی در این دوره به شمار می‌رود.
- ۲۲- با توجه به ویژگی‌های شعر فارسی در سبک خراسانی و عراقی، چند مورد از موارد زیر با قلمرو سبکی نوشته‌شده مقابل آن تناسب دارد؟

(الف) فراوانی ترکیبات نو (ادبی - خراسانی)

(ب) رواج داستان‌سرایی (فکری - عراقی)

(ج) رواج مفاخره (زبانی - عراقی)

(د) قافیه و ردیف ساده (زبانی - خراسانی)

(هـ) واقع‌گرایی (ادبی - خراسانی)

(و) توصیف با تشبیه حسی (ادبی - خراسانی)

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۲۳- یکی از آرایه‌های به کار رفته در کدام گزینه، نادرست است؟

- (۱) آمل گوید که آمد رهبر من
 اجل گوید که آمد خنجر من (ترصیع، تکرار)
 (۲) گر تکیه دهی وقتی، بر تخت سلیمان ده
 و پنج زنی روزی، در پنجه رستم زن (موازنه، تکرار)
 (۳) مقیم می‌کده شد آدم و بهشت بهشت
 مگر ز کوی مغان به ندیده جایی را (جناس، واج‌آرایی)
 (۴) هم دیده داری هم قدم هم نور داری هم ظلم
 در هزل وجد ای محتشم هم کعبه گردی هم منات (سجع متوازی، سجع مطرف)

۲۴- کدام بیت دارای هر دو نوع جناس است؟

- (۱) زهره گر این چنگ من آرد به چنگ
 تارک جان سخن آرد به چنگ
 (۲) طاعت صد قافله هر شام کن
 صبح حج و نافله در شام کن
 (۳) بیشه شد آن دشت و در آنجا نماند
 ریشه‌ای از دشت در آنجا نماند
 (۴) در دهن از تنگی او پسته تنگ
 راه دل آن تنگ شکر بسته تنگ

۲۵- کدام گزینه برای نشان دادن آرایه‌های ابیات زیر، مناسب است؟

- «گیتی، ز گرد لشکرش، طاووس بسته زیورش
 در شرق، رنگین شهرش؛ در غرب، منقار آمده
 تریاق ما چهر ملک، پور منوچهر ملک
 با طاعن مهر ملک، طاعون سزاوار آمده»

(۱) جناس تام - تشبیه - سجع - واج‌آرایی

(۲) جناس تام - واژه‌آرایی - جناس افزایشی - تلمیح

(۳) تشبیه - سجع - جناس افزایشی - واژه‌آرایی

(۴) واج‌آرایی - سجع - جناس حرکتی - تلمیح

۲۶- همه ابیات، در وزنی یکسان سروده شده‌اند به جز:

- (۱) در کتاب آمد که در عهد قدیم
 - (۲) که سلام ما به قاضی برکنون
 - (۳) زندگی زیباست ای زیباپسند
 - (۴) خواجه ابوالقاسم از ننگ تو
- خانه‌ای می‌ساخت سقراط حکیم
بازگو آزار ما زین مرد دون
زنده‌اندیشان به زیبایی رسند
برکنند سر به قیامت ز گور

۲۷- به ترتیب، در چند بیت الگوی حروف اصلی قافیه مشابه بیت زیر و در بیت چند قاعده قافیه «۱» است؟

- «جمله بر فهرست قانع گشته‌ایم
الف) لعل که او دیر زاد دیر بقاست
ب) این چه رنگست برین گونه که آمیخته‌ای
ج) و ای بسا دردها که بر مردست
د) جان ز ریش و سببت تن فارغست
ه) اگر تو جلوه دهی قامت چو طوبی را
- زانک در حرص و هوا آغشته‌ایم
لاله کآمد سبک سبک برخاست
این چه شورست که ناگاه برانگیخته‌ای
همه جاندارویی دران دردست
لیک تن بی‌جان بود مردار و پست
ز خلد باز ندانند دار دنیی را

- (۱) دو - یک (۲) دو - دو (۳) یک - یک (۴) سه - دو

۲۸- در همه ابیات به جز ... هماهنگی وزن و محتوا مشهود است.

- (۱) بیا که قصر آمل سخت سست بنیادست
 - (۲) دی در گذار بود و نظر سوی ما نکرد
 - (۳) خیز که امروز جهان آن ماست
 - (۴) قوتی نه و لوتی نه در این روز جگرسوز
- بیار باده که بنیاد عمر بر بادست
بیچاره دل که هیچ ندید از گذار عمر
جان و جهان ساقی و مهمان ماست
گر بوی طعام است ز دل‌های کباب است (لوت: طعام)

۲۹- تصویر کدام ابیات مشابه است؟

- الف) در بزم ز رخسار دو صد شمع برافروز
ب) ای روی تو چون خلد و لبانت چو سلسبیل
ج) بهاری کز دو رخسارش همی شمس و قمر خیزد
د) عارض تو بی‌قلم خط زده بر لوح سیم
- وز لعل شکر بار می و نقل فروریز
بر خلد و سلسبیل تو جان و دلم سبیل
نگاری کز دو یاقوتش همی شهد و شکر ریزد
ای صدف لعل تو حقه دُر یتیم

- (۱) «الف» - «ب» (۲) «ب» - «ج»
(۳) «الف» - «ج» (۴) «ج» - «د»

۳۰- مفهوم کدام عبارت با بیت زیر متفاوت است؟

- «اگر پای در دامن آری چو کوه
سرت ز آسمان بگذرد در شکوه»

- (۱) سر صحبت تو ندارم، که با تو سخن دراز است؛ خلوت و عزلت، سلامت است.
- (۲) عزلت سلامت دین است و خلوت غنیمت مردان خدا.
- (۳) اگر خواهی که از آفت مردمان ایمن باشی، بیشتر خلوت گزین و کمتر با خلق آمیز.
- (۴) تنهایی به از همنشین بد، و همنشین نیک به از تنهایی.

علوم و فنون ادبی (۲)

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۳۱- کدام گزینه درباره شعر فارسی در سبک هندی نادرست است؟

- (۱) ورود لغات مربوط به مذاهب هندوان
(۲) افزایش کاربرد کلمات عربی
(۳) زبان واقع‌گرا
(۴) تسلط قالب غزل

۳۲- هر یک از آثار زیر به ترتیب نمونه کدام نثر است؟

«عباس‌نامه، حبیب‌السیر، رشحات عین‌الحیات»

- (۱) مصنوع، بینابین، ساده (۲) ساده، مصنوع، بینابین (۳) بینابین، مصنوع، ساده (۴) بینابین، ساده، مصنوع

۳۳- با توجه به ویژگی‌های فکری، سبک کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

- (۱) دوش دیدم که ملائک در میخانه زدند
(۲) درخت تو گر بار دانش بگیرد
(۳) آن تنگ دهان تو ز بیجاده نگینی است
(۴) بفروزم روزیم همی آتشش رز
گل آدم بسرشتند و به پیمانه زدند
به زیر آوری چرخ نیلوفری را
باریک میان تو چو از کتان تاری است
گسترانیم بر او سرخ کباب

۳۴- آرایه‌های مقابل کدام بیت نادرست است؟

- (۱) گر به شمشیرت کشد ابروی او تسلیم شو
(۲) من و تو غافلیم و ماه و خورشید
(۳) نظری به حال من کن چو قدح به دست گیری
(۴) سراپا اگر زرد و پژمرده‌ایم
ور به زنجیرت کشد گیسوی او آرام‌باش (استعاره - جناس ناهمسان)
بر این گردون گردان نیست غافل (مجاز - جناس)
گذری به خاک جم کن چو به دست جام داری (موازنه - تشبیه)
ولی دل به پاییز نسپرده‌ایم (کنایه - مجاز)

۳۵- در چند بیت تمامی ارکان تشبیه مشهود است؟

- (الف) شمع‌وش پیش رخ شاهد یار
(ب) مثال راکب دریاست حال کشته عشق
(ج) جز دیده هیچ دوست ندیدم که سعی کرد
(د) همچو روی عاشقان بینم به زردی روی باغ
دم به دم شعله‌زنان می‌سوزم
به ترک بار بگفتند و خویشان رستند
تا زعفران چهره من لاله‌گون شود
باده باید بر صبوحی همچو روی دوستان

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۶- هر دو مصراع کدام گزینه وزن همسان دولختی دارد؟

- (الف) غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل
(ب) دوست به هندوی خود گر بپذیرد مرا
(ج) دیگر نمی‌دانم طریق از دست رفتم چون غریق
(د) بر زمستان صبر باید طالب نوروز را
(هـ) چون تشنه جان سپردم آن گه چه سود دارد
(و) حبیب من که ندیده‌ست روی عذرا را
- (۱) و - ب (۲) ب - هـ (۳) الف - د (۴) ج - ب

۳۷- وزن نوشته شده مقابل تمام گزینه‌ها درست است به جز:

- (۱) خاکیان بی‌بهره‌اند از جرعه کأس الکرام
(۲) خط ماهرویان چو مشک تتاری
(۳) ز تندی سیل بهتر می‌کند جا در دل دریا
(۴) دور به عدلش ز حوادث گرفت
- این تطاول بین که با عشاق مسکین کرده‌اند (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
سر زلف خوبان چو درع فرنگی (فعولن فعولن فعولن فعولن)
گشاید جرمم از کثرت به خود آغوش رحمت را (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)
نقصد ز کشف داده آرام خُود (مفتعلن مفتعلن فاعلن)

۳۸- آرایه‌های «مجاز، تشبیه و جناس تام» در کدام بیت مشهود است؟

- (۱) گفت کز خون جگر هر چند پر شد ساغرم
(۲) تا لب میگون او در داد جان را جام می
(۳) ساقی بده کزین می در بزم دردنوشان
(۴) برخیز و برافروز رخ از جام دلفروز
- جام نوشین چون نهم بر دست پنداری جمم
چشم مست نیم‌خوابش را خماری دیگرست
گر باقی است جامی آن است عمر باقی
کز عشق لب‌ت جان به لب آورد پیاله

۳۹- وزن کدام گزینه دوری نیست؟

- (۱) سینه خاقانی اگر پاک بشویی از عنا
(۲) رفتم هنگام خزان سوی رزان دست‌گزان
(۳) مستم اگر باده نیست لعل لب یار هست
(۴) حدی نداری در خوش‌لقایی
- پیش خدایگان تو را بیش کند ثناگری
نوحه‌گر هجو تو شد هر ورق زرد مرا
گو می تلخم مباحش شربت دیدار هست
مثلی نداری در جان‌فزایی

۴۰- بیت زیر با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

- «ز دانش گوهر پاکم برافروز
چراغ چشم ادراکم برافروز»
- (۱) خداوندا، مرا از تن رها کن
(۲) ایمن گوهر پرفروغ یارب
(۳) الهی، شیوه صبرم کرم کن
(۴) خداوندا، مرا در علم جان ده
- ز فضل خویشتن اینم عطا کن
آلوده خاک و آب تا کی؟
مرا در کار خود ثابت‌قدم کن
تو این اسرار پنهانم عیان ده

جامعه‌شناسی (۱)

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۸ دقیقه

۴۱- هر عبارت، به ترتیب نشانگر کدام مفهوم یا موضوع است؟

- تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است، مانند تقسیم کار سنی و جنسی

- امنیت اجتماعی

- تفاوت‌هایی که جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی متفاوتی تبدیل می‌کند.

- عیادت از بیمار

(۱) جوامع مکانیکی - خرد و ذهنی - تفاوت در عناصر محوری - نامحسوس و خرد

(۲) دیدگاه طولی به جهان‌های اجتماعی - نامحسوس و کلان - تفاوت‌های مربوط به حوزه نمادها و هنجارها - نامحسوس و خرد

(۳) جوامع مکانیکی - ذهنی و کلان - تفاوت در عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌ها - خرد و عینی

(۴) نگاه تک خطی به تاریخ بشر - محسوس و کلان - تفاوت در لایه‌های عمیق - عینی و خرد

۴۲- به ترتیب، پاسخ هر یک از سؤالات زیر کدام است؟

- عامل گسستن جوامع از حق و گام برداشتن آن‌ها به سوی باطل چیست؟

- رویکرد جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، کدام است؟

- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را چگونه می‌توان ارزیابی کرد؟

(۱) عدم شناخت حقایق - عقاید پدیده‌هایی هستند که در قلمرو آرمانی یا واقعی جوامع پدید می‌آیند. - براساس عمل مردم

(۲) از دست دادن ایمان خود نسبت به حقایق - فقط می‌توانیم بودن یا نبودن ارزش‌ها را بشناسیم. - با توجه به آرمان‌های آن

(۳) عمل نکردن مطابق با آرمان‌ها - راهی برای داوری درباره درست و غلط بودن ارزش‌ها نداریم. - با توجه به ارزش‌های آن

(۴) عدم ورود آرمان‌ها به قلمرو واقعیت - پیامدهای اجتماعی و تاریخی عقاید قابل شناخت نیستند. - براساس عمل مردم

۴۳- به ترتیب، هریک از عبارات «اسراف و تبذیر در جامعه ایران»، «داوری درباره فنون و روش‌های اجرایی»، «ناسازگاری هویت الهی انسان با هویت دنیوی

جهان متجدد» و «فرهینختگی» مبین چیست؟

(۱) واقعیت بیرون از قلمرو آرمانی - علم متناسب با همان لایه - تأثیر جهان نفسانی بر جهان اجتماعی - ویژگی اجتماعی، اکتسابی و متغیر

(۲) آرمان بیرون از قلمرو واقعی - علوم مبتنی بر عقل و وحی - تناسب جهان اجتماعی با جهان طبیعی - ویژگی اجتماعی، ثابت و انتسابی

(۳) واقعیت بیرون از قلمرو آرمانی - علوم تجربی - تناسب جهان اجتماعی با جهان نفسانی - ویژگی اکتسابی، فردی و متغیر

(۴) آرمان بیرون از قلمرو واقعی - علوم مبتنی بر عقل و وحی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی - ویژگی فردی، انتسابی و ثابت

۴۴- هر یک از عبارت‌های زیر به‌ترتیب، با مفاهیم کدام گزینه مرتبط است؟

الف) پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی

ب) حیات معنوی اسلام

ج) هویت ایرانی قبل از اسلام

د) اکثریت مردم الجزایر به حاکمیت اسلامی رأی دادند.

۱) پذیرش معیار ارزیابی براساس مفید بودن یا نبودن توسط عموم مردم - اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی جدید - هویتی مشترکانه - در جوامع

سکولار امکان رأی به قوانین الهی وجود دارد.

۲) جامعه‌آپارتاید - افق جدید اندیشمندان غربی - هویت کاملاً اساطیری - در یک جهان سکولار هویت دینی نمی‌تواند ظهور کند.

۳) پذیرش معیار ارزیابی براساس مفید بودن یا نبودن توسط عموم مردم - تأمل در نظریه‌های غربی قرن بیستم - هویت توحیدی - وضعیتی همانند

جلوگیری از تحصیل دختران محجبه در جوامع غربی

۴) طبقه سوم در جوامع فئودالی غربی - جست‌وجوی هویت اسلام بیرون از تصاویر غرب - هویتی مشترکانه - مواجهه با کودتای نظامی

۴۵- هریک از موارد زیر به‌ترتیب با کدام بخش جدول مقابل مرتبط است؟

د	الف	فرهنگ اساطیری	استفاده از علم اقتصاد و حسابداری
جهان متجدد این علوم را علم نمی‌شناسد.	از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها	ج	ب

- علوم عقلانی و وحیانی

- کنش حسابگرانه معطوف به دنیا

- زوال عقلانیت ذاتی

- محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی

۱) د - ب - الف - ج

۲) الف - ج - د - ب

۳) ج - الف - ب - د

۴) د - ج - الف - ب

۴۶- به‌ترتیب، هر یک از موارد زیر به کدام موضوع اشاره دارند؟

- عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت

- عملکرد جهان اسلام در جنگ‌های صلیبی

- او مدینه فاضله را جامعه‌ای الهی می‌داند که براساس سنت و قانون الهی شکل می‌گیرد.

- رویکرد مستشرقان

۱) هویت فرهنگی متفاوت اقوام ایرانی - جذب و هضم مهاجمان - ارسطو - بازسازی و خلق هویت شرقی از منظر جهان غرب

۲) هویت اجتماعی متفاوت اقوام ایرانی - جذب و هضم مهاجمان - ارسطو - بازخوانی و مطالعه هویت شرقی از منظر جهان غرب

۳) هویت فرهنگی واحد اقوام ایرانی - دفع مهاجمان - فارابی - بازسازی و خلق هویت شرقی از منظر جهان غرب

۴) هویت اجتماعی واحد اقوام ایرانی - دفع مهاجمان - فارابی - بازخوانی و مطالعه هویت شرقی از منظر جهان غرب

۴۷- به ترتیب، کدام عبارت نشان‌دهنده تحرک اجتماعی افقی است و تعارض فرهنگی به چه دلیل بروز می‌یابد؟

- (۱) دانش‌آموزی که در پایه یازدهم رشته خود را از تجربی به هنرستان تغییر داده است. - تغییرات هویتی افراد، خارج از مرزهای مقبول جهان اجتماعی
- (۲) پیرمرد بی‌سودی که به تازگی در کلاس‌های سوادآموزی شرکت کرده است. - تأثیرپذیری از سایر جوامع اجتماعی
- (۳) کارمندی که به دلیل تخلفات قانونی از جایگاه خود عزل شده است. - فعالیت‌ها و نوآوری‌های اعضای جهان اجتماعی
- (۴) نگرهبان بیمارستان که اخیراً به نگرهبان پارکینگ سینما تغییر وضعیت داشته است. - علل بیرونی همچون فعالیت‌های اعضای جامعه

۴۸- به ترتیب هر عبارت نشانه کدام مفهوم یا موضوع است؟

- اشتراک منافع‌ها و راهب‌ها
- بسیاری از متفکران شکل‌گیری آن را تحول هویت جهان متجدد می‌دانند و برخی آن را تغییری می‌دانند که درون این جهان اتفاق افتاده و پذیرفته شده است.
- ناتوان دانستن انسان در یافتن معنای زندگی است.
- اعضای جامعه برای تشکیل خانواده یا حفظ آن انگیزه لازم و کافی نداشته باشند و در عمل بسیاری، زندگی مجردی را بر زندگی خانوادگی ترجیح دهند.

- (۱) فرهنگ دنیاگریز - دوران بعد از تجدد - تغییرات هویتی - تزلزل فرهنگی
- (۲) فرهنگ دنیاگریز - دوران پسامدرن - پوچ‌انگاری - تزلزل فرهنگی
- (۳) مرگ جهان اجتماعی - دوران بعد از تجدد - تعارض فرهنگی - بحران هویت
- (۴) بن‌بست‌های درونی - دوران پسامدرن - پوچ‌انگاری - تعارض فرهنگی

۴۹- جدول زیر را تکمیل کنید.

عملکرد	نتیجه
نظام سیاسی در جهت عقاید فرهنگی جامعه باشد	الف
ب	زمینه تعارضات فرهنگی پدید می‌آید
نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند	ج

- (۱) نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را تأمین می‌کند. - نظام سیاسی از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی دور شود. - نظام سیاسی به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند.
- (۲) نظام سیاسی اصول حاکم بر نظام فرهنگی را تعیین می‌کند. - نظام سیاسی از اصول و ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند. - نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را تأمین می‌کند.
- (۳) نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را تأمین می‌کند. - نظام فرهنگی از اصول و ارزش‌های سیاسی جامعه عدول کند. - نظام سیاسی، نظام فرهنگی را مدیریت می‌کند.
- (۴) نظام فرهنگی اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند. - نظام سیاسی اقتدار نظام فرهنگی را کاهش دهد. - نظام سیاسی اقتدار نظام فرهنگی را تأمین می‌کند.

۵۰- در کدام گزینه، ویژگی‌های هویتی مربوط به عبارت زیر به درستی ذکر شده است؟

«زن ورزشکار ایرانی باتقوا»

- (۱) ثابت، اکتسابی، اجتماعی - اجتماعی، انتسابی، متغیر - ثابت، انتسابی، اجتماعی - بُعد نفسانی
- (۲) فردی، انتسابی، ثابت - اکتسابی، متغیر، اجتماعی - اجتماعی، اکتسابی، متغیر - بُعد روانی
- (۳) انتسابی، ثابت، فردی - اجتماعی، متغیر، اکتسابی - اجتماعی، انتسابی، ثابت - بُعد اخلاقی
- (۴) اجتماعی، ثابت، فردی - اجتماعی، ثابت، انتسابی - انتسابی، فردی، متغیر - بُعد نفسانی

جامعه‌شناسی (۲)

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۷ دقیقه

۵۱- به ترتیب پیامد، علت و نتیجه هر عبارت در کدام گزینه آمده است؟

- شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره

- حذف مظاهر فرهنگ اسلامی

- حفظ هویت فرهنگی غنی و عمیق قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد

(۱) استفاده از مجریان بومی و داخلی - سازش با دولت‌های غربی - هویت فرهنگی قوم مهاجم را هدف می‌گیرد، به عقاید و ارزش‌های قوم مهاجم، هجوم می‌برد و باورها و ارزش‌های فرهنگی خود را بر قوم مهاجم مسلط می‌کند.

(۲) پدید آمدن شکل جدیدی از استعمار - تفاوت راهبردی استبداد قومی و استبداد استعماری - برتری قوم مهاجم را می‌پذیرد، هویت خود را در حاشیه هویت قوم مهاجم جست‌وجو می‌کند و به مسیری می‌رود که قوم مهاجم برای آنان ترسیم می‌کند.

(۳) به قدرت رساندن نیروهای وابسته - عمل در سایه قدرت و سلطه غرب - غلبه نظامی به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می‌شود و همواره گسترش فرهنگی قوم مهاجم را به دنبال می‌آورد.

(۴) ظهور استعمار نو - تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب - با ضعیف شدن تدریجی قوم مهاجم، استقلال سیاسی خود را به دست می‌آورد، گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم می‌کند و به خدمت می‌گیرد.

۵۲- کدام گزینه در رابطه با فرایند شکل‌گیری نظام نوین جهانی نادرست است؟

(۱) جوامع استعمارزده به رغم مقاومت‌هایی که طی قرن بیستم انجام دادند، با استعمار نو و فرانو مواجه شدند.

(۲) با انقلاب فرانسه، دولت‌هایی شکل گرفتند که به‌طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند.

(۳) دولت‌های سکولار غربی در ابتدا برای حذف قدرت کلیسا و ایجاد سیاست سکولار حرکت‌های پروتستانی را به خدمت گرفتند.

(۴) کشورهای غربی برای تأمین منافع خود نیازمند درهم شکستن مقاومت نظامی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند.

۵۳- پاسخ صحیح هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- شاهنشاهی از چه طریقی شکل می‌گیرد؟

- امپریالیسم سیاسی چگونه شکل می‌گیرد؟

- کدام یک از ویژگی‌های دوران خلافت است؟

(۱) کشورگشایی - اشغال نظامی جوامع ضعیف - از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و فاطمیان ادامه یافت.

(۲) قدرت نظامی - شکسته شدن مقاومت فرهنگی منطقه - از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

(۳) کشورگشایی - شکسته شدن مقاومت فرهنگی منطقه - از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و فاطمیان ادامه یافت.

(۴) قدرت نظامی - اشغال نظامی جوامع ضعیف - از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

۵۴- کدام گزینه صحیح یا غلط بودن هر یک از موارد زیر را به ترتیب نشان می‌دهد؟

- از نظر متفکران مسلمان، جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است و جهان تکوینی هم شامل جهان طبیعت و جهان فوق طبیعت است.

- قدرت سیاسی جوامع اسلامی در دوران استعمار به صورت استبداد ایلی و قومی درآمد.

- اسلام به دلیل قدرت سیاسی و اقتصادی خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را درون خود هضم و جذب می‌کرد.

- جهان غرب در استعمار فرانو هویت فرهنگی سایر کشورها را هدف خود قرار می‌دهد.

(۱) ص - ص - غ - ص (۲) ص - ص - ص - غ (۳) غ - غ - ص - غ (۴) ص - ص - غ - غ

۵۵- هر یک از موارد زیر، به ترتیب توسط چه کسانی مطرح شده است؟

- کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

- حل چالش‌های سرمایه‌داری فقط با یک انقلاب قابل حل است.

- با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید.

(۱) مالتوس - مارکس - ریکاردو (۲) ریکاردو - ماکس وبر - مالتوس

(۳) مالتوس - مارکس - کنت (۴) ریکاردو - ماکس وبر - هانتینگتون

۵۶- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- ابتدا کدام نوع چالش‌ها بروز و ظهور می‌یابند؟

- در دوران رنسانس، کدام روش معرفتی مورد تردید قرار گرفت؟

- کدام عامل سبب پوچ‌گرایی، یأس و مرگ آرمان‌ها و امیدها در فرهنگ غرب شد؟

- یک فرهنگ با کدام ویژگی مانند حیوان فرتوتی می‌ماند که با وجود جثه عظیم خود، زمین‌گیر و آسیب‌پذیر شده است؟

(۱) اقتصادی، سیاسی، نظامی - وحی و شهود - اصالت بخشیدن به انسان دنیوی - ناسازگاری ابعاد معرفتی فرهنگ با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن

(۲) معرفتی، معنوی، اخلاقی - عقل و وحی - اصالت بخشیدن به انسان دنیوی - تردید درباره بنیان‌های هویتی خود

(۳) نظامی، سیاسی، فرهنگی - وحی و شهود - انکار حقایق قدسی - تردید درباره بنیان‌های هویتی خود

(۴) عاطفی، روانی، معرفتی - عقل و وحی - تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان - ناسازگاری ابعاد معرفتی فرهنگ با نیازهای اقتصادی و

سیاسی آن

۵۷- به ترتیب، هریک از موارد زیر، نتیجه کدام بحران است؟

- وارد شدن آسیب به تمامی جامعه

- چالش در حوزه‌های مختلف روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر

- پسامدرنیسم

(۱) معرفتی - سیاسی - هویتی

(۲) سیاسی - اقتصادی - علمی

(۳) فقر و غنا - معرفتی - معنوی

(۴) اقتصادی - زیست محیطی - معرفتی علمی

۵۸- کدامیک از گزینه‌های زیر به ترتیب در رابطه با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی درست و در ارتباط با تحولات اقتصادی، سیاسی و فرهنگی نظام نوین

جهانی نادرست است؟

(۱) با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود می‌شود - انتقال

صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده در جهت استقلال یا تعدیل جهانی ثروت نیست بلکه در جهت منافع بیشتر کشورهای استعمارگر است.

(۲) کانون‌های قدرت و ثروت برای حفظ منافع خود از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را برمی‌دارند -

تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد.

(۳) شرکت‌های بین‌المللی با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی، تغییرات اقتصادی در سطح جهانی را شناسایی و مدیریت می‌کنند. - تجمع قدرت

رسانه در دست صاحبان ثروت و کانون‌های صهیونیستی نه تنها هویت فرهنگی جوامع غیرغربی را متزلزل می‌گرداند بلکه آشکارا برخلاف

ارزش‌های دموکراتیک جهان غرب نیز هست.

(۴) برخی معتقدند جهانی شدن فرایندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد - جهان غرب از طریق رسانه، تربیت نخبگان کشورهای

غیرغربی را مدیریت می‌کند.

۵۹- کدامیک از گزینه‌های زیر، در رابطه با ویژگی‌های انقلاب‌های آزادی‌بخش صحیح است؟

(۱) در مقابل بلوک غرب - مورد حمایت بلوک شرق - شکل‌گیری با جنبش‌های مردمی

(۲) در چارچوب نظریات حل بحران‌های جهان غرب - موفقیت در مقابله موفق در حذف کارگزاران مستقیم غرب - در حاشیه قطب‌های سیاسی

(۳) بازگشت استعمار در چهره استعمار فرانو - عدم موفقیت در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی به غرب - موفقیت در مقابله با استعمار قدیم

(۴) در قالب مکاتب چپ - بازگشت استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها - عدم موفقیت در خروج از قطب‌های فرهنگی و معنوی

۶۰- هر عبارت به ترتیب علت، پیامد و موضوع کدام گزینه است؟

- رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان

- از پایان قرن بیستم، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است.

- نخستین انقلاب لیبرال در جهان که ریشه در دوران رنسانس دارد.

(۱) افراد، رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند. - افول حس‌گرایی - انقلاب صنعتی انگلستان

(۲) پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی با عنوان پروتستانتیسم - افول حس‌گرایی - انقلاب فرانسه

(۳) افراد، رفتار دنیوی خود را توجیه دینی می‌کنند. - توجه به حس‌گرایی - انقلاب فرانسه

(۴) پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی با عنوان پروتستانتیسم - توجه به حس‌گرایی - انقلاب صنعتی انگلستان

روان‌شناسی

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۶۱- کدام یک از گزینه‌های زیر تعریف عملیاتی برای متغیر «خشم» محسوب می‌شود؟

- (۱) خشم یک هیجان ناخوشایند و برانگیزاننده است که در پاسخ به تهدید یا ناکامی ظاهر می‌شود.
- (۲) میزان خشم یک فرد، از طریق نمره‌ای که در پرسشنامه ۲۰ سؤالی سنجش خشم به دست می‌آورد، اندازه‌گیری می‌شود.
- (۳) خشم معمولاً با قرمزی صورت، افزایش ضربان قلب و مشت‌های گره‌کرده همراه است.
- (۴) همه انسان‌ها در طول زندگی خود حداقل چند بار خشم را تجربه می‌کنند.

۶۲- در برابر «حساسیت نسبت به انتقاد دیگران» که در نوجوانان شایع است، چه باید کرد؟

- (۱) در حضور دیگران از او عیب‌جویی نکنیم.
- (۲) بدانیم که این تغییرات ناشی از رشد جسمانی و کاملاً طبیعی است.
- (۳) با او دوستی و مهربانی داشته باشیم.
- (۴) به او سخت‌گیریم تا دیدگاه متعادلی نسبت به خود پیدا کند.

۶۳- هر کدام از عبارت‌های زیر، به‌ترتیب با کدام یک از موارد مطرح‌شده، همخوانی بیشتری دارد؟

- سارا بدون اینکه ماه ظاهر شود، اعلام می‌کند که آن را دیده است.

- پیدا کردن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی

- محسن فوراً با دیدن نور اعلام می‌کند که آن را دیده است.

- یافتن یک محرک مکانی در زمینه یا بافت مکانی

(۱) هشدار کاذب - ردیابی درست علامت - از دست دادن محرک هدف - جست‌وجو

(۲) ردّ درست - ردیابی درست علامت - تصمیم درست - گوش‌به‌زنگی

(۳) ردّ درست - گوش‌به‌زنگی - از دست دادن محرک هدف - گوش‌به‌زنگی

(۴) هشدار کاذب - گوش‌به‌زنگی - تصمیم درست - جست‌وجو

۶۴- درستی یا نادرستی هریک از گزاره‌های زیر به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- هرچند حافظه یکی از شگفت‌انگیزترین توانمندی‌های ذهنی بشر است، اما هدف نهایی صرفاً رسیدن به حافظه‌ای فوق‌العاده و بی‌نقص نمی‌باشد.

- بروز «پدیده نوک زبانی» ثابت می‌کند که آسیب‌پذیری حافظه تنها و تنها محدود به مرحله سوم (بازیابی) است.

- هنگامی که دانش‌آموزی برای محاسبه مساحت یک زمین، اعداد و فرمول را در ذهن خود نگه می‌دارد و عملیات ریاضی را انجام می‌دهد، درواقع حافظه کاری او در حال پردازش اطلاعات است.

- آرش با دیدن قرمه‌سبزی سر سفره، ناگهان به یاد مادر بزرگش می‌افتد؛ روانشناسان این نوع یادآوری را نمونه‌ای از نشانه‌های درونی (معنایی) برای بازیابی حافظه می‌دانند.

(۱) درست - درست - نادرست - درست

(۲) نادرست - درست - نادرست - نادرست

(۳) درست - نادرست - درست - نادرست

(۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۶۵- عبارت کدام گزینه در خصوص حل مسئله نادرست است؟

(۱) گاهی فرایند حل مسئله تحت تأثیر تجربه گذشته قرار می‌گیرد و ممکن است بر حل مسئله تأثیر مثبت یا منفی بگذارد.

(۲) یادگیری روش‌های حل مسئله سبب کاهش پرخاشگری و فشار روانی افراد جامعه می‌گردد.

(۳) مراحل حل مسئله می‌تواند به چهار گام ختم شود و لزوماً نیازی به استفاده از مرحله پنجم نباشد.

(۴) روش تحلیلی حل مسئله مبتنی بر دیدگاه فردی و براساس منطق و محاسبات ذهنی است.

۶۶- کدام مورد درخصوص عبارت زیر، درست است؟

«محسن پسر ۲۰ ساله‌ای است که گمان می‌کند در تدریس ریاضی استعداد قابل توجهی دارد. پس از مرگ پدرش بر اثر سرطان، مادرش با مرد دیگری ازدواج کرد. او با ناپدری خود کنار نمی‌آمد و مدام از این قضیه صحبت می‌کرد که می‌خواهد زندگی مستقلی را شروع کند و با تکیه بر مهارت خود در تدریس ریاضی، از پس مخارج خود برمی‌آید. او معتقد بود چون تدریس درس ریاضی کار پردرآمدی است، می‌تواند زندگی بسیار بهتری را برای خود آغاز کند. بالاخره لحظه موعود فرا رسید و در شب سالگرد فوت پدرش بحثی با ناپدری‌اش صورت گرفت و بلافاصله خانه را ترک کرد تا به دنبال اهداف خود برود. اما ۵ سال بعد، محسن بر اثر خستگی مفرط و فشارهای روانی از زندگی پرنش و تدریس‌های فشرده، مریض می‌شود و در بیمارستان فوت می‌کند.»

(۱) تصمیم‌گیری محسن چون همه ابعاد زندگی‌اش را شامل می‌شود از نوع معمولی-ساده است.

(۲) محسن به امید زندگی بهتر درصدد مستقل شدن است و ملاک تصمیم‌گیری او از نوع خطر است.

(۳) به دلیل اینکه به روش تصمیم‌گیری خود اعتماد بیش از حد دارد، عاملی که مانع تصمیم‌گیری صحیح او است، اعتماد افراطی می‌باشد.

(۴) سبک تصمیم‌گیری محسن، به دلیل هیجانات زودگذر خود، از نوع وابسته است.

۶۷- کدام گزینه تطابق صحیح بین دو ستون را نشان می‌دهد؟ (یک مورد از ستون ۱ اضافه است).

ستون ۱

الف) شکست به دلیل عوامل ناپایدار

ب) انگیزه بیرونی

ج) رفع ناهماهنگی شناختی

د) شکست به دلیل عوامل پایدار

ستون ۲

۱) تلاش برای کسب بهترین نتیجه در امتحان به منظور دریافت اجازه شرکت در کلاس‌های آموزشی دلخواه

۲) نسبت دادن عدم موفقیت در کارها به تلاش کم و برنامه‌ریزی ضعیف

۳) کاهش تنش ذهنی با توجه یک رفتار

۱) ب: ۱، ج: ۳، د: ۲ ۲) الف: ۲، ج: ۳، د: ۱ ۳) الف: ۲، ب: ۱، ج: ۳ ۴) الف: ۳، ب: ۱، ج: ۲

۶۸- در چند عبارت، کلمه انتخاب‌شده داخل کمانک، به‌درستی انتخاب شده است؟

الف) اگر فردی در زندگی فشارهای زیادی تجربه کند، ممکن است به بیماری‌های مختلفی مبتلا شود. این عبارت به متغیرهای روانی در نقش ... اشاره دارد. (پیامدهای بیماری جسمانی، عامل ایجاد بیماری جسمانی)

ب) یکی از مهم‌ترین عوامل ایجاد بیماری‌ها در افراد ... است که روان‌شناسان سلامت به آن می‌پردازند. (محیط اجتماعی، سبک زندگی)

ج) از علائم شناختی فشار روانی منفی می‌توان به ... اشاره کرد. (عدم تمرکز، فرار کردن)

د) در مقابله ... فرد دست از فعالیت برداشته و برای از بین بردن فشار روانی تلاش نمی‌کند. (در انتظار معجزه بودن، منفعل بودن)

۱) ۴ مورد ۲) ۳ مورد ۳) ۲ مورد ۴) ۱ مورد

۶۹- هریک از ابیات زیر مربوط به کدام مفهوم روان‌شناختی است؟

- صبا افتان و خیزان گرد گل بسیار می‌گردد ضعیف است از دویدن دم به دم بیمار می‌گردد

- چو بفروختی، از که خواهی خرید؟ متاع جوانی به بازار نیست

- چون نظر در راه حق پیوسته شد هر دو عالم در نظر گم گشته شد

- ای کرده ز حال من فراموش چون جان که کند ز تن فراموش

۱) تبیین یک پدیده - بزرگسالی اول - توجه - خطای اضافه کردن

۲) توصیف یک پدیده - بزرگسالی دوم - تمرکز - خطای حذف کردن

۳) توصیف یک پدیده - ۲۰ تا ۴۰ سالگی - احساس - خطای اضافه کردن

۴) توصیف یک پدیده - ۲۰ تا ۴۰ سالگی - تمرکز - خطای حذف کردن

۷۰- پاسخ هریک از سؤالات زیر، به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) کدام یک از ویژگی‌های مسئله، یکی از عوامل نگرشی نیز به حساب می‌آید؟

ب) «آقای مدیر، ما باید اشتراک نرم‌افزار بخریم. شما کدام برند را تأیید می‌کنید؟ من هر چه شما بگویید همان را می‌گیرم.» سبک تصمیم‌گیری گوینده این جمله چیست؟

ج) اقتصاددانی که معتقد است با انجام اقداماتی می‌توان تورم را مهار کرد، چه ادراکی دارد؟

د) فردی که پس از افت تراز آزمونش با خود می‌گوید: «خیلی خوب، یک محدودیت سخت دارم. این فرصتی است تا خلاقیت خود را به کار بگیرم و

نشان دهم در شرایط سخت چه کارهای بزرگی می‌توانم انجام دهم.» چه نوع فشار روانی را تجربه می‌کند؟

۱) هدفمندی - وابسته - ادراک کنترل - مثبت ۲) محدودیت - احساسی - ادراک کنترل - مثبت

۳) محدودیت - وابسته - ادراک کارایی - مثبت ۴) هدفمندی - وابسته - ادراک کنترل - منفی

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

آزمون تعیین سطح (آزمون ویژه)

آزمون ۱۰ مهر - سال ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن ۱	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۲		عربی، زبان قرآن ۲	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۳		منطق	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۴		فلسفه یازدهم	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۵		اقتصاد	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده جانی، محمد حمیدی، رضا خانباثانی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، سجاد سالاری، پیمان طیار، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، سید مهدی علوی پور، امیر محمودیان، حامد نصیری
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، پوریا حسین پور، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، مبین محمدی تراکمه، مهرزاد مشایخی، محمد مشهدبان، هومن نمازی، رضا نوروزیگی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، مهرشاد ایمانی نسب، آریتا بیدقی، فاطمه رضائیان، کوثر شاه‌حسینی، علیرضا حیدری، فاطمه صفری، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی، فرید هادی
عربی زبان قرآن	روح‌الله اصغری، نوید امساک، ولی برجی، مرتضی کاظم شیرودی، اسماعیل علیپور، ابراهیم غلامی‌نژاد، زهرا گرمی، مجید فاتحی، محمدصادق محسنی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه، خالد مشیرپناهی
منطق و فلسفه	حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، مهدی ضیائی، زهرا محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	عباس مالکی عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: امیرمحمد کماسی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سید آرش مرتضائی‌فر محمد مهدی اسلامی	مسئول درس: فریا رونقی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی فرزانه خاجی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلیا ایزدی ویراستار: وجیهه نجفی
منطق و فلسفه	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلیا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مباحث کل کتاب

عربی زبان قرآن (۱)

■ ■ عین الأنسب للجواب فی الترجمة أو المفهوم (۷۱ - ۷۶)

۷۱- ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا﴾:

(۱) هر کسی با یک خوبی آمد، دهها [پاداش] دارد!

(۲) هر کس کار نیک بیاورد، ده برابر آن [پاداش] دارد!

(۳) کسی که کار نیک انجام داد، برایش دهها [پاداش] است!

(۴) آن که به سوی نیکوکاری بیاید، برایش ده نظیر آن [پاداش] است!

۷۲- «اللَّيْلَةُ الْمَاضِيَةُ شَاهَدَتْ مَعَ صَدِيقَتِي فَلَمَّا مِنْ أَحْدَثِ الْإِنْتَاجَاتِ السِّينِمَائِيَّةِ لِعَامِ أَلْفَيْنِ وَ ثَمَانِيَةِ عَشَرَ حَوْلَ عَجَائِبِ

البحار!»:

(۱) شب گذشته، با دوستم فیلمی از جدیدترین تولیدات سینمایی برای سال دو هزار و هجده درباره شگفتی‌های دریاها دیدم!

(۲) دیشب، من و دوستم فیلمی دیدیم که از تازه‌ترین فیلم‌های سینمایی دو هزار و هجده و درباره عجایب دریاها بود!

(۳) شب گذشته، با دوستم فیلمی را دیدیم که جدیدترین محصول سینمایی سال دو هزار و هفده و نیز درباره شگفتی‌های

اقیانوس‌ها بود!

(۴) در شب قبل، من و دوستم یکی از فیلم‌های جدیدی که از محصولات سینمایی سال دو هزار و شانزده و درباره دریاها بود،

دیدیم!

۷۳- «هناك معالم أثرية خلابة في بلدنا إيران يُستفادُ منها لرؤية جمال آثارها و معرفة ثقافتها!»:

(۱) آنجا اثرهای تاریخی جذابی در سرزمین‌مان ایران برای مشاهده زیبایی اثرها و شناخت فرهنگ‌هایشان از آن‌ها استفاده

می‌شود!

(۲) آثار باستانی جذابی در کشور ایران ما هست که از آن‌ها برای دیدن آثار زیبایش و شناخت فرهنگش استفاده می‌شود!

(۳) آثار تاریخی جذابی در کشورمان ایران وجود دارد که از آن‌ها برای دیدن زیبایی آثارش و شناخت فرهنگش استفاده می‌شود!

(۴) آثار باستانی جذابی در کشورمان ایران وجود دارد که برای دیدن آثار زیبایش و شناخت فرهنگش مورد استفاده قرار

می‌گیرد!

۷۴- عَيْن الصَّحِيح:

(۱) مِنْ بَيْنَ الْخَلْقِ الْإِلَهِيِّ أَسْمَاكَ مُضِيئةً! : از جمله آفرینش‌های خدا ماهیانی نورانی است!

(۲) الْبَطَّ طَائِرٌ جَمِيلٌ يَعِيشُ فِي الْبَرِّ وَ الْمَاءِ! : مرغابی پرنده زیبایی است که در دریا و آب زیست می‌کند!

(۳) قَدْ اعْتَبَرَ الْعُلَمَاءُ الْيَوْمَ طَائِرًا شَرِيرًا، لَكِنَّهُ لَيْسَ كَذَلِكَ! : دانشمندان جغد را پرنده‌ای شوم به شمار آورده‌اند، ولی این چنین

نیست!

(۴) الْأَسْمَاكَ الْمُضِيئةُ تُحَوِّلُ ظِلَامَ الْبَحْرِ إِلَى نَهَارٍ مُضِيءٍ! : با ماهی‌های نورانی تاریکی دریا به روزی روشن تبدیل می‌شود!

۷۵- عَيْنَ مَا لَا يُسْتَنْتَجَ مِنَ الْآيَةِ الشَّرِيفَةِ: ﴿هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَ اسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا﴾

(۱) إِنَّهُ خَلَقَكُمْ مِنَ التُّرَابِ!

(۲) عَلَيْكُمْ بِالْإِعْمَارِ عَلَى الْأَرْضِ!

(۳) الْأَرْضُ مَنْشَأُ الْإِعْمَارِ!

(۴) الْعِبَادُ قَدْ اسْتَعْمَرُوا فِي الْكَرَةِ الْأَرْضِيَّةِ!

۷۶- عَيْنَ الْخَطَأِ عَنْ تَوْضِيحِ الْمَفْرَدَاتِ:

(۱) أَرْضَعٌ: يَقَالُ لِمَنْ هُوَ لَيْسَ رَاضِيًا عَنْ غَيْرِهِ وَ لَكِنْ بَعْدَ مَدَّةٍ يُوَافِقُ عَلَيْهِ وَ يَرْضَى!

(۲) غَنَى: يَقَالُ عِنْدَمَا يَخْرُجُ مِنَ الْفَمِ اللَّحْنُ أَوْ الصَّوْتُ وَ هُوَ لَطِيفٌ!

(۳) الْإِسْتِهْلَاكُ: هُوَ مِنَ الْبُضَائِعِ أَوْ الْأَشْيَاءِ الَّتِي اشْتَرَاهَا وَ اسْتَعْمَلَهَا؛ وَ مُضَادُّهُ «الْإِنْتَاجُ»!

(۴) الْوَقُودُ: إِنَّهَا مَادَّةٌ تُسْتَخْدَمُ فِي الْمَوَادِّ الْقَابِلَةِ لِلْإِحْتِرَاقِ!

۷۷- «إنَّه يدرسُ لامتحان القبول لمدة عشر ساعات في اليوم، لكن في الأسبوع الماضي كان مريضاً لمدة يومين و لم يستطع

أيضاً أن يدرس في يوم الثلاثاء أكثر من خمس ساعات!؛ كم ساعة قد درس الأسبوع الماضي؟:

- (١) خمسة و خمسين (٢) خمسين (٣) خمسة و أربعين (٤) ستين

۷۸- عَيْنٌ فعلاً يشتمل على حرفين زائدين:

(١) لا تذهبي إلى السوق فقد تُصابين بفيروس كورونا! (٢) لتعلم الدروس علينا أن نستمع إلى الدرس جيداً!

(٣) لا حقّ لأحد غيرك أن يُحدّد لك مستقبلك! (٤) يُستخرج الذهب و الفضة من أماكن تُسمّى المناجم!

۷۹- عَيْنٌ ما فيه الفعل المعلوم: (حسب المعنى)

(١) ﴿يُعرف المجرمون بسيماهم﴾ (٢) تُصنع الأبواب و النوافذ في مصنع أبي!

(٣) يُؤاخذُ الله القومَ الظّالمين بِظُلْمهم! (٤) أنزل في شهر رمضان القرآن!

۸۰- عَيْنٌ مجروراً بحرف الجر يُترجم بمعنى المفعول:

(١) ﴿إقرأ و ربك الأكرم الذي علّم بالقلم﴾

(٢) رأيتُ دلفيناً كبيراً يقفُ قُربى في الماء بفرح!

(٣) ﴿سُبْحان الذي أَسرى بَعْدَه ليلاً مِنَ المَسجد الحرام ..﴾

(٤) لِلْبَطَّةِ غَدّةٌ طَبِيعِيّةٌ بِالْقُربِ مِنْ دَنَبِها تحتوي زيتاً خاصاً!

عربی زبان قرآن (۲)

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

■ عَيْنَ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ فِي التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۸۱ - ۸۶)

۸۱- ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾:

- (۱) بلا شک الله دگرگون نمی‌کند هیچ قومی را الا این که آن چه در دل های آن قوم است، تغییر داده شود!
- (۲) همانا خداوند آن چه را در قومی هست تغییر نمی‌دهد مگر این که آن چه را در درونشان هست، تغییر دهند!
- (۳) قطعاً الله چیزی را که قومی در درون خود دارند تغییر نخواهد داد مگر اینکه ابتدا درون خویش را تغییر دهند!
- (۴) بدون تردید خداوند دگرگون کننده چیزی که قومی در نفس خود دارند نیست الا این که نخست آن چه را در دل دارند دگرگون سازند!

۸۲- «الْعُقْلَاءُ مَنْ يَتَأَمَّلُونَ فِي عَاقِبَةِ الْأُمُورِ عِنْدَ بَدَايَةِ عَمَلِهِمْ حَتَّى لَا يَنْدِمُوا بَعْدَ إِضَاعَةِ الْوَقْتِ!»:

- (۱) خردمندان در حقیقت کسانی هستند که در شروع کار به عاقبت کارهایشان می‌اندیشند تا با تلف شدن زمان دچار پشیمانی نشوند!
- (۲) عاقل‌ها هستند که در شروع کار خود به سرانجام کار فکر می‌کنند، تا به خاطر تلف شدن وقت، پشیمان نگردند!
- (۳) دانایان کسانی هستند که در ابتدای کار خود، به پایان کارها می‌اندیشند تا بعد از تباه کردن وقت، پشیمان نشوند!
- (۴) خردمندان کسانی هستند که هنگام شروع کار به عاقبت امور خود فکر می‌کنند تا بعد از تلف کردن زمانشان پشیمان نگردند!

۸۳- «كَذَّابٌ يُخْفِي كَذِبَهُ أَوْ يُنْكِرُهُ، فِي النَّهَائَةِ سَيُعْرَضُ كَذِبُهُ وَ يَظْهَرُ فِي صَفَحَاتٍ وَجْهَهُ!»:

- (۱) بسیار دروغگویی که دروغش را پنهان یا آن را انکار می‌کند، سرانجام دروغش افشا و در همه جای چهره‌اش آشکار خواهد شد!
- (۲) بسیار دروغگو که دروغش را پنهان یا انکار می‌کند، بالاخره دروغش را فاش می‌کند و آن را در تمام چهره‌اش ظاهر می‌کند!
- (۳) بسیار دروغگو که دروغش را مخفی یا آن را انکار می‌کند، سرانجام در معرض دروغش قرار خواهد گرفت و آن را در تمام چهره‌اش نمایان می‌سازد!
- (۴) بسیار دروغگویی که دروغش پنهان یا انکار می‌شود، بالاخره این دروغ افشا و در همه جای صورتش نمایان خواهد شد!

۸۴- عین الخطأ:

- (۱) لَنْ أَعُودَ إِلَى كَذِبِي مَرَّةً أُخْرَى لِأَنَّهُ كَادَ يَقْتُلَنِي!: بار دیگر به دروغم باز نخواهم گشت برای اینکه آن نزدیک بود مرا بکشد!
- (۲) لَمْ تُحَدِّثْنِي صَدِيقَتَكَ بِكُلِّ مَا سَمِعْتَ بِهِ!: برای چه با دوستت از همه آنچه که آن را شنیده‌ای سخن می‌گویی!
- (۳) إِنَّهُ كَانَ رَجُلًا مُحْسِنًا يَفْكُ الْأَسْرَى وَيُسَاعِدُ الْمَسْكِينِ!: او مردی نیکوکار بود که اسیر را آزاد می‌کرد و به نیازمندان یاری می‌رسانید!

(۴) لِمَنْ هَذِهِ الشَّرِيحَةُ الَّتِي وَجَدْتُهَا فِي الصَّلَاةِ أَمْسٍ!: این سیم‌کارتی که دیروز آن را در سالن پیدا کردم، مال کیست!

۸۵- عین الصحيح في المفهوم:

﴿وَ إِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾

- (۱) إِنَّ عِبَادَ الرَّحْمَنِ يُحْيَوْنَ كُلَّ مَنْ يَلْقَوْنَهُ بِالسَّلَامِ وَ التَّحِيَّةِ، حَتَّىٰ لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ مِنْ أَصْحَابِ الْجَهْلِ وَ الذُّنُوبِ!
- (۲) عِنْدَ مُوَاجَهَةِ الْكَلِمَاتِ الْقَبِيحَةِ وَ الْجَهَالَةِ يَرُدُّ الْمُؤْمِنُونَ كَلَامًا يَسْلَمُونَ بِهِ مِنَ الْإِثْمِ وَ النَّزَاعِ، دُونَ مُقَابَلَةِ الْإِسَاءَةِ بِالْإِسَاءَةِ!
- (۳) يَنْبَغِي لِلْإِنْسَانِ إِذَا رَأَى جَاهِلًا أَنْ يَأْمُرَهُ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَدْعُوهُ إِلَى السَّلَامِ وَ الصُّلْحِ حَتَّىٰ يَكْفَىٰ عَنْ الْجَهْلِ وَ الْعَدَاوَةِ!
- (۴) مَنْ كَانَ جَاهِلًا بِأَمْرِ الدِّينِ فَمِنْ الْأَفْضَلِ لَهُ أَنْ يَلْتَزِمَ الصَّمْتَ وَ لَا يَتَكَلَّمَ إِلَّا بِمَا يَكُونُ فِيهِ سَلَامٌ وَ أَمَانٌ لِلنَّاسِ!

۸۶- أَيُّ كَلِمَةٍ لَا تَنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ؟

- (۱) الْمِسْكُ: عِطْرٌ يُتَّخَذُ مِنْ نَوْعٍ مِنَ الْغَزَلَانِ!
- (۲) خُلَّةٌ: هِيَ صَدَاقَةٌ وَ مُتَضَادَّةٌ لِكَلِمَةِ «الْعَدَاوَةُ»!
- (۳) الشَّرْشَفُ: قِمَاشٌ تَوْضَعُ عَلَى السَّرِيرِ!
- (۴) الْغَايَةُ: نِهَايَةُ كُلِّ شَيْءٍ وَ كَثَرَتِهَا!

۸۷- عَيْنَ مَا فِيهِ اسْمُ الْفَاعِلِ وَ اسْمُ الْمَكَانِ مَعًا:

- (۱) يُحِبُّ السِّيَاحُ أَنْ يَشَاهِدُوا الْمَسَاجِدَ الشَّهِيرَةَ فِي سَفَرِهِمْ!
- (۲) قَدْ أَنْشَدَ الشُّعْرَاءُ الْإِيرَانِيِّونَ أُبْيَاتًا مَمْزُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ!
- (۳) قَامَ مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكَو بِإِنْشَاءِ مَسَاكِنَ لِلْفُقَرَاءِ فِي الْبِلَادِ الضَّعِيفِ!
- (۴) تَمَتَّلَى الْمَلَاعِبُ مِنَ الَّذِينَ يُحِبُّونَ كُرَةَ الْقَدَمِ كَثِيرًا!

۸۸- عینِ إشارةً دونِ إسمِ الإشارة:

- (۱) شاهدتُ معلّمين في الصّالة و كان المعلمون مسرورين!
- (۲) كتب العميل رسالةً مهمّةً ثمّ أرسل تلك الرسالة إلى أعدائنا!
- (۳) التلميذة حاولت كثيراً لتصبح تلميذة مثاليّة في كلّ الصفوف!
- (۴) اشتريت كتباً جديدةً من السوق و جعلتها جنب الكتب الأخرى!

۸۹- عینِ جملةً لتوصيف النّكرة:

- (۱) من النّاس من لا يُراعي قوانين المجتمع!
 - (۲) جاء ضيوف كثيرون يحتفلون بهذا اليوم!
 - (۳) لن نُجالس هؤلاء الجُهّال لأنّ في مجالستهم مفسدة!
 - (۴) قد صنّعت موادّ من ثمرة شجرة فنستعملها في الصّناعة!
- ۹۰- عینِ عبارة جاء فيها الفعل الماضي بمعنى المضارع و المضارع بمعنى الماضي:

- (۱) إن اغترّ الإنسان بعبادة لم تمنعه عن السيّئات فهو خاسر!
- (۲) يبلغ الصّادق بصدقه ما لا يبلغه الكاذب باحتياله!
- (۳) كاد الشّابّ يغرق لكنّهم ظلّوا أنّه يكذب من جديد!
- (۴) لا تُحدّث النّاس بكلّ ما سمعت به!

منطق

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۹۱- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بررسی سفسطه توسط منطق به کارکرد علم پزشکی در شناخت بیماری‌ها شبیه است.
- (۲) قواعد منطق ذاتی ذهن انسان است و منطق‌دانان چنین قواعدی را ابداع نمی‌کنند.
- (۳) دانستن علم منطق باعث از بین رفتن خطاهای ذهن انسان نمی‌شود.
- (۴) دانش منطق با بررسی خطاهای ذهن انسان باعث پیشبرد علوم می‌شود.

۹۲- در کدام عبارت، احتمال وقوع «مغالطه اشتراک لفظ» وجود دارد؟

- (۱) قضایا مانند مفاهیم، به جزئی و کلی تقسیم می‌شوند.
 - (۲) تصدیق می‌کنم که به‌درستی، متوجه منظور شما نشدم.
 - (۳) او خدو انداخت بر رویی که ماه / سجده آرد پیش او در سجده‌گاه
 - (۴) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه باشد در نبشتن شیر شیر
- ۹۳- در کدام گزینه تمامی مفاهیم به کار رفته در هر دو قضیه کلی هستند؟

الف) منطق، جنبه سلبی و ایجابی دارد.

ب) آن کشور آفریقایی، پدیده استعمار است.

ج) قهرمان داستان‌های فلسفی افلاطون، سقراط است.

د) روشنائی، منبع یکسانی ندارد.

- (۱) د - الف (۲) ج - ب (۳) الف - ج (۴) ب - د

۹۴- کدام گزینه در مورد اقسام تعریف درست است؟

- (۱) تعریف لغوی به علم ما از ویژگی‌های مفهوم در خارج، نمی‌افزاید.
- (۲) می‌توان در همه تعاریف از مفاهیم جزئی استفاده کرد.
- (۳) استفاده از تعاریف مصداقی، هرگز ناممکن نیست.
- (۴) تعریف مفهومی عام‌ترین مفاهیم، امکان‌پذیر است.

۹۵- کدام عبارت بیان یک استقرای تعمیمی است؟

- (۱) بر اساس سرشماری نفوس و مسکن در سال ۱۳۹۵ نرخ رشد جمعیت ۱,۲۴ بوده است، پس با توجه به این آمار جمعیت ایران رو به پیری است.
- (۲) بر اساس فرضیه تأثیر مادری ژنتیک، افکار مادر بر بیماری‌های مادرزادی نوزاد تأثیرگذار است و می‌تواند در این بیماری‌ها نقش داشته باشد.
- (۳) پزشکان معتقدند با نمونه‌برداری بخشی از بافت بدن می‌توان در مورد سرطانی بودن یا نبودن سلول‌های آن بافت نتیجه‌گیری کرد.
- (۴) پیرمردی می‌گوید توان جسمانی من با دوران جوانی تفاوتی نکرده است، چرا که در آن زمان هم نمی‌توانستم این سنگ بزرگ را بردارم و اکنون هم نمی‌توانم.

۹۶- کدام گزینه در مورد قضایای محصوره صحیح نمی‌باشد؟

(۱) یا دارای سور است و یا سورپذیر است. (۲) گاه ممکن است به افراد محدود نسبت داده شود.

(۳) قطعاً همهٔ مصادیق موضوع و محمول را در بر می‌گیرد. (۴) لزوماً موضوعی با مفهوم کلی دارد.

۹۷- با ساختن کدام گزینه برای یک قضیه، کیفیت قضیهٔ به‌دست‌آمده با قضیهٔ اصلی تفاوت دارد؟

(۱) عکس مستوی (۲) متداخل عکس مستوی

(۳) نقیض متضاد (۴) متداخل متضاد

۹۸- کدام گزینه در مورد قیاس اقترانی معتبر درست نیست؟

(۱) هر دو مقدمهٔ شکل سوم قیاس نباید جزئی‌ه باشند. (۲) هر دو مقدمهٔ شکل دوم قیاس نباید موجه باشند.

(۳) هر دو مقدمهٔ شکل اول قیاس نباید موجه باشند. (۴) نتیجهٔ شکل دوم قیاس قطعاً موجه نیست.

۹۹- در کدام یک از قیاس‌های استثنایی زیر، مغالطه اتفاق افتاده است؟

(۱) این شکل یا مثلث است یا مجموع زوایای داخلی آن 180° درجه نیست. مجموع زوایای داخلی اش 360° درجه است، پس مثلث نیست.

(۲) اگر این حیوان پرنده باشد، تخم‌گذار است. چون تخم‌گذار نیست، پس پرنده نیست.

الف یا ب

(۳) اگر قضیهٔ «الف یا ب» منفصلهٔ حقیقی باشد: $\frac{ب}{غیر الف}$

(۴) اگر خشکسالی رخ داده باشد، باران نباریده است. حالا که خشکسالی نیست، پس باران باریده است.

۱۰۰- شخصی برای تبلیغ فعالیت‌های خود از دو جمله استفاده کرده است، جملهٔ اول: «اگر مشاورهٔ من را بپذیرید، سود می‌برید.» جملهٔ دوم: «اگر مشاورهٔ

من را نپذیرید، ضرر می‌کنید.» به‌ترتیب در این دو جمله چه مغالطه‌هایی وجود دارد؟

(۱) مسموم کردن چاه - تله‌گذاری (۲) توسل به احساسات - توسل به احساسات

(۳) توسل به احساسات - تله‌گذاری (۴) مسموم کردن چاه - مسموم کردن چاه

فلسفه یازدهم

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۰۱- در بررسی مراحل تفکر فلسفی ...

- (۱) پرسشگری قبل از برخورد با مسئله پیش می‌آید.
- (۲) طرح سؤال‌های اساسی نتیجه تفکر در معلومات است.
- (۳) تفکر در اندوخته‌ها نتیجه رسیدن به دریافت فلسفی است.
- (۴) دریافت فلسفی پس از پرسشگری ایجاد می‌شود.

۱۰۲- اعتقاد به کدام مطلب، معتقدان به اصالت فرد را از طرفداران اصالت جامعه جدا می‌کند؟

- (۱) وجود جامعه وابسته به وجود افراد است.
- (۲) جامعه همان مجموع افراد اجتماع است.
- (۳) جامعه، تجمع مردمی با هدف‌های مشترک است.
- (۴) حیثیت اجتماعی، وابسته به وجود جامعه است.

۱۰۳- پی بردن به ریشه‌های فکری افراد از لایه‌لای گفتار و رفتارشان و پی بردن به اهداف افراد از طریق تحلیل ریشه‌های فکری آنها به ترتیب و است.

- (۱) رسیدن از علت به معلول - رسیدن از معلول به علت
- (۲) رسیدن از معلول به علت - رسیدن از معلول به علت
- (۳) رسیدن از علت به معلول - رسیدن از علت به معلول
- (۴) رسیدن از معلول به علت - رسیدن از علت به معلول

۱۰۴- کدام عبارت با عقاید هراکلیتوس سازگار نیست؟

- (۱) هراکلیتوس به وحدت و اجتماعِ ضدین در امری واحد قائل بود.
- (۲) او پیدایش جهان را حاصل یک ستیز اجتناب‌ناپذیر می‌دانست.
- (۳) او می‌گفت دگرگونی قانون زندگی است و بر همه چیز فرمان می‌راند.
- (۴) از نظر هراکلیتوس به‌جز وجود، هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد.

۱۰۵- کدام گزینه در مورد دفاعیه سقراط در دادگاه نادرست است؟

- (۱) سقراط در این دفاعیه به‌طور زیرکانه از پاسخ به اتهامات امتناع کرد.
- (۲) سقراط در دفاعیه خود به افترايي که قبلاً نیز به او نسبت داده بودند، پاسخ داد.
- (۳) دفاعیه سقراط بیانیه‌ای فلسفی بود که صرفاً دربردارنده برخی از اصول زندگی او نبود.
- (۴) سقراط در ادامه دفاعیات خود از جهت عقلی پذیرش وجود خدا را مقدم بر پذیرش صفات او دانست.

۱۰۶- کدام پرسش، پیرامون «قلمرو و محدوده شناخت» است؟

- (۱) آیا این احتمال وجود دارد که همه ادراکات ما خواب و خیالی بیش نباشد؟
- (۲) آیا شناخت انسان از اشیا واقع‌نمایی دارد یا حاصل فعالیت قوه ادراکی است؟
- (۳) آیا انسان علاوه بر محسوسات، چیزهای نامحسوس را هم می‌تواند بشناسد؟
- (۴) آیا زمانی که انسان به دنیا می‌آید، ذهنش خالی از هرگونه شناختی است؟

۱۰۷- کدام توصیف درباره اینکه «هنگام خستگی از بین خواب و ورزش، خواب را انتخاب می‌کنیم» دقیق‌تر است؟

- (۱) عقل توانایی شناخت تفاوت‌ها را دارد.
- (۲) حس این امکان را می‌دهد که به کمک عقل از اشیای مختلف استفاده‌های متفاوت کنیم.
- (۳) با حواس، بسیاری از موجودات و ویژگی‌های آن‌ها را می‌شناسیم.
- (۴) حس به‌قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم.

۱۰۸- کدام گزینه درباره معرفت‌شناسی در دوره یونان باستان نادرست است؟

- (۱) بحث شناخت انسان و ارزش و اعتبار آن مورد نظر متفکرین پیش از سقراط هم بوده است.
- (۲) در یونان باستان معرفت‌شناسی هنوز به‌صورت مستقل مطرح نبود.
- (۳) شناخت حسی نزد دانشمندان پیش از سقراط اهمیت بیشتری داشت.
- (۴) در یونان باستان هنوز میان دانشمندان اختلافی در حوزه معرفت‌شناسی به‌وجود نیامده بود.

۱۰۹- کدام عبارت با نظر داروینیست‌ها هماهنگ است؟

- (۱) بدن ماشینی پیچیده است که به صورت غریزی فعالیت می‌کند و مرکز اندیشه‌ها ذهن است که بر بدن فرمان می‌راند.
- (۲) فرایند تکاملی موجودات مادی، منجر به ظهور موجودات پیچیده‌ای شده است که دارای نوعی شعور ویژه هستند.
- (۳) گرایش به فضایل اخلاقی به صورت طبیعی و غریزی در انسان وجود دارد و انسان براساس آن رفتار می‌کند.
- (۴) برخی از موجودات زنده، در روند تأمین نیازهای اساسی خود ناچار از پذیرش حقوق دیگر افراد شده‌اند.

۱۱۰- اینکه گفته شود: «هرگاه انسانی بخواهد در برابر دیگران آزادی زیادی داشته باشد، باید به دیگران هم حق بدهد که در برابر او به همان میزان آزاد

باشند»، مطابق با کدام مورد زیر است؟

- (۱) باید منفعت فرد را فدای منفعت کل کرد.
- (۲) ارزش حقیقی اعمال در مراعات حقوق دیگران است.
- (۳) نفع فرد در گرو نفع دیگران است.
- (۴) فضایل اخلاقی ضرورت زیست اجتماعی هستند.

اقتصاد

مباحث کل کتاب

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۱۱- کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق، در افراد کارآفرین زیر به ترتیب برجسته تر است؟

- آقای رضوی با وجود شکست در تجربه قبلی، با نظم و اشتیاق فراوان دوباره کسب و کاری را راه اندازی می کند.

- خانم کریمی از همکاران و مشتریان خود بازخورد می گیرد و خدماتش را بهبود می بخشد.

- آقای مرادی منابع انسانی و مالی کسب و کارش را به خوبی مدیریت و هماهنگ می کند.

- خانم شفیعی با شجاعت تمام، پس انداز خود را صرف راه اندازی یک کسب و کار نوپا می کند.

(۱) خوش بین - پراکنجه - نوآور - ریسک پذیر (۲) خوش بین - پراکنجه - نوآور - سازمان دهنده

(۳) پراکنجه - یادگیرنده - سازمان دهنده - نوآور (۴) پراکنجه - یادگیرنده - سازمان دهنده - ریسک پذیر

۱۱۲- فردی صاحب یک کارگاه تولیدی است و هزینه های زیر را متقبل شده است. این فرد می تواند به جای احداث کارگاه، در یک اداره دولتی با حقوق

ماهانه ۲/۵ میلیون تومان استخدام شود. سود یا زیان اقتصادی ماهانه کارگاه کدام است؟

- خرید مواد اولیه برای تولید ماهانه: ۳۵ میلیون تومان

- پول آب، برق، گاز و عوارض شهرداری سالیانه: ۲۸۲ میلیون تومان

- دستمزد ماهانه هر کارگر: ۱/۵ میلیون تومان (مجموعاً ۱۲ کارگر)

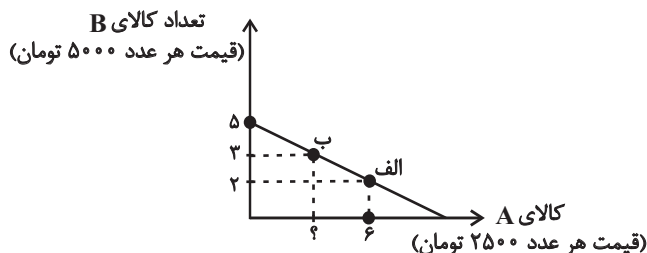
- درآمد سالیانه: ۱/۲ میلیارد تومان

(۱) ۲۳/۵ میلیون تومان ضرر یا زیان (۲) ۲۳/۵ میلیون تومان سود یا منفعت

(۳) ۲۱ میلیون تومان سود یا منفعت (۴) ۲۱ میلیون تومان ضرر یا زیان

۱۱۳- نمودار قید بودجه فردی با بودجه ای مشخص، به صورت زیر است. هزینه فرصت فرد برای حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب» چند ریال است؟

(قیمت هر واحد کالای A ۲,۵۰۰ تومان و قیمت هر واحد کالای B ۵,۰۰۰ تومان است).

(۱) ۵۰,۰۰۰

(۲) ۲۵,۰۰۰

(۳) ۵,۰۰۰

(۴) ۲,۵۰۰

محل انجام محاسبات

۱۱۴- نمودار زیر، بیانگر مقادیر عرضه و تقاضای یک کالا در قیمت‌های مختلف است، با توجه به آن:

الف) تفاضل مقدار تقاضای تعادلی و میزان تقاضا در قیمت ۷۰۰ تومان، چند کیلو است؟

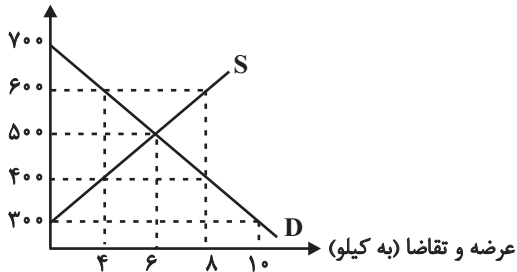
ب) در قیمت ۶۰۰ تومان و ۳۰۰ تومان، به ترتیب بازار با چه وضعیتی روبه‌رو است؟

ج) به ترتیب، در کدام سطح از قیمت و مقدار، دریافتی تولیدکنندگان به حداکثر می‌رسد و مقدار آن چند تومان است؟

د) کدام عامل موجب از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا و هماهنگی رفتار اقتصادی

تولیدکننده و مصرف‌کننده در سطح قیمت ۴۰۰ تومان می‌شود؟

قیمت (به تومان)

۱) الف) ۶، ب) کمبود عرضه‌ای معادل ۴ کیلو - مازاد عرضه‌ای معادل ۱۰ کیلو،

ج) ۶۰۰ و ۸-۴۲۰۰، د) ۱۰۰ تومان افزایش قیمت

۲) الف) ۴، ب) کمبود تقاضایی معادل ۴ کیلو - مازاد تقاضایی معادل ۱۰ کیلو،

ج) ۶۰۰ و ۸-۴۲۰۰، د) ۱۰۰ تومان کاهش قیمت

۳) الف) ۶، ب) مازاد عرضه‌ای معادل ۴ کیلو - کمبود عرضه‌ای معادل ۱۰ کیلو، ج) ۵۰۰ و ۶-۳۰۰۰، د) ۱۰۰ تومان افزایش قیمت

۴) الف) ۴، ب) کمبود عرضه‌ای معادل ۴ کیلو - مازاد عرضه‌ای معادل ۱۰ کیلو، ج) ۵۰۰ و ۶-۳۰۰۰، د) ۱۰۰ تومان کاهش قیمت

۱۱۵- مراحل تولید ماست به قرار زیر است، اگر قیمت شیر فروخته شده به واسطه با احتساب مالیات بر ارزش افزوده ۱۰۰۸ تومان باشد، آنگاه:

مرحله: ۱	دامدار هر لیتر شیر خام را به قیمت ۹۰۰ تومان به واسطه می‌فروشد.
مرحله: ۲	واسطه هر لیتر شیر را به قیمت ۱,۵۰۰ تومان به کارخانه لبنیات می‌فروشد.
مرحله: ۳	کارخانه شیر را به ماست تبدیل می‌کند و هر سطل ماست را به قیمت ۲,۵۰۰ تومان به فروشگاه می‌فروشد.
مرحله: ۴	فروشگاه هر سطل ماست را به قیمت ۵,۰۰۰ تومان به مشتری نهایی می‌فروشد.

الف) نرخ مالیات بر ارزش افزوده برابر با چند درصد است؟

ب) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده توسط کارخانه چند تومان است؟

ج) مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده، چند تومان است؟

۱) الف) ۱۵، ب) ۱۵۰، ج) ۷۵۰، د) ۱۲۰، الف) ۱۲، ب) ۱۲۰، ج) ۷۵۰

۳) الف) ۱۵، ب) ۱۵۰، ج) ۶۰۰، د) ۱۲۰، الف) ۱۲، ب) ۱۲۰، ج) ۶۰۰

۱۱۶- دولت‌ها با چه هدفی، تعرفه‌های واردات را افزایش می‌دهند؟

۱) گسترش روابط اقتصادی با کشورهایی که دیدگاه سیاسی نزدیک به هم دارند.

۲) حمایت از صنایع داخلی و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر

۳) کاهش تنش و اختلاف سیاسی و اقتصادی بین کشورها

۴) تنظیم بازار از طریق افزایش واردات

۱۱۷- پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) در دوران صفویه، ثروت‌اندوزی کشورهای غربی و همچنین نوسازی سریع صنایع و تولیدات این کشورها به ترتیب نتیجه کدامیک از موارد زیر بوده است؟

ب) در بخش اقتصادی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران بر کدامیک از موارد زیر تأکید نشده است؟

(۱) استعمار کشورهای دیگر، تسریع جریان توسعه کشورهای غربی - اقتصاد مردمی

(۲) چنگ انداختن بر دارایی‌های سایر ملت‌های جهان، رقابت با یکدیگر - تعیین سیاست‌های فرهنگی و اجتماعی

(۳) رقابت شدید نظامی و تجاری با یکدیگر، استعمار کشورهای دیگر - استقلال اقتصادی

(۴) استعمار کشورهای دیگر، چنگ انداختن بر دارایی‌های سایر ملت‌های جهان - نفی سلطه بیگانگان

۱۱۸- اطلاعات مربوط به انواع تولیدات کشوری فرضی در دو گروه «کالاها» و «خدمات» در دو سال متوالی در جدول زیر آورده شده است. نرخ رشد تولید

ناخالص داخلی واقعی در سال دوم چند درصد است؟ (سال اول به عنوان سال پایه در نظر گرفته شده است.)

سال انواع تولید	سال اول (سال پایه)		سال دوم	
	قیمت (به واحد پولی)	مقدار تولید (به کیلو)	قیمت (به واحد پولی)	مقدار تولید (به کیلو)
کالا	۱۵۰	۳۰	۱۶۰	۴۰
خدمات	۲۰۰	۷۰	۲۵۰	۸۱

(۴) ۳۰ درصد

(۳) ۲۷ درصد

(۲) ۲۰ درصد

(۱) ۱۵ درصد

۱۱۹- کدام گزینه در رابطه با دلایل به وجود آمدن تورم در جامعه، نادرست است؟

(۱) یکی از دلایل وجود تورم در جامعه، هماهنگ نبودن افزایش نقدینگی در کشور با افزایش تولید است.

(۲) یکی از روش‌های دولت برای افزایش عرضه کالاها، افزایش واردات است؛ اما از آنجا که این روش معمولاً زمان‌بر است، دولت‌ها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش ظرفیت‌های تولیدی، بازار را تنظیم کنند.

(۳) نوسانات نرخ ارز می‌تواند اثر منفی بر ارزش پول ملی ما بگذارد و باعث کاهش قدرت خرید پول ملی و در نتیجه منجر به تورم شود.

(۴) یکی از دلایل وجود تورم، نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد است که این فزونی تقاضا بر عرضه، به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند.

۱۲۰- فردی ۲۰۰ ورقه سهم را به ارزش کلی ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان در عرضه اولیه شرکت خریداری کرده است. در صورتی که قیمت بازاری هر سهم ۵ درصد

بیشتر از قیمت اسمی آن باشد، قیمت اسمی و قیمت بازاری هر ورقه سهم به ترتیب، چند هزار تومان است؟ اگر منبع درآمد او فقط از طریق

سرمایه‌گذاری در بازار بورس باشد و کل هزینه‌هایش ۱۵۰ هزار تومان شده باشد، خمس سالیانه او چند هزار تومان است؟

(۲) ۵۵ - ۷۸ / ۷۵ - ۲۹۷

(۱) ۵۵ - ۷۸ / ۵ - ۱۲۰

(۴) ۷۵ - ۷۸ / ۵ - ۲۹۷

(۳) ۷۵ - ۷۸ / ۷۵ - ۱۲۰

کتاب‌های آی‌اس‌اس را

پیمان‌های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

دفترچه شماره ۳

دفترچه اختصاصی

آزمون تعیین سطح (آزمون ویژه)

آزمون ۱۰ مهر - سال ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۵۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	اختیاری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۵
۲		علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۳		عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۴		عربی، زبان قرآن (۳) (سؤالات آشنا)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۵		فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده جانی، محمد حمیدی، رضا خانباثانی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، سجاد سالاری، پیمان طیار، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، سید مهدی علوی پور، امیر محمودیان، حامد نصیری
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، پوریا حسین پور، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، مبین محمدی تراکمه، مهرزاد مشایخی، محمد مشهدبان، هومن نمازی، رضا نوروزیگی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، مهرشاد ایمانی‌نسب، آریتا بیدقی، فاطمه رضائیان، کوثر شاه‌حسینی، علیرضا حیدری، فاطمه صفری، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی، فرید هادی
عربی زبان قرآن	روح‌الله اصغری، نوید امساک، ولی برجی، مرتضی کاظم شیرودی، اسماعیل علیپور، ابراهیم غلامی‌نژاد، زهرا گرمی، مجید فاتحی، محمدصادق محسنی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه، خالد مشیرپناهی
منطق و فلسفه	حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، مهدی ضیائی، زهرا محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	عباس مالکی عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: امیرمحمد کماسی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سید آرش مرتضائی‌فر محمد مهدی اسلامی	مسئول درس: فریا رونقی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی فرزانه خاجی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلیا ایزدی ویراستار: وجیهه نجفی
منطق و فلسفه	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلیا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

آمار و احتمال

درس ۱: شمارش، درس ۲: احتمال، درس ۳:
چرخه آمار در حل مسائل تا پایان «گام‌های
چرخه آمار در حل مسائل»
صفحه‌های ۱ تا ۳۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱۲۱- در آزمون قلم‌چی یک دانش‌آموز به ۱۷۰ سؤال موجود در دفترچه‌ها به چند طریق می‌تواند پاسخ بدهد؟

(پاسخ‌گویی به همه سؤالات الزامی نیست.)

(۴) ۴۱۷۰

(۳) ۱۷۰^۴

(۲) ۱۷۰^۵

(۱) ۵۱۷۰

۱۲۲- **نهایی** با حروف کلمه «هم‌زبانی» چند کلمه پنج حرفی بدون تکرار حروف و بدون توجه به معنی می‌توان نوشت که دو حرف آخر آن، حروف «ه» و «م» باشند؟

(۴) ۷۲۰

(۳) ۳۶۰

(۲) ۱۲۰

(۱) ۶۰

۱۲۳- **نهایی** از بین ۵ دانش‌آموز تجربی، ۴ دانش‌آموز انسانی و ۲ دانش‌آموز ریاضی به چند طریق می‌توان ۴ نفر را انتخاب کرد به‌طوری که ۴ نفر انتخاب شده همگی از یک رشته نیاشند؟

(۴) ۳۳۰

(۳) ۳۲۴

(۲) ۳۲۰

(۱) ۳۱۸

۱۲۴- تعداد زیرمجموعه‌های هفت عضوی مجموعه $A = \{0, 1, 2, \dots, 9\}$ شامل همه عضوهای عدد زوج و فاقد اعداد فرد بزرگتر از ۵ با مقدار کدام گزینه برابر است؟

(۴) $\binom{7}{3}$

(۳) $\binom{5}{2}$

(۲) $\binom{4}{2}$

(۱) $\binom{3}{1}$

۱۲۵- هر یک از اعداد فرد طبیعی کوچک‌تر از ۲۰ را روی کارتی جداگانه می‌نویسیم و پس از مخلوط کردن کارت‌ها به‌طور تصادفی یک کارت را برمی‌داریم.

اگر پیشامد A (بیرون آمدن عدد غیراول) و پیشامد B (بیرون آمدن عدد مجذور کامل) باشد، پیشامد $(A \cap B)'$ چند عضو دارد؟

(۴) ۹

(۳) ۸

(۲) ۷

(۱) ۶

۱۲۶- احتمال آن‌که روز تولد سه نفر، در یک روز هفته باشد، چقدر است؟

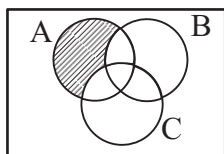
(۴) $\frac{1}{7^4}$

(۳) $\frac{1}{7^3}$

(۲) $\frac{1}{7^2}$

(۱) $\frac{1}{7}$

۱۲۷- اگر A و B و C سه پیشامد از فضای نمونه S باشند، کدام گزینه پیشامد قسمت هاشورخورده را در شکل زیر به درستی نشان نمی‌دهد؟

(۱) $A - (B \cup C)$

(۲) $(A - B) \cap (A - C)$

(۳) $(A - B) - (A \cap C)$

(۴) $A - (B \cap C)$

۱۲۸- ۵ پرچم مختلف را به ۵ میله پرچم نصب کرده‌ایم و روی میله‌ها شماره‌های ۱ تا ۵ را حک کرده‌ایم، چنانچه این پرچم‌ها به تصادف کنار یکدیگر قرار

گیرند، احتمال آنکه میله پرچم‌ها با شماره‌های زوج در مکان‌های زوج باشند، کدام است؟

(۴) $\frac{1}{4}$

(۳) $\frac{1}{3}$

(۲) $\frac{1}{2}$

(۱) $\frac{1}{5}$

۱۲۹- «انتخاب روش نمونه‌گیری»، «گردآوری داده‌ها» و «تفسیر نتایج به‌دست آمده»، به ترتیب از راست به چپ، مربوط به کدام گام‌های چرخه آمار

است؟

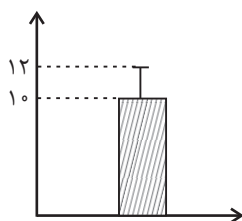
(۲) $۴-۳-۱$

(۱) $۵-۲-۱$

(۴) $۵-۳-۲$

(۳) $۴-۲-۲$

۱۳۰- نمودار مقابل برای داده‌های نرمال رسم شده است، کدام گزینه در مورد آن درست است؟

(۱) تقریباً ۶۸٪ داده‌ها بین ۸ و ۱۲ قرار دارند.

(۲) تقریباً ۹۶٪ داده‌ها بین ۶ و ۱۰ قرار دارند.

(۳) مجموع مقادیر میانه و مُد برابر ۴۰ است.

(۴) واریانس داده‌ها برابر با ۲ است.

فصل یکم
صفحه‌های ۱۰ تا ۴۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون (۳)

۱۳۱- **نهایی** پرچمدار سبک بازگشت ادبی، صاحب اثر ... می‌باشد و ... اثر میرزا عبدالوهاب نشاط می‌باشد.

(۱) خداوندنامه، گلشن صبا

(۲) گلشن صبا، گنجینه نشاط

(۳) گنجینه نشاط، خداوندنامه

(۴) گنجینه نشاط، گلشن صبا

۱۳۲- **نهایی** نویسندگان آثار همه گزینه‌ها کاملاً درست معرفی شده‌اند؛ به جز:

(۱) ایده‌آل: میرزاده عشقی - شمس‌الدین و قمر: محمدباقر میرزا خسروی

(۲) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی: جیمز موریه - خداوندنامه: صبا کاشانی

(۳) منشآت: قائم‌مقام فراهانی - داستان باستان: میرزا حسن‌خان بدیع

(۴) تاریخ تطوّر نظم فارسی: محمدتقی بهار - تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی

۱۳۳- سراینده کدام بیت «غلط» معرفی شده است؟

(۱) از خون جوانان وطن لاله دمیده

از ماتم سرو قدشان سرو خمیده (عارف قزوینی)

(۲) گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم

خاک وطن چو رفت، چه خاکی به سر کنم؟ (سید اشرف‌الدین گیلانی)

(۳) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی

دست خود ز جان شستم از برای آزادی (فرخی یزدی)

(۴) هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم

جهان و هر چه در او، جز به کام خویش ندیدم (نشاط اصفهانی)

۱۳۴- توضیح مقابل کدام گزینه درست است؟

(۱) علامه دهخدا: با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف، به سبک گلستان سعدی نوشت.

(۲) قائم‌مقام فراهانی: فعالیت اصلی او روزنامه‌نگاری بود. وی سردبیری روزنامه مجلس را برعهده داشت و شعرش از زندگی سیاسی‌اش جدا نبود.

(۳) عارف قزوینی: عرصه هنر وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت.

(۴) میرزاده عشقی: در نظم و نثر فارسی مهارت داشت. او هرچند قصاید بلندی هم سروده اما در میان هم‌عصران خود از نظر غزل‌سرایی شهره است.

۱۳۵- آرایه‌های «تشبیه، استعاره، تلمیح، تضمین و کنایه» به ترتیب در کدام ابیات وجود دارند؟

الف) از بس تنم از فرقت می در رمضان کاست

انگشت‌نماتر ز هلال شب عید است

ب) سر پیوند تو تنها نه دل حافظ راست

کیست آن کش سر پیوند تو در خاطر نیست

ج) روی جهان‌فروز و دهان تو هر که دید

گفت اتصال زهره و خورشید انور است

د) با سلیمان پای در دریا بنه

تا چو داوود آب سازد صد زره

ه) خبر ز تلخی آب بقا کسی دارد

که همچو خضر گرفتار عمر جاوید است

(۴) ج، الف، ه، د، ب

(۳) الف، ه، د، ج، ب

(۲) ج، د، ه، ب، الف

(۱) الف، ه، د، ب، ج

۱۳۶- کدام بیت دارای «تشبیه و تضمین» است؟

- (۱) تا ز در بسته نگردد ملول
(۲) اخافُ مِنْكَ و أرجوا و أستغیثُ و أدنو
(۳) تو در کشتی فکن خود را میای از بهر تسبیحی
(۴) هرگز از بار حسد خسته نگردد پشت ما
- نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ و فَتَحُ قَرِيبَ
که هم کمند بلایی و هم کلید نجاتی
که خود روح القدس گوید که بسم الله مجراها
کز قُلِّ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ مومیایی یافتیم

۱۳۷- وزن کدام مصراعها «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است؟

- (الف) تا بفشانیم جان تو را به خوش آمد
(ب) چشم شرر در کمین سوختگان است
(ج) هرچند مفلسم نپذیرم عقیق خرد
(د) جز سر پیوند آن نگار ندارم
(ه) جانم ملول گشت ز فرعون و ظلم او
- (۱) الف، ج، د (۲) ب، د (۳) ج، ه (۴) د، ج

۱۳۸- وزن کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) ز زخم اَره دندان موج ایمن نیست
(۲) هزار آبله دادیم عرض لیک چه حاصل
(۳) عدمسرای دلم کنج عزلتی دارد
(۴) همیشه تشنه لب خون ما بود بیدل
- گهر به دامن راحت چه سان کشد پا را
فلک فکند به پاکار دست بسته ما را
که راه نیست در او وهم بال عنقا را
چو شیشه هر که به دست آورد دل ما را

۱۳۹- **نهایی** مفهوم بیت زیر از همه ابیات دریافت می شود؛ به جز:

- «ز اسب پیاده شو بر نطع زمین رخ نه
(۱) زمانه تربت لیلی کشد به دیده مجنون
(۲) ببین به قصر سلاطین که فاخته زده کوکو
(۳) سپهر سنگ به جمشید زد چنان که به جامش
(۴) نه گنج ماند ز خسرو نه تخت ماند ز جمشید
- زیر پی پیلش بین شهمات شده نعمان»
سپهر دامن یوسف دَرَد به دست زلیخا
شنو ز بام مداین که بوم برکشد آوا
زمانه تیشه به فرهاد زد چنان که به خارا
نه قصر ماند ز شیرین نه طاق ماند ز کسرا

۱۴۰- بیت «بگشود گره ز زلف زرتار/ محبوبه نیلگون عماری» با کدام بیت ارتباط تصویری دارد؟

- (۱) مرغ تیزآهنگ لختی پر فشاند
(۲) گل چون رخ لیلی از عماری
(۳) تو تا ز شرم فکندی به چهره زلف سیاه
(۴) چو تاج خور روشن آمد پدید
- تا عمود زرفشان بنمود صبح
بیرون زده سر ز تاجداری
فغان ز خلق برآمد که آفتاب گرفت
سپیده ز خم کمان بردمید

عربی زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مِنَ الْأَشْعَارِ الْمَنْسُوبَةِ إِلَى الْإِمَامِ
عَلِيٍّ (ع)
درس ۱
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ فِي التَّرْجُمَةِ (۱۴۱ - ۱۴۵)

۱۴۱- نهایی ﴿لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا﴾:

- ۱) نمی‌دانی شاید خداوند پس از آن پیشامدی نو پدید آورد!
- ۲) نمی‌دانی به امید خدا بعد از آن پیشامدی نو به وجود می‌آید!
- ۳) کسی نمی‌داند خداوند بعد از آن پیشامدی نو پدید خواهد آورد!
- ۴) شاید نمی‌دانی که خدا پس از آن پیشامد، امری جدید به وجود می‌آورد!

۱۴۲- نهایی «أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ / إِنَّمَا النَّاسُ لَأَمْ وِ لَأَبْ!؛» عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) ای آن که به نادانی خود افتخار می‌کنی، مردم قطعاً از یک پدر و مادرند!
- ۲) ای که از روی نادانی به اصل و نسب افتخار می‌کنی، مردم فقط از یک پدر و مادرند!
- ۳) ای که از روی جهل به اصل و نسبت افتخار می‌ورزی، قطعاً مردم یک پدر و مادر دارند!
- ۴) ای آن که به خاطر اصل و نسب به نادانی افتخار می‌کنی، مردم فقط از یک پدر و مادر هستند!

۱۴۳- نهایی «قِيَمَةُ كُلِّ امْرِئٍ لَيْسَتْ سِوَى مَقْدَارِ أَعْمَالِهِ الْحَسَنَةِ فِي الْحَيَاةِ، فَعَلَيْنَا أَنْ نَقُومَ بِالْحَسَنَاتِ لِكِي تَرْتَفِعَ قِيَمَتُنَا!»:

- ۱) قیمت انسان‌ها جز میزان حسناتشان در زندگی نیست، پس ما باید به کارهای نیک بپردازیم تا ارزشمان زیاد شود!
- ۲) بهای هر انسانی جز مقدار کارهای نیکش در زندگی نیست، پس ما باید به نیکی‌ها بپردازیم تا ارزشمان بالا برود!
- ۳) بهای هر انسانی به جز مقدار کارهای شایسته زندگی نیست، پس باید به کارهای شایسته بپردازد تا ارزشش زیاد شود!
- ۴) ارزش هر فردی جز به اندازه نیکی‌های او در طول زندگی نیست، پس باید کارهای نیک انجام دهیم تا ارزشمان را بالا ببریم!

۱۴۴- «لَمَّا حَضَرَ السَّيَّاحُ فِي قَاعَةِ ذَلِكَ الْمَطَارِ لَمْ يَرَوْا دَلِيلَهُمْ فَقَالَ كَبِيرُهُمْ لَا طَرِيقَ لَنَا إِلَّا الْإِنْتِظَارُ!»:

- ۱) هنگامی که گردشگران در سالن فرودگاه حاضر شدند راهنمایان خود را ندیدند پس بزرگ آن‌ها گفت: برای ما هیچ راهی نیست پس منتظر باشید!
- ۲) وقتی گردشگران در سالن آن فرودگاه حاضر شدند راهنمایان را ندیدند پس بزرگشان به آن‌ها گفت: ما راهی به جز انتظار نداریم!
- ۳) هنگامی که گردشگران در آن سالن فرودگاه حضور یافتند راهنما را ندیدند پس بزرگشان گفت: برای ما هیچ راهی جز انتظار کشیدن نیست!
- ۴) وقتی گردشگران در سالن آن فرودگاه حاضر شدند راهنمای خود را ندیدند پس بزرگشان گفت: هیچ چاره‌ای جز انتظار نداریم!

۱۴۵- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- ۱) ﴿فَهَذَا يَوْمَ الْبَعْثِ وَ لَكُمْ كُنُتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾: این، روز رستاخیز است ولی شما نمی‌دانستید!
- ۲) لَعَلَّ الْإِنْسَانَ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَصِلَ إِلَى فَهْمِ كُنْهِ بَعْضِ الظَّوَاهِرِ!: شاید انسان بتواند به فهم ذات برخی پدیده‌ها برسد!
- ۳) لَا إِنْسَانٌ يَشْعُرُ بِالْحُزْنِ عِنْدَ سَمَاعِ تَغْرِيدِ الطَّيُورِ!: انسان هنگام شنیدن آوازخوانی پرندگان، ابداً احساس غم نمی‌کند!
- ۴) كَأَنَّ الْأُمَّ لَا تُحْمَلُ الْأَوْلَادَ مَا لَا طَاقَةَ لَهُمْ بِهِ!: گویی مادر چیزی به فرزندان تحمیل نمی‌کند که هیچ توانی بدان ندارند!

۱۴۶- «أ تَزَعُمُ أَنَّكَ جَرَمٌ صَغِيرٌ / وَ فِيكَ انْطَوَى الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ»؛ عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

- (۱) تَزَعُمُ: فعل مضارع - للغائبة - مجرد ثلاثي / مع فاعله جملة فعلية
- (۲) الْأَكْبَرُ: مذكر - اسم تفضيل (على وزن: أفعل) - معرفة / صفة أو نعت
- (۳) الْعَالَمُ: مفرد مذكر - اسم فاعل - معرّف بأل - معرب / فاعل و مرفوع
- (۴) انْطَوَى: فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي (من باب إفعال) / الجملة فعلية

۱۴۷- عَيِّنِ مَا يَخْتَلِفُ عَنِ الْبَاقِي فِي النَّوعِ:

- (۱) إِنَّ (۲) أَنْ (۳) لَيْتَ (۴) لَعَلَّ

۱۴۸- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي اسْتِعْمَالِ الْحُرُوفِ الْمَشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ:

- (۱) إِنَّ الزَّمِيلَاتِ سَاعِيَاتٍ فِي أَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ! (۲) لَكُنَّكُمْ صَابِرُونَ عِنْدَ مَصَائِبِ الدَّهْرِ!
(۳) لَعَلَّ لَا نَعُودَ إِلَى الْكَذِبِ مَرَّةً أُخْرَى! (۴) كَأَنَّ هَاتَيْنِ الْمُرَاتَيْنِ مُجَدَّتَانِ فِي أَعْمَالِهِمَا!

۱۴۹- «إِنَّ الدَّهْرَ يَعْلَمُنَا خَيْرَ الدَّرُوسِ!»؛ حَرْفُ «إِنَّ» يُوَكِّدُ ...

- (۱) كَلِمَةُ (الدَّهْرُ)! (۲) فِعْلُ (يَعْلَمُ)!
(۳) كُلَّ الْجُمْلَةِ! (۴) وَقُوعُ الْخَبَرِ!

۱۵۰- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي تَعْيِينِ نَوْعِ «لَا»:

- (۱) عَلَيْكُمْ أَنْ لَا تَفْسَلُوا فِي الْحَصُولِ عَلَى غَايَاتِكُمْ بِاجْتِهَادِكُمُ الْمِثَالِي!: نَاهِيَةٌ
(۲) لَنْ يَنْجَحَ فِي الْحَيَاةِ مَنْ لَا تَحْمُلُ لَهُ أَمَامَ الْمَشَاكِلِ!: نَافِيَةٌ لِلْجِنْسِ
(۳) كُنْتُ نَادِمَةً عَلَى فِعْلِي فَقَالَ أَخِي لَا بَأْسَ!: نَافِيَةٌ لِلْجِنْسِ
(۴) لَمَّا رَأَيْتُ سَكُوتَ صَدِيقِي قُلْتُ لَهُ لَا تَرْضَ أَنْ تُظْلِمَ!: نَاهِيَةٌ

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام
عليّ (ع)
درس ۱
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۳) - سؤالات آشنا

■ عین الأنسب للجواب في الترجمة أو المفهوم (۱۵۱ - ۱۵۶)

۱۵۱- « قال صديقي: إِنَّ الْأُمَّ مدرسة لا مثيلَ لها و هي الحُبُّ الَّذِي لَن يَتَغَيَّرَ أيا لَيْتَنِي عَرَفْتُ قَدْرَها قَبْلَ فَقْدانِها!»: دوستم گفت:

- (۱) مادر مدرسه‌ای است که بی‌گمان هیچ نظیری برای آن نیست و او عشقی است که تغییر نمی‌کند کاش ارزش او را پیش از از دست دادنش می‌دانستم!
- (۲) یقیناً مادر یک مدرسه است که هیچ نظیری ندارد و او عشقی است که تغییر نخواهد یافت ای کاش قدر او را قبل از فقدانش دانسته بودم!
- (۳) مادر مدرسه‌ای است که بی‌نظیر است و او همان عشقی است که عوض نخواهد شد ای کاش ارزشش را قبل از فقدانش بدانم!
- (۴) مادر بدون شک مدرسه‌ای است که هیچ مانندی ندارد و او عشقی است که تغییر پیدا نمی‌کند امید است که قدرش را پیش از فقدان او بدانم!

۱۵۲- «كَانَ فَلَاحُو تِلْكَ الْمَنْطِقَةِ يَتَمَنُّونَ: لَيْتَ نَزُولُ الْمَطَرِ يَكُونُ فِي هَذِهِ السَّنَةِ أَكْثَرَ مِمَّا نَزَلَ فِي السَّنَةِ الْمَاضِيَةِ!»: کشاورزان آن منطقه ...

- (۱) آرزو می‌کردند ای کاش امسال بارش باران از آنچه که در سال قبل فرود آمد بیشتر بود!
- (۲) آرزو کرده بودند کاش بارش باران، امسال بیشتر باشد از آنچه در سال گذشته فرود آمد!
- (۳) آرزو می‌کردند کاش امسال بارش باران بیشتر باشد از آنچه در سال گذشته فرود آمد!
- (۴) آرزو می‌کردند کاش باران امسال بیشتر از آنچه که در سال گذشته باریده بود ببارد!

۱۵۳- «ما كان ذلك الشابَّ يَعْلَمُ أَنَّ الْعَالَمَ الْأَكْبَرَ انْطَوَى فِيهِ و هو ليس جرمًا صغيراً كما كان يزعم!»:

- (۱) آن جوان نمی‌دانست دنیایی که در او به هم پیچیده شده است بزرگتر است در حالی که پیکر کوچکی نیست آن‌طور که گمان می‌کرد!
- (۲) آن جوان نمی‌دانست که جهان بزرگتر در او به هم پیچیده شده است در حالی که چنان که گمان می‌کرد یک پیکر کوچک نیست!
- (۳) آن جوانی بود که نمی‌دانست جهان بزرگتر در او به هم پیچیده شده است در حالی که پیکر کوچکی نیست آن‌طور که پنداشته بود!
- (۴) آن جوان نمی‌دانست همانا دنیای بزرگتر در او به هم پیچیده شده است در حالی که پیکر کوچک نیست چنان که تصوّر می‌کرد!

۱۵۴- «هناك لا إنسان بدون خطأ، ولكنّه يَفْشَل عندما يَعِدّ نفسه عالماً يَعْرِفُ كُلَّ شَيْءٍ!»:

- (۱) هیچ انسانی نیست که خطا نکند، ولی هنگامی که خود را دانای همه چیز به شمار آورد، شکست خواهد خورد!
- (۲) انسان بدون اشتباه، هیچ گاه وجود ندارد، اما او می بازدهد هرگاه خود را دانایی فرض کند که هر چیزی را می دانسته است!
- (۳) هیچ انسانی بدون خطا وجود ندارد، ولی زمانی که خودش را عالمی به شمار آورد که همه چیز را می داند، شکست می خورد!
- (۴) انسان هیچ گاه بدون اشتباه نیست، اما زمانی می بازدهد که نفس خود را عالمی به حساب آورد که بر هر چیزی آگاه است!

۱۵۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) بدأ العُمَلَاءُ يُؤَكِّدُونَ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَ الْعُدْوَانِ!: تأكيد مزدوران بر نقطه های اختلاف و دشمنی شروع شد!
- (۲) لَا فَضْلَ لِبَعْضِ الشُّعُوبِ عَلَى الْآخَرِينَ بِسَبَبِ اللَّوْنِ!: برای هیچ ملتی بر دیگران به خاطر رنگ برتری نیست!
- (۳) أَخِي! لَا بَأْسَ فِي أَنْ تَنْظُرَ إِلَى دَفْتَرِ ذِكْرِيَاتِي!: برادر من! هیچ اشکالی نیست در این که به دفتر خاطراتم بنگری!
- (۴) إِنَّمَا دُمُوعُ الْيَأْسِ تَتَسَاقَطُ مِنَ الْعَيُونِ الَّتِي لَا تُصَدِّقُ عِظْمَةَ الْخَالِقِ!: بی شک اشک های ناامیدی از چشمانی فرو خواهد ریخت که عظمت آفریدگار را باور ندارد!

۱۵۶- عَيْنُ مَا لَا يُنَاسِبُ مَفْهُومَ الْعِبَارَةِ: «لَا خَيْرَ فِي قَوْلٍ إِلَّا مَعَ الْفِعْلِ»:

- (۱) دوصد گفته چون نیم کردار نیست بزرگی سراسر به گفتار نیست!
- (۲) اگر بخواهی از هر دو سر آبروی همه راستی کن همه راست گوی!
- (۳) کار کن کار بگذر از گفتار کاندیرین راه کار دارد کار!
- (۴) کسی کو به دانش توانگر بود ز گفتار کردار بهتر بود!

۱۵۷- عَيْنُ مَا يَدَلُّ عَلَى الظَّنِّ:

- (۱) لَيْتَكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ شَيْئاً عَنْ يَوْمِ الْبَعْثِ! (۲) كَأَنَّ أَصْدِقَانِنَا يُحَاوِلُونَ إِرضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ!
 - (۳) هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ زَمَلَانِي فِي الدَّرُوسِ عَلَى حَدِّ سَوَاءٍ! (۴) اللَّهُ يُعْطِي أَنْعَمَهُ عَلَى كُلِّ النَّاسِ وَلَكِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ!
- ۱۵۸- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَغَاتِ: «إِنَّ وَ الصَّحَّةَ نَعْمَتَانِ ، إِذَا فَقَدَ الْإِنْسَانُ أَحَدَهُمَا فَهُوَ يَقُولُ:
إِغْتَمَّتْهُ!»

- (۱) السَّلامُ - مَجْهُولَتَيْنِ - يَا لَيْتَنِي (۲) الأمان - مَجْهُولَتَانِ - يَا لَعْنَتِي
- (۳) السَّلامُ - مَجْهُولَتَانِ - يَا لَعْنَتِي (۴) الأمان - مَجْهُولَتَانِ - يَا لَيْتَنِي

۱۵۹- عَيْنُ مَا يَدَلُّ عَلَى نَفْيِ الشَّيْءِ نَفْيًا كَامِلًا:

- (۱) لَا خَيْرَ فِي الْكَذْبِ! (۲) لَا، أَنْتَ لَا تَكْذِبُ!
- (۳) لَا شَرَّ أُرِيدُ وَلَا فَتْنَةً! (۴) لَا الْكَذْبُ أُرْغَبُ فِيهِ وَلَا الْغَيْبَةُ!

۱۶۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) لَا أَحَدٌ يَهْتَمُّ بِالْحَقِيقَةِ هُنَاكَ! (۲) لَا مَفَرَّ لِمَنْ يَهْرَبُ!
- (۳) لَا الْكَنْزُ يُغْنِي مِنَ الْقَنَاعَةِ! (۴) لَا شَيْئاً يُفَرِّقُ بَيْنَنَا إِلَّا أَنْفُسُنَا!

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هستی و چیستی، جهان ممکنات،
جهان علی و معلولی
درس‌های ۱، ۲ و ۳
صفحه‌های ۱ تا ۲۱

۱۶۱- **نهایی** کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) نیازمندی حمل وجود بر ماهیت به دلیل، نشان‌دهنده مغایرت وجود و ماهیت است.
- (۲) حمل وجود بر هر ماهیتی همچون حمل رشدکننده بر گیاه، نیازمند دلیل است.
- (۳) حمل مفاهیم ذاتی بر خود ذات، ضروری است و نیازمند دلیل نمی‌باشد.
- (۴) در حمل وجود بر انسان پرسش از چرایی و جهت حمل بی‌معنا نیست.

۱۶۲- **نهایی** نوع حمل قضایا از جهت اولی ذاتی یا شایع صناعی بودن، در کدام گزینه یکسان است؟

- (۱) مثلث سه‌ضلعی است. - انسان شاعر است.
- (۲) انسان مخلوق است. - انسان موجود است.
- (۳) انسان راه‌رونده است. - شیر حیوان است.
- (۴) انسان ناطق است. - حیوان چهارپا است.

۱۶۳- کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- (۱) واجب‌الوجود بالذات خودش، خودش را پدید آورده است.
- (۲) واجب‌الوجود بالذات ضرورت وجود برایش پدید آمده است.
- (۳) آنچه واجب‌الوجود بالذات است ذاتش ضرورت وجود دارد.
- (۴) اگر ذاتی ممتنع‌الوجود نباشد واجب‌الوجود است.

۱۶۴- کدام گزینه در تکمیل جای خالی زیر مناسب نیست؟

«مفهومی که در عالم خارج وجود دارد و مابه‌ازای واقعی دارد، ...»

- (۱) احتمالاً وجود برایش بالذات ضرورت و وجوب دارد.
- (۲) احتمالاً ذاتش نسبت به وجود و عدم اقتضایی ندارد.
- (۳) رابطه ذات آن با عدم و نیستی نمی‌تواند امکانی باشد.
- (۴) احتمالاً وجود برای ذاتش به واسطه یک علت بیرونی واجب شده است.

۱۶۵- **نهایی** تفاوت رابطه علیت با رابطه‌های گوناگون دیگر میان اشیا و موجودات چیست؟

- (۱) رابطه علیت رابطه‌ای دوطرفه است و یک طرف وابسته و متکی به طرف دیگر است.
- (۲) رابطه علیت بدون فرض وجود دو طرف رابطه محقق نمی‌شود.
- (۳) رابطه علیت رابطه‌ای وجودی است؛ یعنی یکی وجودش وابسته به دیگری است. مانند: رابطه دوستی.
- (۴) در رابطه علیت وجود داد و ستد می‌شود؛ یعنی یک طرف به طرف دیگر وجود می‌دهد.

۱۶۶- کدام گزینه در مورد تاریخ پیدایش مسئله علت و معلول صحیح است؟

- (۱) تاریخ پیدایش این مسئله ممکن است هم‌زمان با تاریخ پیدایش تفکر فلسفی باشد.
- (۲) این مسئله برای اولین بار توسط فلاسفه پیش از سقراط، سپس توسط افلاطون مطرح گردید.
- (۳) این مسئله یکی از مسائلی است که در جهان مدرن برای انسان پدید آمد و پیش از آن مطرح نبوده است.
- (۴) برای نخستین بار فیلسوفان مسلمان این مسئله را طرح کردند و اصل علیت را به عنوان یکی از مبانی فلسفه خود قرار دادند.

۱۶۷- چیزی را تصور کنید که با وجود و عدم نسبت تساوی دارد، در این صورت کدام گزینه در مورد آن لزوماً صادق نیست؟

- (۱) حمل امکان بر آن چیز ضروری است.
 - (۲) به وجود آمدن این امر وابسته به وجود دیگری است.
 - (۳) قطعاً علتی در خارج وجود دارد که به این چیز وجود دهد.
 - (۴) تا وجود برای این چیز ضروری و واجب نشود وجود پیدا نمی‌کند.
- ۱۶۸- کدام گزینه به‌ترتیب نشانگر تفاوت نظریه «دکارت و هیوم» و تشابه نظریه «هیوم و فلاسفه مسلمان» در باب رابطه علیت و منشأ درک و پذیرش رابطه علیت است؟

- (۱) امکانی یا ضروری بودن رابطه علیت - لزوم استدلال عقلانی محض برای درک علیت
 - (۲) تجربی یا فطری بودن درک ما از اصل علیت - وابستگی شناسایی مصادیق علیت به حس و تجربه
 - (۳) شناسایی مصادیق علیت با حس و تجربه - عدم درک‌پذیری رابطه علیت با حس و تجربه
 - (۴) شناسایی مصادیق علیت با حس و تجربه - امکانی یا ضروری بودن رابطه علیت
- ۱۶۹- اگر فردی تجربه‌گرا بیان کند که «در موارد تجربه‌نشده نمی‌توان گفت علت‌های خاص، معلول‌های خاص خود را دارند.» کدام گزینه می‌تواند مثال نقضی برای ادعای او باشد؟

- (۱) اصل سنخیت اصلی تجربی است که پشتوانه عقلی تحقیقات علمی می‌باشد.
 - (۲) با استفاده از سنخیت است که می‌توان به شناخت ویژگی‌ها و تفاوت اشیاء پی برد.
 - (۳) هر انسانی در عمل و در مواجهه با پدیده‌های جدید انتظار آثار ثابت و یکسانی را از اشیاء دارد.
 - (۴) باید دانست پیداکردن نمونه‌ها و مصادیق اصل سنخیت براساس حس و تجربه صورت می‌گیرد.
- ۱۷۰- کدام یک از ابیات زیر نسبت به سایر گزینه‌ها، به یک اصل متفاوت از میان فروع اصل علیت اشاره دارد؟

(۱) اگر یک ذره را برگیری از جای	خلل یابد همه عالم سرآپای
(۲) زمین شوره سنبل بر نیارد	در او تخم عمل ضایع مگردان
(۳) چو بد کردی مشو غافل ز آفات	که واجب شد طبیعت را مکافات
(۴) بلی در طبع هر داننده‌ای هست	که با گردنده گرداننده‌ای هست

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۰ مهر ماه ۱۴۰۵

آزمون تعیین سطح (آزمون ویژه)

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده جانی، محمد حمیدی، رضا خانباثانی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، سجاد سالاری، پیمان طیار، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، سید مهدی علوی پور، امیر محمودیان، حامد نصیری
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، پوریا حسین پور، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، مبین محمدی تراکمه، مهرزاد مشایخی، محمد مشهدبان، هومن نمازی، رضا نوروزیگی
جامعه‌شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، مهرشاد ایمانی‌نسب، آریتا بیدقی، فاطمه رضائیان، کوثر شاه‌حسینی، علیرضا حیدری، فاطمه صفری، سید آرش مرتضائی‌فر
روان‌شناسی	هانا احمدزاده، محمد حبیبی، محمدعرفان فرهادی، فرید هادی
عربی زبان قرآن	روح‌الله اصغری، نوید امساک، ولی برجی، مرتضی کاظم شیرودی، اسماعیل علیپور، ابراهیم غلامی‌نژاد، زهرا گرمی، مجید فاتحی، محمدصادق محسنی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه، خالد مشیرپناهی
منطق و فلسفه	حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، فیروز نژادنجف
اقتصاد	سارا شریفی، مهدی ضیائی، زهرا محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	عباس مالکی عرشیا محمدی	مسئول درس: ابراهیم نوری ویراستار: امیرمحمد کماسی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سید آرش مرتضائی‌فر محمد مهدی اسلامی	مسئول درس: فریا رونقی ویراستار: محسن جمشیدی، مانده ملکی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	—	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاده
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی فرزانه خاجی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلیا ایزدی ویراستار: وجیهه نجفی
منطق و فلسفه	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسین صادق‌پور
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضازاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلیا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

ابتدا به کمک قضیه فیثاغورث و حل معادله، مقدار x را به دست می آوریم:

$$\xrightarrow{\text{قضیه فیثاغورث}} (x+1)^2 + 8^2 = (2x)^2$$

$$\Rightarrow x^2 + 1 + 2x + 64 = 4x^2$$

$$\Rightarrow 4x^2 - x^2 - 2x - 65 = 0$$

$$\Rightarrow 3x^2 - 2x - 65 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-2)^2 - 4(3)(-65) = 4 + 780 = 784 = (28)^2$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-(-2) \pm 28}{2(3)} = \frac{x > 0}{2(3)} \Rightarrow x = \frac{2+28}{6} = \frac{30}{6} = 5$$

مساحت مثلث برابر است با:

$$S = \frac{1}{2}(x+1)(8) = 6 \times 4 = 24$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه های ۱۹ تا ۳۲)

۲- گزینه «۱»

(سعید عزیزقانی)

در سمت چپ تساوی مخرج مشترک گرفته و تبدیل به یک کسر واحد می کنیم.

$$\frac{x-2-x}{x(x-2)} = \frac{ax^2 + (a+2)x - x \neq 2, 0}{x^2 - 2x} \Rightarrow ax^2 + (a+2)x + 2 = 0$$

برای این که این معادله یک جواب داشته باشد، سه حالت داریم:

حالت اول: معادله درجه دوم یک جواب مضاعف داشته باشد:

$$\Delta = 0 \Rightarrow (a+2)^2 - 4(a)(2) = 0$$

$$\Rightarrow a^2 + 4a + 4 - 8a = 0 \Rightarrow a^2 - 4a + 4 = 0$$

$$(a-2)^2 = 0 \Rightarrow a = 2 \quad (*)$$

$$x = -\frac{(\text{ضریب } x)}{2 \times (\text{ضریب } x^2)}$$

$$\xrightarrow{(*)} = -\frac{a+2}{2a} = -1$$

این جواب مخرجی را صفر نمی کند و قبول است. $a = -1$

$$a = 0 \Rightarrow 2x + 2 = 0$$

این جواب مخرجی را صفر نمی کند و قبول است. $x = -1$

حالت سوم: یکی از جوابها ریشه مخرج باشد. در حالتی که $a = -1$ باشد

این اتفاق می افتد.

بنابراین برای a سه مقدار 2 و $a = -1, 0$ داریم که حاصل ضرب آنها برابر صفر است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه های ۳۳ تا ۳۸)

۳- گزینه «۱»

(امیر محمودیان)

با توجه به دامنه داده شده داریم:

$$f(0) = \frac{2(0)+4}{0-1} = -4, \quad f(-2) = \frac{2(-2)+4}{-2-1} = 0$$

از آنجا که برد به صورت $R = \{0, -1, b\}$ است و $-4 \in R$ است، پس

$b = -4$ ، طبق دامنه و برد داده شده:

$$f(a) = -1 \Rightarrow \frac{2a+4}{a-1} = -1$$

$$\Rightarrow 2a+4 = -a+1 \Rightarrow 3a = -3 \Rightarrow a = -1$$

$$\Rightarrow a-b = -1 - (-4) = -1 + 4 = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۵۰ تا ۵۵)

۴- گزینه «۲»

(محمدابراهیم توزنده جانی)

می دانیم برای آن که مجموعه ای از زوج مرتبها تابع باشند، باید مؤلفه های اول غیریکسان داشته باشند، در صورت برابر بودن مؤلفه های اول، باید مؤلفه های دوم هم یکسان باشند. در دو زوج مرتب زیر داریم:

$$(3, m+2), (3, m^2)$$

$$m+2 = m^2 \Rightarrow m^2 - m - 2 = 0 \Rightarrow (m-2)(m+1) = 0$$

$$\Rightarrow m = 2 \text{ یا } m = -1$$

تابع نیست. $m = 2 \Rightarrow f = \{(3, 4), (2, 1), (-2, 2), (3, 4), (2, 4)\}$

تابع است. $m = -1 \Rightarrow f = \{(2, 1), (-2, -1), (3, 1), (-1, 4)\}$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۳۰ تا ۳۹)

۵- گزینه «۲»

(سعید عزیزقانی)

محور تقارن سهمی داده شده یک خط عمودی است و نقاط موجود روی خط عمودی هم طول هستند. بنابراین طول نقاط A و B برابر است:

$$3k-1 = 2k+1 \Rightarrow k = 2$$

اگر $k = 2$ باشد، طول نقاط A و B برابر 5 است. بنابراین معادله محور

تقارن سهمی به صورت $x = 5$ است.

$$x = -\frac{(\text{ضریب } x)}{2 \times (\text{ضریب } x^2)} = -\frac{a-11}{2a} = 5$$

$$\Rightarrow 10a = 11 - a \Rightarrow a = 1$$

$$\Rightarrow a+k = 1+2 = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه های ۶۳ تا ۷۰)

۶- گزینه «۲»

(امیر محمودیان)

روش مشاهده، گردآوری داده ها بدون نیاز به فرد پاسخگو می باشد.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده های آماری، صفحه های ۷۶ و ۷۷)

$$\frac{90}{100} = \frac{z}{20} \Rightarrow z = 18 \text{ نمره تاریخ}$$

$$\frac{70}{100} = \frac{t}{20} \Rightarrow t = 14 \text{ نمره ریاضی}$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{16+20+18+14}{4} = \frac{68}{4} = 17$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{(16-17)^2 + (20-17)^2 + (18-17)^2 + (14-17)^2}{4}$$

$$= \frac{1+9+1+9}{4} = 5$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- گزینه «۱»

(ابوالفضل بویاری)

p	q	p ∨ q	p ⇒ q
د	د	د	د ق ق
د	ن	د	ن
ن	د	د	د ق ق
ن	ن	ن	د

$$p \equiv q \equiv T \Rightarrow \begin{cases} \text{الف) } (p \vee \sim q) \Rightarrow \sim p \equiv (T \vee F) \Rightarrow F \equiv F \\ \text{ب) } \sim(p \wedge q) \Rightarrow p \wedge \sim q \equiv (T \wedge T) \Rightarrow T \wedge F \equiv T \\ \text{پ) } (p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow ((p \wedge q) \vee (\sim p \vee \sim q)) \\ \equiv (T \Leftrightarrow T) \Leftrightarrow ((T \wedge T) \vee (F \vee T)) \equiv T \end{cases}$$

$$\left. \begin{matrix} p \equiv F \\ q \equiv T \end{matrix} \right\} \Rightarrow \begin{cases} \text{ب) } \sim(p \wedge q) \Rightarrow (p \wedge \sim q) \equiv T \Rightarrow F \equiv F \\ \text{پ) } (p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow ((p \wedge q) \vee (\sim p \vee \sim q)) \equiv \\ F \Leftrightarrow T \equiv F \end{cases}$$

پس ارزش هیچ‌یک از گزاره‌ها همواره درست نیست.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۲- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

شکلی کلی مغالطه به صورت زیر است:

$$p \Rightarrow q$$

$$q$$

$$\therefore p$$

پس با مقایسه گزاره داده شده در متن سؤال، با مغالطه بالا می‌توان گفت

باید در $\bigcirc$ گزاره $\sim p$ و در $\square$ گزاره $\sim q$ را قرار دهیم.

که در این صورت یک مغالطه خواهیم داشت:

$$\sim q \Rightarrow \sim p$$

$$\sim p$$

$$\therefore \sim q$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۷- گزینه «۱»

(سعیر عزیزقانی)

با اضافه کردن داده‌های ۱۵ و ۲۵، میانگین داده‌های جدید نیز ۲۰ است.

چون میانگین داده‌های ۱۵ و ۲۵ همان ۲۰ است.

رابطه واریانس داده‌های قدیم را می‌نویسیم:

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - 20)^2 + \dots + (x_{10} - 20)^2}{10} = 5$$

$$\Rightarrow (x_1 - 20)^2 + \dots + (x_{10} - 20)^2 = 50$$

حالا رابطه واریانس داده‌های جدید را می‌نویسیم. ۲ داده اضافه شده

بنابراین تعداد داده‌های جدید ۱۲ تا است.

$$\sigma^2 = \frac{\overbrace{(x_1 - 20)^2 + \dots + (x_{10} - 20)^2}^{50} + (25 - 20)^2 + (15 - 20)^2}{12}$$

$$= \frac{50 + 25 + 25}{12} = \frac{100}{12} = \frac{25}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۸)

۸- گزینه «۴»

(مهمر ممیری)

داده‌های سری A فاقد داده دور افتاده (پرت) است، بنابراین از شاخص‌های

میانگین و انحراف معیار استفاده می‌کنیم، اما در داده‌های سری B،

داده‌های دور افتاده (پرت) وجود دارند و پراکندگی زیاد است، شاخص‌های

میانه و دامنه میان چارکی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

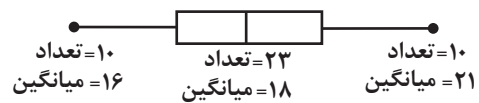
(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

۹- گزینه «۳»

(مهمر ممیری)

(Q_۱) چارک اول برابر داده یازدهم و (Q_۳) چارک سوم برابر داده سی

و سوم است.

$$21 \times 10 = 210 = \text{مجموع داده‌های دنباله سمت راست}$$

$$23 \times 18 = 414 = \text{مجموع داده‌های داخل و روی جعبه}$$

$$10 \times 16 = 160 = \text{مجموع داده‌های دنباله سمت چپ}$$

$$\text{میانگین کل} = \frac{\text{مجموع کل}}{\text{تعداد کل}} = \frac{160 + 414 + 210}{43} = \frac{784}{43} = 18 \frac{2}{43}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

۱۰- گزینه «۴»

(مهمر ممیری)

ابتدا نمره هر درس را با توجه به بیشینه ۲۰ حساب می‌کنیم.

$$\frac{80}{100} = \frac{x}{20} \Rightarrow x = 16 \text{ نمره جغرافیا}$$

$$\frac{100}{100} = \frac{y}{20} \Rightarrow y = 20 \text{ نمره ادبیات}$$

۱۳- گزینه «۳»

(امیدرضا ذاکر زاده)

$$f\left(\frac{1}{y}\right) = 3^{\frac{1}{y}} = \sqrt{3} \Rightarrow \left[f\left(\frac{1}{y}\right)\right] = [\sqrt{3}] = 1$$

$$f\left(-\frac{\sqrt{5}}{y}\right) = \left(-\frac{\sqrt{5}}{y}\right)^2 + 1 = \frac{5}{4} + 1 = \frac{9}{4} \Rightarrow \left[f\left(-\frac{\sqrt{5}}{y}\right)\right] = 2$$

$$\Rightarrow 1 + 2 = 3$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۹)

۱۴- گزینه «۴»

(سعید عزیزقانی)

تابع خطی f ثابت است، پس شیب آن صفر است، در نتیجه:

$$a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2$$

تابع خطی g همانی است، پس شیب آن برابر یک است و عرض از مبدأ آن صفر است:

$$b + 2 = 1 \Rightarrow b = -2$$

$$-k + 3 = 0 \Rightarrow k = 3$$

در نتیجه $a + b + k = 3$ و داریم:

$$h(3) = \left| \left[\frac{3 \times 3}{4} \right] - 3 \right| - 1 = |2 - 3| - 1 = 1 - 1 = 0$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۴)

۱۵- گزینه «۲»

(پیمان طیار)

برای محاسبه قبض برق با ۳۵۰ کیلووات ساعت داریم:

$$(100 \times 400) + (100 \times 700) + (100 \times 1000)$$

$$+ (50 \times 1200) = 270000 \text{ ریال}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱۶- گزینه «۳»

(رضا قانباتانی)

با توجه به این که مقدار تقریبی $\sqrt{5} = 2/2$ و $\sqrt{2} = 1/4$ است، پس به صورت زیر عمل می‌کنیم.

$$f(\sqrt{2}) = \left[\frac{3 - \sqrt{2}}{2} \right] = \left[\frac{3 - 1/4}{2} \right] = \left[\frac{11/4}{2} \right] = \left[11/8 \right] = 0$$

$$f(-\sqrt{5}) = \left[\frac{3 - (-\sqrt{5})}{2} \right] = \left[\frac{3 + 2/2}{2} \right] = \left[\frac{5/2}{2} \right] = \left[5/4 \right] = 2$$

$$f(\sqrt{2}) - f(-\sqrt{5}) = 0 - 2 = -2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۷- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

تابع مورد نظر را تشکیل می‌دهیم:

$$g(2) = f(2) + \frac{f(2) + 2}{f(2) - 2} = -1 + \frac{-1 + 2}{-1 - 2} = -1 - \frac{1}{3} = -\frac{4}{3}$$

$$g(3) = f(3) + \frac{f(3) + 2}{f(3) - 2} = 5 + \frac{5 + 2}{5 - 2} = 5 + \frac{7}{3} = \frac{22}{3}$$

$$g(4) = f(4) + \frac{f(4) + 2}{f(4) - 2} = 3 + \frac{3 + 2}{3 - 2} = 3 + 5 = 8$$

$$g(5) = f(5) + \frac{f(5) + 2}{f(5) - 2} = 4 + \frac{4 + 2}{4 - 2} = 4 + \frac{6}{2} = 7$$

$$\Rightarrow g = \left\{ \left(2, -\frac{4}{3} \right), \left(3, \frac{22}{3} \right), (4, 8), (5, 7) \right\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

۱۸- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

ابتدا میانه داده‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\xrightarrow{\text{درآمدها}} 1, 2, 2, 4, 7, 10$$

$$\text{میانه} = \frac{2 + 4}{2} = 3$$

$$\Rightarrow \text{میلیون تومان} = \frac{\text{میانه}}{2} = \frac{3}{2} = 1/5$$

پس ۵ نفر بالای خط فقر قرار دارند.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۶۱)

۱۹- گزینه «۴»

(سعید عزیزقانی)

از رابطه زیر استفاده می‌کنیم:

= شاخص بهای کالا و خدمات به‌طور همزمان

$$\frac{(100 \times 1400 \times \text{وزن برنج}) + (\text{قیمت در سال } 1400 \times \text{وزن گوشت})}{(\text{قیمت در سال پایه } X \times \text{وزن برنج}) + (\text{قیمت در سال پایه } X \times \text{وزن گوشت})}$$

$$1/75 = \frac{(30 \times 200) + (a \times 80)}{(30 \times 100) + (a \times 50)}$$

$$\Rightarrow \frac{7}{4} = \frac{6000 + 80a}{3000 + 50a} \Rightarrow a = 100$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۱)

۲۰- گزینه «۴»

(محمدرضا بقیایی)

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار

$$\text{جمعیت بیکار} = 2400 - 2000 = 400$$

فرض کنیم x شغل جدید ایجاد شود، پس تعداد بیکاران به $400 - x$ می‌رسد. بنابراین:

$$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$5 = \frac{400 - x}{2400} \times 100 \Rightarrow 120 = 400 - x$$

$$\Rightarrow x = 280 \text{ شغل جدید}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- گزینه ۲

(مبین معمدری تراکمه)

شعر غنایی به دست دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت، نه کسای مروتی.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۲۲- گزینه ۱

(عزیز الیاسی پور)

فقط مورد «و» صحیح است.

تشریح موارد دیگر:

(الف) زبانی - عراقی

(ب) ادبی - عراقی

(ج) فکری - عراقی

(د) ادبی - خراسانی

(ه) فکری - خراسانی

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۸۴ و ۸۵)

۲۳- گزینه ۲

(امیر حسین اشتری)

موازنه: ندارد. قسمت‌های آخر هر دو مصراع، مانع موازنه هستند. (تخت و پنجه) (سلیمان و رستم)

تکرار: زن. هر دوبار معنی «زدن» می‌دهد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ترصیع: تمام واژگان، دو به دو سجع متوازی دارند.

تکرار: گوید

گزینه ۲: جناس: بهشت اول: جنت. بهشت دوم: رها کرد

واج‌آرایی: واج‌آرایی صامت «م»

گزینه ۴: سجع متوازی: قدم - ظلم

سجع مطرف: ظلم - محتشم

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع)

۲۴- گزینه ۲

(سید علیرضا اهدری)

جناس تام: شام (شب) و شام (شهر شام) / جناس ناقص: «قافله» و «نافله» و هم‌چنین «هر» و «در»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: فاقد جناس ناقص و دارای جناس تام در «چنگ» به معنای ساز و «چنگ» به معنای دست

گزینه ۳: فاقد جناس تام و دارای جناس ناقص در «بیشه» و «تیشه»

گزینه ۴: فاقد جناس ناقص و دارای جناس تام در «تنگ» به معنای باریک و کوچک و «تنگ» به معنای بار

(علوم و فنون ادبی (۱)، بریع)

۲۵- گزینه ۳

(رضا رنبری)

تشبیه: در بیت اول، «گیتی» به طاووس مانند شده است («شهر» استعاره از روشنایی روز و «منقار» استعاره از تاریکی شب) و در بیت دوم، «چهر ملک» به تریاق و پادشاه تشبیه شده است. / سجع: بیت اول: لشکرش - زیورش - شهرش / بیت دوم: چهر - منوچهر - مهر / واج‌آرایی: تکرار حرف «ش» در بیت اول و تکرار حرف «م» در بیت دوم / واژه‌آرایی: «ملک» تکرار شده است. / جناس: چهر - مهر (جناس اختلافی) / طاعن - طاعون (جناس افزایشی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: رد گزینه به دلیل نبود جناس تام (همسان)

گزینه ۲: رد گزینه به دلیل نبود جناس تام و تلمیح دارد. (پور منوچهر ملک به داستان پسر منوچهر در شاهنامه اشاره می‌کند.)

گزینه ۴: رد گزینه به دلیل نبود جناس حرکتی و تلمیح

توجه: دقت کنید که وجود واژه «طاووس»، در همه مواضع، نشان‌دهنده تلمیح نیست! بلکه باید به وسیله این واژه، اشاره‌ای به یک واقعه یا داستان مشخص صورت بگیرد تا بگوییم که بیت دارای تلمیح است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و بریع)

۲۶- گزینه ۴

(مهمر مشهوربان)

وزن این گزینه، «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است در حالی که وزن سایر ابیات، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر)

۲۷- گزینه ۱

(رضا رنبری)

بیت صورت سؤال: کلمات قافیه: گشته‌ایم - آغشته‌ایم / حروف اصلی: - شت و - شت / حرف روی: ت / حروف الحاقی: - ایم / الگوی حروف اصلی: مصوت کوتاه + صامت + صامت / قاعده قافیه: دو / باتوجه به وجود حرف الحاقی، تفاوت در مصوت کوتاه ایرادی ندارد و قافیه درست است. / الف) کلمات قافیه: بقاست - برخاست / حروف اصلی: است / حرف روی: ت / حروف الحاقی: ندارد / الگوی حروف اصلی: مصوت بلند + صامت + صامت / قاعده قافیه: دو («ست» در بقا مخفف «است» و در «برخاست» جزء اصل واژه است).

ب) کلمات قافیه: آمیخته‌ای - برانگیخته‌ای / حروف اصلی: یخت / حروف الحاقی: - ای / حرف روی: ت / الگوی حروف اصلی: مصوت بلند + صامت + صامت / قاعده قافیه: دو

ج) ردیف: است (ست) / کلمات قافیه: مرد - درد / حروف اصلی: - رد / حرف روی: د / الگوی حروف اصلی: مصوت کوتاه + صامت + صامت / قاعده قافیه: دو (الگوی حروف اصلی مشابه بیت سؤال)

د) کلمات قافیه: فارغست - پست / حروف اصلی: - ست / حروف الحاقی: ندارد / حرف روی: ت / الگوی حروف اصلی: مصوت کوتاه + صامت + صامت / قاعده قافیه: دو («ست» در فارغست مخفف «است» و در «پست» جزء اصل واژه است.) / (الگوی حروف اصلی مشابه بیت سؤال)

ه) ردیف: را / کلمات قافیه: طوبی - عقبی / حروف اصلی: مصوت «ا» / حروف الحاقی: ندارد / حرف روی: مصوت «ا» / قاعده قافیه: یک

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه)

۲۸- گزینه ۴

(مفسن اصفری)

بیت گزینه ۴ وزن و آهنگی شاد و طربانگیز دارد که برای محتوای غم‌انگیز و دردناک شعر مناسب نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

ابیات گزینه‌های ۱ و ۲ دارای وزن و آهنگ نرم و نسبتاً سنگین هستند و با محتوای غم و حسرت و... تناسب دارند.

بیت گزینه ۳ آهنگ و وزنی تند و کوتاه و شاد دارد و برای محتوای شاد و هیجان‌انگیز مناسب است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر)

۲۹- گزینه ۳

(سیدعلیرضا احمدری)

الف) مصراع نخست به نورانیت چهره یار و مصراع دوم به شیرینی لبان یار اشاره دارد. (معنای واژه‌های کلیدی: بزم: جشن / لعل: سنگ گران‌بهای قیمتی که استعارتاً معنای لب می‌دهد).

ب) در مصراع نخست به زیبایی چهره یار و رطوبت لبان یار اشاره می‌شود. (معنای واژه‌های کلیدی: خُلد: بهشت / سلسبیل: چشمه‌ای در بهشت)

ج) مصراع نخست به نورانیت چهره یار و مصراع دوم به شیرینی لبان یار اشاره دارد. (معنای واژه‌های کلیدی: لعل: نگار: نقاشی که استعارتاً معنای یار می‌دهد).

د) مصراع نخست به سفیدی چهره یار و سیاهی موهای رویده شده بر آن اشاره دارد و مصراع دوم به نگرانی و ارزشمندی لبان یار اشاره دارد. (معنای واژه‌های کلیدی: لوح: صفحه / سیم: نقره / حقه: قوطی / دُر یتیم: مروارید بی‌همتا)

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۵)

۳۰- گزینه ۴

(عزیز الیاسی‌پور)

بیت صورت سؤال و عبارات گزینه‌های ۱ تا ۳ درباره اهمیت گوشه‌نشینی هستند، اما در عبارت گزینه ۴ در نگاه اول، بخش نخست جمله (تنهایی به از همنشین بد) شبیه توصیه به عزلت‌گزینی است، اما سعدی در ادامه دیدگاه خود را کامل می‌کند و می‌گوید هدف، گوشه‌نشینی مطلق نیست، بلکه پرهیز از همنشینی بد و جست‌وجوی همنشین شایسته است. بنابراین محتوای آن با توصیه‌های صرف به گوشه‌نشینی تفاوت دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۰۳)

علوم و فنون ادبی (۲)

۳۱- گزینه ۲

(عزیز الیاسی‌پور)

کاربرد کلمات عربی در سبک هندی با از بین رفتن سلطه حکومت بغداد بر ایران کاهش یافت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۳۲- گزینه ۱

(مجتبی فرهادی)

عباس‌نامه: مصنوع
حبیب‌السیر: بینابین
رشحات عین‌الحیات: ساده

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۳۳- گزینه ۱

(عزیز الیاسی‌پور)

موضوع ابیات:

گزینه ۱: عرفانی

گزینه ۲: ستایش دانش

گزینه ۳: معشوق زمینی (بیجاده: نوعی یاقوت سرخ)

گزینه ۴: شادی‌گرایی (منظور از «افروختن آتش رز» می‌خواری و نوشیدن شراب است. رز: انگور)

از میان این ابیات، بیت گزینه ۱ موضوعی متناسب با سبک عراقی دارد و بقیه ابیات از نظر قلمرو فکری با سبک خراسانی منطبق هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۳۴- گزینه ۳

(مهرزاد مشایفی)

بیت موازنه ندارد، زیرا دو واژه «قدح» و «به» سجع متوازی یا متوازن ندارند. همچنین تشبیهی در بیت دیده نمی‌شود (واژه «چو» ادات تشبیه نیست و به معنای زمانی که می‌باشد).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: استعاره (مکنیه یا پنهان): به شمشیر کشتن مخاطب شاعر توسط ابرو / جناس: کُشد و کُشد

گزینه ۲: مجاز: «من و تو» و «ماه و خورشید» ← مجاز از تمام موجودات / جناس: گردون و گردان

گزینه ۴: کنایه: زرد و پژمرده بودن - دل سپردن / مجاز: «سراپا» مجاز از تمام وجود و «پاییز» مجاز از غم

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع)

۳۵- گزینه ۳

(مفسن اصفری)

در همه ابیات به جز بیت «ج» تشبیهات با چهار رکن مشهود است.

تشبیهات بیت:

مشبه: چهره / ادات: - / مشبه‌به: زعفران / وجه‌شبه: -

مشبه: چهره / ادات: گون / مشبه‌به: لاله / وجه‌شبه: -

بررسی گزینه‌ها:

الف) مشبه: م - م (من) / ادات: وش / مشبه‌به: شمع / وجه‌شبه: سوختن

ب) مشبه: حال کشته عشق / ادات: مثال / مشبه‌به: راکب دریا / وجه‌شبه: ترک بار گفتن و از خویش رستن

د) مشبه: روی باغ / ادات: همچو / مشبه‌به: روی عاشقان / وجه‌شبه: زردی

مشبه: باده / ادات: همچو / مشبه‌به: روی دوستان / وجه‌شبه: -

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان)

جامعه‌شناسی (۱)

۴۱- گزینه ۳

(آریتا پیرقی)

تقسیم کار اجتماعی ساده و ابتدایی ← جوامع مکانیکی
امنیت اجتماعی ← ارزش ← ذهنی و کلان
جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی متفاوتی تبدیل می‌کند ←
تفاوت‌هایی که مربوط به عقاید و ارزش‌هاست.
عیادت از بیمار ← کنش اجتماعی ← خرد و عینی
(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۱، ۳۲، ۳۱ و ۳۲)

۴۲- گزینه ۲

(فاطمه صفری)

- اگر جوامع حقایق را نشانند، به آن ایمان نیاورند و مطابق آن عمل نکنند
یا اگر ایمان خود را نسبت به حقایق از دست بدهند، از حق گسسته و به
سوی باطل گام برمی‌دارند.
- از نظر جوامعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، عقاید و
ارزش‌های اجتماعی، پدیده‌هایی هستند که صرفاً در قلمرو آرمانی یا واقعی
جوامع انسانی پدید می‌آیند و ما فقط می‌توانیم بودن یا نبودن این ارزش‌ها و
پیامدهای اجتماعی و تاریخی آن‌ها را بشناسیم و برای داوری درباره‌ی درست
و غلط بودن یا حق و باطل بودن آن‌ها راهی نداریم.
- واقعیت‌های هر جهان اجتماعی را می‌توان در پرتو آرمان‌های آن ارزیابی
کرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۸، ۵۹ و ۶۱)

۴۳- گزینه ۳

(فاطمه صفری)

اسراف و تبذیر در جامعه ایران، گرچه در واقعیت جامعه وجود دارد اما جزء
آرمان‌ها و ارزش‌های ما نیست.
حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه
شناخته می‌شود. علوم تجربی توان داوری درباره‌ی فنون و روش‌های اجرایی را
دارند.

هر جهان اجتماعی بنا به هویت خود، با نوع خاصی از هویت اخلاقی و روانی
افراد سازگار و متناسب است و زمینه پیدایش و رشد همان هویت را فراهم
می‌آورد و امکان پیدایش و رشد انواع دیگر را تضعیف می‌کند؛ به عنوان مثال
همان‌گونه که هویت فرهنگی جهان متجدد با هویت روانی و اخلاقی معنوی
ناسازگار است، هویت اخلاقی و الهی انسان نیز نمی‌تواند با هویت دنیوی
جهان متجدد سازگاری داشته باشد.

فرهیختگی ویژگی اکتسابی، فردی و متغیر است.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۷، ۵۸، ۶۸، ۷۳ و ۷۴)

۴۴- گزینه ۳

(رانیا امیری)

الف) پذیرش معیار ارزیابی براساس مفید بودن یا نبودن توسط عموم مردم
به پیدایش فرهنگ فایده‌گرایی منجر شد.
ب) حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان غرب
گسترده و نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم را
سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل نظریات پیشین
خود فراخوانده است.

۳۶- گزینه ۲

(هومن نمازی)

مورد «ب» بر وزن مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن است. / مورد «ه» مستفعلن
فعولن مستفعلن فعولن است. / مورد «الف» بر وزن مفعول مفاعیلن مفعول
مفاعیلن است.
مورد «ج» حاصل تکرار چهار بار مستفعلن است.
مورد «د» بر وزن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن است. / مورد «و» بر وزن
«مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن» است.
(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر)

۳۷- گزینه ۳

(هومن نمازی)

وزن این بیت «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

۳۸- گزینه ۳

(مسن اصغری)

مجاز: جام مجاز از می (شراب) / تشبیه: آن جام (شراب)، عمر باقی است /
جناس تام: باقی (باقیمانده) و باقی (جاویدان)
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مجاز: دست مجاز از انگشتان / تشبیه: پنداری جام جم / جناس
ناقص: جام و جم

گزینه «۲»: مجاز: - / تشبیه: لب میگون / جناس ناقص: جام و جان
گزینه «۴»: مجاز: جام و پیاله مجاز از شراب / تشبیه: - / جناس ناقص: جان و جام
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان و بریح)

۳۹- گزینه ۲

(امیر حسین اشتری)

وزن این بیت «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» است که در رکن اول آن
ابدال رخ داده است و باعث شده است که تشخیص وزن، به ظاهر سخت
شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیت در وزن «مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن» سروده شده
است. دقت کنید در رکن دوم در مصراع اول، قلب رخ داده است و این
اختیار، کار را برای تشخیص وزن اصلی سخت کرده است.

گزینه «۳»: وزن بیت، «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» است.
گزینه «۴»: وزن این بیت، «مستفعلن فع مستفعلن فع» است.
(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر)

۴۰- گزینه ۴

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در بیت صورت سؤال شاعر از خداوند می‌خواهد تا چراغ دانش را در وجود او
فروزان کند و به او بصیرت و آگاهی ببخشد.
این مفهوم در بیت گزینه «۴» نیز مطرح شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۲»: تقاضای وارستگی و رهایی از جسم به درگاه خداوند
گزینه «۳»: تقاضای صبر و شکیبایی و استقامت از خداوند
(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۱۰)

۴۸- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

اشتراک مرتاضها و راهبها ← فرهنگ دنیاگریز / مرگ جهان اجتماعی / بن‌بست‌های درونی
تحول هویت جهان متجدد ← دوران پسامدرن یا بعد از تجدد
ناتوان دانستن انسان در یافتن معنای زندگی ← پوچ‌انگاری
ترجیح زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی ← تزلزل فرهنگی
(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۰ و ۱۰۹ و ۱۱۳)

۴۹- گزینه «۱»

(علیرضا فیرری)

به یک تفاوت مهم در این بخش از کتاب باید توجه کنید و آن هم تفاوت تأثیر نظام فرهنگی بر نظام سیاسی با تأثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی است.
الف: تأثیر نظام فرهنگی بر نظام سیاسی:
۱: نظام سیاسی در جهت عقاید فرهنگی جامعه باشد ← نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را تأمین می‌کند.
۲: نظام سیاسی از اصول و ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند ← نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می‌دهد.
ب: تأثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی:
۱: نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند ← نظام سیاسی به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند.
۲: نظام سیاسی از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی دور شود ← زمینه تعارضات، تزلزل و بحران‌های فرهنگی و هویتی را پدید می‌آورد.
(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۸)

۵۰- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

زن ← انتسابی، ثابت، فردی
ورزشکار ← اجتماعی، متغیر، اکتسابی
ایرانی ← اجتماعی، انتسابی، ثابت
باتقوا ← بُعد نفسانی، ویژگی‌های روانی و اخلاقی
(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۶۸)

جامعه‌شناسی (۲)

۵۱- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

پیامد شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره ← ظهور استعمار نو
علت حذف مظاهر فرهنگ اسلامی ← تأمین نیازهای غرب (اقتصادی و فرهنگی)
نتیجه حفظ هویت فرهنگی غنی و عمیق قوم مورد تهاجم نظامی ← کسب استقلال سیاسی خود و هضم و جذب قوم مهاجم
(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۱، ۲۳ و ۳۱)

ج) هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بوده است.

د) در یک جهان سکولار هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند ظهور اجتماعی داشته باشد. اکثریت مردم الجزایر به حاکمیت اسلامی رأی دادند، ولی کودتای نظامی مانع از اجرای نتایج شد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۰ و ۱۰۹ و ۱۱۳)

۴۵- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

علوم عقلانی و وحیانی ← جهان متجدد این علوم را علم نمی‌شناسد.
کنش حسابگرانه معطوف به دنیا ← استفاده از علم اقتصاد و حسابداری
زوال عقلانیت ذاتی ← از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها
محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی ← فرهنگ اساطیری
(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳)

۴۶- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

- اقوام مختلف ایرانی در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند.
- جهان اسلام طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود هضم و جذب کرد.
- فارابی، مدینه فاضله را جامعه‌ای الهی می‌داند که براساس سنت و قانون الهی شکل می‌گیرد.

- مستشرقان در واقع به جای بازخوانی و مطالعه، به بازسازی و خلق هویت شرقی از منظر جهان غرب می‌پردازند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۰ و ۱۲۹)

۴۷- گزینه «۱»

(کوتر شاه‌سپینی)

تغییر رشته خود در دبیرستان، نوعی تحرک اجتماعی افقی است.
اگر تغییرات هویتی بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند به دنبال بیاورد، به تعارض فرهنگی منجر می‌شود. تعارض فرهنگی، گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد و گاه، ناشی از علل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تحرک اجتماعی صعودی - درست

گزینه «۳»: تحرک اجتماعی نزولی - درست

گزینه «۴»: تحرک اجتماعی افقی - نادرست (علل بیرونی تعارض فرهنگی، پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.)

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۷ و ۹۱)

۵۲- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

کشورهای غربی به مواد خام، نیروی کار ارزان و بازار مصرف کشورهای غیرغربی نیاز داشتند. آن‌ها برای تأمین منافع اقتصادی خود نیازمند درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی بودند که سلطه و نفوذ آن‌ها را تحمل نمی‌کردند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۹ و ۶۱)

۵۳- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.

امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

دوران خلافت از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۰، ۲۳ و ۲۸)

۵۴- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار بیشتر قومی و قبیله‌ای بود، در دوران استعمار از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری درآمد.

فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و غنای خود (فرهنگی)، گروه‌های مهاجم بیگانه را نیز درون خود هضم و جذب می‌کرد یا دست کم آنان را ناگزیر می‌ساخت که برای بقای خود، در ظاهر از مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۶، ۲۵، ۲۹ و ۳۱)

۵۵- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

به ترتیب هر یک از عبارات صورت سؤال مربوط به دیدگاه مالتوس، مارکس و کنت است.

(پایه‌شناسی (۲)، دانش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۷، ۷۹، ۸۳ و ۸۶)

۵۶- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

ابتدا چالش‌های اقتصادی، سیاسی، نظامی و ... رخ می‌دهند و سپس چالش‌ها و بحران‌های معرفتی، معنوی، اخلاقی، عاطفی و ... ظاهر می‌شوند.

در دوران رنسانس، روش معرفتی وحی و شهود مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید. جهان غرب برای برون‌رفت از این بحران، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد.

فرهنگ غرب با اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و مرگ آرمان‌ها و امیدها انجامید.

فرهنگی که توان معرفتی لازم برای دفاع از ابعاد گسترده اقتصادی و سیاسی خویش را نداشته باشد، به حیوان فرتوتی می‌ماند که با وجود جثه عظیم خود، زمین‌گیر و آسیب‌پذیر شده است.

(پایه‌شناسی (۲)، دانش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۱)

۵۷- گزینه «۴»

(مهرشاد ایمانی نسب)

وارد شدن آسیب به تمامی جامعه، در بحران اقتصادی رخ می‌دهد.

چالش در حوزه‌های مختلف روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر در بحران زیست محیطی رخ می‌دهد.

پسامدرنیسم، تردید در بنیان‌های معرفت‌شناختی علمی جهان مدرن بود.

(پایه‌شناسی (۲)، دانش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۳، ۹۵، ۹۹ و ۱۰۰)

۵۸- گزینه «۴»

(فاطمه رضاییان)

گزینه «۱»: نادرست - درست

با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود.

گزینه «۲»: درست - درست

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: درست - نادرست

جهان غرب از طریق رسانه، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را مدیریت می‌کند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵ تا ۷۰)

۵۹- گزینه «۲»

(علیرضا میرری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انقلاب‌های آزادی‌بخش با جنبش‌های چریکی شکل می‌گیرند.

گزینه «۳»: پس از انقلاب‌های آزادی‌بخش، استعمار در چهره استعمار نو باز می‌گردد.

گزینه «۴»: این انقلاب‌ها نتوانستند جایگاه کشورشان را از حاشیه قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان غرب خارج کنند.

(پایه‌شناسی (۲)، پیرایه اسلامی و جهان مدرن، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

۶۰- گزینه «۲»

(سید آرش مرتضایی‌فر)

رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن به‌عنوان «پروتستانتیسم» یاد می‌شود.

از پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است.

انقلاب فرانسه که ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد، نخستین انقلاب لیبرال در جهان است. این انقلاب الهام‌بخش انقلاب‌های دیگری شد که پس از چهار دهه سراسر اروپا را فرا گرفت.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸، ۴۲ و ۵۳)

روان‌شناسی

۶۱- گزینه «۲»

(مفهم میبوی)

گزینه «۱»: یک تعریف مفهومی است؛ چون خشم را با واژه‌های دیگر توضیح داده، ولی نحوه اندازه‌گیری آن را مشخص نکرده است.
گزینه «۲»: این یک تعریف عملیاتی کامل است؛ زیرا دقیقاً مشخص می‌کند که خشم از طریق نمره یک پرسشنامه استاندارد سنجیده می‌شود و قابل مشاهده و اندازه‌گیری است.

گزینه «۳»: این توصیف نشانه‌های فیزیولوژیکی خشم است؛ اما مشخص نمی‌کند که چگونه آن را کمی یا عملیاتی کنیم.

گزینه «۴»: یک جمله کلی و غیرقابل اندازه‌گیری است، نه تعریف عملیاتی.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹)

۶۲- گزینه «۱»

(مفهم میبوی)

پیامد تغییرات شناختی	توصیه
حساسیت نسبت به انتقاد دیگران	در حضور دیگران از نوجوانان عیب‌جویی نشود.
احساس منحصر به فرد بودن اغراق آمیز	ویژگی‌های منحصر به فرد نوجوانان پذیرفته شود تا در زمان مناسب دیدگاه متعادل‌تری ایجاد شود.
آرمان‌گرایی و عیب‌جویی	نوجوانان نیاز به کمک دارند تا دریابند جوامع و افراد، آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.
مشکل در تصمیم‌گیری روزمره	به جای نوجوانان تصمیم‌گیری نشود. تصمیم‌گیری کارآمد، الگوی تصمیم‌گیری نوجوانان باشد.

سایر گزینه‌ها نادرست و بی‌ربط هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ روش، صفحه ۵۶)

۶۳- گزینه «۴»

(مفهم عرفان فرهادی)

- به ردیابی علامت غایب اشاره می‌کند که هشدار کاذب نام دارد.
- به توانایی پیدا کردن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی، گوش‌به‌زنگی می‌گویند.

- به ردیابی علامت حاضر اشاره می‌کند که اصابت یا تصمیم درست نام دارد.
- به یافتن یک محرک مکانی در زمینه یا بافت مکانی، جست‌وجو می‌گویند.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۷ و ۷۹)

۶۴- گزینه «۳»

(مفهم میبوی)

گزاره ۱ - درست؛ هدف اصلی پژوهش‌های حافظه، شناخت شکل‌دهی به تفکر است، نه صرفاً تقویت مطلق آن.

گزاره ۲ - نادرست؛ پدیده نوک زبانی صرفاً به خطای مرحله بازیابی مربوط است، اما خطاهای حافظه می‌توانند در هر سه مرحله (رمزگردانی، ذخیره‌سازی و بازیابی) رخ دهند؛ بنابراین محدودیت خطاها به مرحله سوم اشتباه است.

گزاره ۳ - درست؛ حل مسئله و اجرای وظایف و تکالیف، دقیقاً وظیفه اصلی حافظه کاری است.

گزاره ۴ - نادرست؛ اینکه آرش با دیدن قرمه‌سبزی سر سفره به یاد مادر بزرگش می‌افتد بیانگر نشانه بیرونی است (قرمه‌سبزی و مادر بزرگ ارتباط معنایی با یکدیگر ندارند).

بنابراین ترتیب صحیح برابر است با: درست - نادرست - درست - نادرست که منطبق با گزینه «۳» می‌باشد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۴، ۹۵، ۱۰۴ و ۱۰۹)

۶۵- گزینه «۴»

(فریر هادی)

گزینه «۱»: درست؛ تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می‌گذارد. تجربه گذشته، همیشه راه‌حل‌ها را آسان نمی‌کند.

گزینه «۲»: درست؛ ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود. هر قدر شهروندان جامعه از مهارت‌های حل مسئله آگاه باشند، احتمال استفاده از روش‌های تهاجمی و پرخاشگری کمتر خواهد بود. یکی از روش‌های کاهش فشار روانی، پرورش روش‌های درست حل مسئله است.

گزینه «۳»: درست؛ گام نهایی و پنجم حل مسئله انتخاب راه‌حل جایگزین است، باید دقت کرد که این مرحله زمانی اجرا می‌شود که راه‌حل به کار گرفته شده (در مرحله دوم) مناسب و کارآمد نبوده باشد. در صورتی که راه‌حل، منجر به حل مسئله گردد نیازی به جایگزینی راه‌حل دیگر نیست.

گزینه «۴»: نادرست؛ روش‌های تحلیلی حل مسئله مبتنی بر نظر شخصی نیستند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ تا ۱۲۱، ۱۲۴، ۱۳۰ و ۱۳۱)

۶۶- گزینه «۳»

(مفهم عرفان فرهادی)

گزینه «۱»: تصمیم‌گیری محسن چون همه ابعاد زندگی‌اش را شامل می‌شود از نوع مهم-پیچیده است.

گزینه «۲»: محسن به امید زندگی بهتر درصدد مستقل شدن است و ملاک تصمیم‌گیری او نوع هزینه‌ها و مزایای خاص است.

گزینه «۳»: اعتماد افراطی از موانع تصمیم‌گیری صحیح است که افراد به قضاوت‌ها و روش‌های تصمیم‌گیری خود بیش از حد اعتماد دارند.

گزینه «۴»: اینکه محسن بلافاصله پس از بحث خانه را رها می‌کند، اشاره به سبک تصمیم‌گیری تکانشی دارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹، ۱۴۱، ۱۴۳ و ۱۴۹)

۶۷- گزینه «۳»

(ها تا امیرزاده)

- گاهی افراد شکست را به عوامل ناپایدار ربط می‌دهند؛ به عبارتی شکست را به عواملی ربط می‌دهند که در دایره اختیارشان است. مانند: برنامه‌ریزی و تلاش

- در انگیزه بیرونی، عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد. به عبارت دیگر پاداش و منبع لذت در بیرون از فرد قرار دارد و مثال شماره ۱ بیانگر انگیزه بیرونی است.

- در ناهم‌هنگی شناختی، فرد به رفتارها و توجیهاتی روی می‌آورد تا بین رفتار و شناخت هماهنگی حاصل شود؛ زیرا ناهم‌هنگی ناخوشایند و تنش‌زا است.

(روان‌شناسی، انگیزه و فکر، صفحه‌های ۱۶۳، ۱۶۹ و ۱۷۵)

عربی زبان قرآن (۱)

۷۱- گزینه ۲»

(سیر مفرعلی مرتضوی)

«مَن: هر کس / «جاء بِ: بیاورد (رد سایر گزینه‌ها) / «الحسنة»: کار خیر (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «له»: دارد / «عشر أمثاله»: ده برابر آن (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۷۲- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

«اللَّيْلَةُ الماضِيَّة»: شب گذشته / «شاهدت»: دیدم (رد سایر گزینه‌ها) / «فلماً: فیلمی / «مِن أحدث الانتاجات السَّينمائيَّة»: از جدیدترین تولیدات سینمایی (رد سایر گزینه‌ها) / «لَعَام ألفين و ثمانية عشر»: برای سال دو هزار و هجده / «حول عجائب البحار»: درباره شگفتی‌های دریاها

(ترجمه)

۷۳- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیرودی)

«هناك»: وجود دارد، هست (رد گزینه ۱) / «مَعالم أثرِيَّة خَلَابَة»: آثار تاریخی جذابی / «فی بلدنا ایران»: در کشورمان ایران (رد گزینه ۲) / «يُستفاد منها»: از آن‌ها استفاده می‌شود / «لِرؤْيَة»: برای دیدن / «جمال آثارها»: زیبایی آثارش (رد سایر گزینه‌ها) / «معرفة ثقافتها»: شناخت فرهنگش (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۷۴- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیرودی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «الْخَلْق الإلهي»: آفرینش الهی

گزینه ۲: «البرّ»: خشکی

گزینه ۴: «تحوّل»: تبدیل می‌کند

(ترجمه)

۷۵- گزینه ۴»

(الله مسیح فواه)

ترجمه آیه: «او شما را از زمین به وجود آورد و از شما خواست که در آن آبادانی کنید». این مفهوم از عبارت گزینه ۴ «به دست نمی‌آید: «بندگان در کره زمین طلب آبادانی کرده‌اند».

(مفهوم)

۷۶- گزینه ۱»

(مرتضی کاظم شیرودی)

شیر داد: به کسی گفته می‌شود که از دیگری راضی نیست اما پس از مدتی موافقت می‌کند و رضایت می‌دهد.
توجه داشته باشید «أرضاً: راضی کرد» است، اما «أرضع» به معنای «شیر داد» است.

۶۸- گزینه ۲»

(هاثا امیرزاده)

«الف»: در روان‌شناسی سلامت متغیرهای روان‌شناختی در دو نقش بررسی می‌شوند: عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی، پیامدهای بیماری‌های جسمانی. برخی از مسائل روانی در ایجاد انواع بیماری‌های جسمانی مؤثر است؛ مثال موردنظر در متن به این نقش اشاره دارد.

«ب»: یکی از مهم‌ترین عوامل ایجاد بیماری‌ها «سبک زندگی» افراد است که مورد بررسی روان‌شناسان سلامت قرار می‌گیرد.

«ج»: از علائم شناختی فشار روانی منفی می‌توان به نداشتن تمرکز و حواس‌پرتی اشاره کرد. فرار کردن از علائم رفتاری فشار روانی منفی می‌باشد. «د»: «منفعَل بودن» نمونه‌ای از انواع مقابله‌های ناسازگارانه است. در این مقابله ناکارآمد فرد دست از فعالیت برداشته و برای از بین بردن فشار روانی، اقدام نمی‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۹۱، ۹۲، ۱۹۷ و ۲۰۲)

۶۹- گزینه ۴»

(مهمر میببی)

- شاعر در حال توصیف و تبیین طبیعت است.

- بازه جوانی (بزرگسالی اول) ۲۰ تا ۴۰ سالگی است.

- توجه با تمرکز متفاوت است. اگر توجه، مداوم و پایدار باشد در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم. اغلب به دلیل ارتباط نزدیک میان دو مفهوم توجه و تمرکز، همه افراد قادر به تفکیک آن دو نیستند. مفهوم شعر می‌گوید که هنگامی که توجه در مسیر حقیقت، مداوم و پایدار گشت، همه عالم در همان نگاه محو و ناپیدا می‌شوند.

- منظور از فراموشی همان خطای حذف کردن است.

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۴، ۴۴، ۷۳ و ۹۹)

۷۰- گزینه ۱»

(مهمر میببی)

- یکی از ویژگی‌های مسئله، هدفمندی است که از عوامل نگرشی نیز به شمار می‌آید.

- سبک تصمیم‌گیری این فرد وابسته است؛ یعنی به جای فکر کردن، از دیگران کورکورانه اطاعت کرده است. در این روش دلیل انتخاب فرد این است که دیگران چنین تصمیمی گرفته‌اند، در حالی که انتخاب دیگران ممکن است برای ما انتخاب مناسبی نباشد.

- ما همواره دوست داریم همه چیز مطابق نظر ما و تحت اختیار ما باشد و با انجام دادن رفتارهای گوناگون سعی می‌کنیم محیط (در اینجا تورم) را در کنترل خود بگیریم که به ادراک کنترل اشاره دارد.

- فشار روانی مثبت باعث افزایش انگیزه و تلاش فرد می‌شود.

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۴۶، ۱۶۵، ۱۶۸، ۱۷۳ و ۱۹۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: آواز خواند: گفته می‌شود زمانی که آوا یا صدا از دهان خارج می‌شود در حالی که دلبذیر است.

گزینه «۳»: مصرف: آن از کالاها و یا چیزهایی است که خریداری کرده و استفاده نموده است، و متضادش «تولید» است.

گزینه «۴»: سوخت: همانا آن ماده‌ای است که در مواد سوختنی استفاده می‌شود.

(مفقوم)

۷۷- گزینه «۳»

(مرتفی کاظم شیرودی)

ترجمه: «او برای کنکور به مدت ده ساعت در روز درس می‌خواند، ولی در هفته گذشته، به مدت دو روز مریض بود و همچنین نتوانست در روز سه‌شنبه بیش از ۵ ساعت درس بخواند!»

با توجه به ترجمه، در هفته گذشته ۴ روز را به مدت ده ساعت و یک روز را به مدت ۵ ساعت مطالعه کرده است که مجموعاً ۴۵ ساعت می‌شود.

(عذر)

۷۸- گزینه «۲»

(روح‌الله اصغری)

سؤال از ما فعلی را می‌خواهد که به سه حرف اصلی آن، دو حرف اضافه شده باشد؛ یعنی در یکی از چهار باب تَفَعَّل، تَفَاعَلَ، افْتَعَلَ و انْفَعَلَ.

در گزینه «۲»: «تَسْتَمِعُ» از فعل «اِسْتَمَعَ، يَسْتَمِعُ، اِسْتَمَاعٌ» است و بر وزن «افْتَعَلَ» و دو حرف زائد دارد. در گزینه «۱»: «تُصَابِنَ» از فعل «أَصَابَ» است و در باب اِفْعَال و یک حرف زائد دارد.

در گزینه «۳»: «يُخَذِّدُ» در باب تَفْعِيل است و یک حرف زائد دارد. در گزینه «۴»: «يُسْتَخْرَجُ» از فعل «اِسْتَخْرَجَ» در باب اِسْتِفْعَال است و سه حرف زائد دارد.

(فعل ثلاثی مزید)

۷۹- گزینه «۳»

(ابراهیم غلامی نژاد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «يُغْفَرُ» مضارع مجهول است.

گزینه «۲»: «تُصَنِّعُ» مضارع مجهول است.

گزینه «۴»: «أُنْزِلَ» ماضی مجهول است.

(فعل مجهول)

۸۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

توجه داشته باشید که مجرور به حرف جر در صورتی معنی مفعول می‌دهد که همراه با «را» ترجمه شود. بررسی این موضوع از راه ترجمه امکان‌پذیر است. ترجمه عبارت: «پاک است کسی که بنده‌اش را از مسجدالحرام به ... حرکت داد».

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «بخوان و پروردگارت گرامی‌ترین است، همان که به وسیله قلم یاد داد».

گزینه «۲»: دلفین بزرگی را دیدم که نزدیک من در آب با شادی می‌پرید!

گزینه «۴»: مرغابی غده‌ای طبیعی نزدیک دُمش دارد که حاوی روغن خاصی است!

(هرف هر)

عربی زبان قرآن (۲)

۸۱- گزینه «۲»

(زهر اکرمی)

«إِنَّ اللَّهَ: همانا خداوند/ «لَا يُغَيِّرُ»: تغییر نمی‌دهد/ «مَا يَشُومُ»: آن چه را در قومی هست/ «حَتَّى يُغَيِّرُوا»: مگر این که تغییر دهند/ «مَا بَأْنَفْسِهِمْ»: آن چه را در درونشان هست

(ترجمه)

۸۲- گزینه «۳»

(فاله مشیرپناهی - رگلان)

«الْعُقْلَاءُ مَنْ»: دانیان (عاقلان، خردمندان) کسانی هستند که (رد گزینه ۲) / «يَتَأَمَّلُونَ»: می‌اندیشند، فکر می‌کنند / «عاقبة الأمور»: پایان کارها (رد سایر گزینه‌ها) / «بداية عملهم»: ابتدای کار خود (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «حَتَّى لَا يَدْمُوا»: تا پشیمان نشوند (رد گزینه «۱»)، «دچار» در این گزینه ترجمه صحیحی نیست. / «بعد إضاعة الوقت»: بعد از تباه کردن وقت (رد گزینه‌های ۱ و ۲، «إضاعة» به معنای تلف کردن است نه تلف شدن) / «به خاطر» به جای «بعد از» در گزینه «۲» نادرست است.

(ترجمه)

۸۳- گزینه «۱»

(مرتفی کاظم شیرودی)

«كذّاب»: بسیار دروغگویی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «يُخْفِي»: مخفی یا پنهان می‌کند / «كذبه»: دروغش را / «أَوْ يُنْكِره»: یا آن را انکار می‌کند / «فی النهاية»: سرانجام، بالاخره / «سَيُعَرِّضُ كذبه»: دروغش افشا خواهد شد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «يُظْهَرُ فِي صَفَحَات وجهه»: در همه‌جای چهره‌اش آشکار خواهد شد.

(ترجمه)

۸۴- گزینه «۳»

(ولی بربری - ابهر)

در گزینه «۳»، «الْأَسْرَى» جمع مکسر «أسیر» است که مفرد ترجمه شده است و «الْمَسْكِين» نیز مفرد است که به صورت جمع ترجمه شده است و جمع آن «الْمَسَاكِين» می‌باشد. (ترجمه درست عبارت: او مردی نیکوکار بود که اسیران را آزاد می‌کرد و به نیازمندان یاری می‌رسانید!)

(ترجمه)

۸۵- گزینه ۲»

(سیرمهر علی مرتضوی)

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه ۱: «همانا بندگان [خدای] رحمان به هر کس که با او روبه‌رو شوند با سلام و درود تحیت می‌گویند؛ حتی اگر اینان از اهل جهل و گناهان باشند!» (نادرست)

گزینه ۲: «هنگام رویارویی با سخنان زشت و جهالت، مؤمنان پاسخی می‌دهند که با آن از گناه و نزاع در امان می‌مانند، بدون آنکه بدی را با بدی پاسخ گویند!» (صحیح)

گزینه ۳: «برای انسان سزاوار است که هرگاه نادانی را دید، او را امر به معروف کند و به آشتی و صلح فراخواند تا از جهالت و دشمنی دست بردارد!» (نادرست)

گزینه ۴: «کسی که از امور دین ناآگاه است، برای او بهتر آن است که خاموشی گزیند و سخن نگوید مگر به آنچه در آن برای مردم صلح و آرامش باشد!» (نادرست)

(مفهوم)

۸۶- گزینه ۴»

(زهر اکرمی)

«الغایة» به معنی «هدف» است و عبارت «پایان هر چیز و فراوانی آن» تعریف مناسبی برای آن نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «المسک: مشک: عطری که از نوعی از آهوها گرفته می‌شود!»
گزینه ۲: «خَلَّة: دوستی: همان دوستی است و متضادی برای کلمه دشمنی می‌باشد!»

گزینه ۳: «الشَّرَف: روتختی: پارچه‌ای که بر تخت قرار داده می‌شود!»
(مفهوم)

۸۷- گزینه ۱»

(مبیر فاطمی - کامیاران)

«السَّيَّاح» جمع مکسر «سائح» و اسم فاعل و «المساجد» جمع مکسر «مَسْجِد» و اسم مکان است.

نکات مهم درسی:

در تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان و اسم تفضیل ابتدا باید آن را به مفرد تبدیل کرد و سپس در مورد نوع آن نظر داد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «الشُّعراء» جمع مکسر «شاعر» و اسم فاعل و «مَمزُوجَة» بر وزن مفعول و اسم مفعول است!

گزینه ۳: «مَسَاكِين» جمع مکسر مَسْكَن و اسم مکان است!

گزینه ۴: «المَلْعَب» جمع مکسر «مَلْعَب» و اسم مکان است!

(اسم فاعل و اسم مکان)

۸۸- گزینه ۱»

(اسماعیل علیپور)

صورت سؤال اشاره‌ای را می‌خواهد که بدون اسم اشاره انجام شده باشد و این اتفاق زمانی می‌افتد که یک اسم نکره در جمله بیاید و بعد همان اسم به صورت معرفه (یعنی با «ال») تکرار شود که در گزینه ۱ ابتدا «مَعْلَمین» به صورت نکره و بعد به صورت معرفه (المَعْلَمون) آمده است که معنای اشاره می‌دهد یعنی:

«در سالن معلمانی را دیدم و آن معلمان خوشحال بودند.»

در گزینه ۲: «رسالة» ابتدا به صورت نکره و بعد به صورت معرفه آمده اما قبل از «الرسالة» اسم اشاره «تلك» آمده است و اشاره با این اسم اشاره انجام شده است.

در گزینه ۳: تلمیذة ابتدا به صورت معرفه و بعد نکره آمده است (یعنی برعکس حالت مطلوب)

در گزینه ۴: «كتب» ابتدا به صورت نکره و بعد به صورت معرفه آمده است اما دقت کنید که «الكتب» که در جمله دوم آمده همان «كتب» که در جمله اول آمده نیست و در واقع تکرار رخ نداده است.

(اسم معرفه و نکره)

۸۹- گزینه ۲»

(سیرمهر علی مرتضوی)

«يَحْتَفِلُون» جمله فعلیه‌ای است که برای توصیف اسم نکره «ضيوف» آمده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: اسم نکره‌ای وجود ندارد.

گزینه ۳: «مفسدة» اسم نکره است اما پس از آن جمله‌ای نیامده است.

گزینه ۴: «مواد» اسم نکره است اما دقت کنید قبل از جمله فعلیه «تستعملها»، حرف «ف» آمده است و ارتباط بین اسم نکره و جمله پس از آن را قطع کرده است؛ بنابراین جمله وصفیه نداریم.

(جمله وصفیه)

۹۰- گزینه ۱»

(الله مسیح فواهد)

فعل ماضی «اغتر» را می‌توان در جمله شرطیه «إن اغتر...» به صورت مضارع ترجمه کرد همچنین فعل مضارع «لم تمنع» را باید به صورت ماضی ترجمه کرد.

(ترجمه فعل مضارع)

منطق

۹۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانهای)

دانش منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست. منطق همچون سیستم‌های کنترلی یک خودرو است که میزان بنزین، سرعت حرکت و گرمای موتور را به ما نشان می‌دهند و در مقابل مشکلات به ما هشدار می‌دهند؛ اما باعث حرکت خودرو نمی‌شوند.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۴ و ۵)

۹۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانهای - کنگور قارچ از کشور ۱۴۰۰)

لفظ‌های «جزئی» و یا «کلی» به معانی متفاوتی به کار می‌روند که نباید آن‌ها را با هم اشتباه بگیریم. یک معنای جزئی مربوط به بحث رابطه مفهوم و مصداق است و به مفهومی گفته می‌شود که قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را ندارد. اما یک معنای جزئی مربوط به بحث اقسام قضایای حملی محصوره است و منظور قضیه‌ای است که دارای سور جزئی است. پس اگر ما این دو معنای متفاوت یک لفظ واحد را با هم اشتباه بگیریم، دچار مغالطه اشتراک لفظ شده‌ایم.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۹۳- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانهای)

«آن کشور آفریقایی» و «سقراط» مفاهیم جزئی هستند. دقت کنید «افلاطون» هم اگر به تنهایی در نظر گرفته شود، جزئی است؛ اما در اینجا «قهرمان داستان‌های فلسفی افلاطون» به‌طور کلی یک ترکیب است و یک مفهوم در نظر گرفته می‌شود که مفهومی کلی است.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۹۴- گزینه «۱»

(موسس سپاهی - سروان)

در تعریف لغوی، معنای لغت، مترادف‌های آن و نحوه شکل‌گیری لغوی آن بیان می‌شود. بنابراین صرفاً ویژگی‌های لغوی آن لغت خاص واکاوی می‌شوند و از ویژگی‌های مفهومی در خارج چیزی گفته نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مفاهیم جزئی در تعاریف مفهومی به کار نمی‌روند و فقط ممکن است در تعاریف مصداقی به کار روند.

گزینه «۳»: در مواردی که مثالی از شیء در دسترس نیست، تعریف از طریق ذکر مصداق ممکن و کارآمد نیست.

گزینه «۴»: مفاهیمی را که عام‌تر از آن‌ها وجود ندارند، نمی‌توان به روش مفهومی تعریف کرد.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۹۵- گزینه «۳»

(سپاهباز صابری)

در استدلال استقرایی تعمیمی با بررسی چند نمونه نتیجه حاصله به کل آن جامعه سرایت داده می‌شود. از استدلال‌های استقرایی تعمیمی قوی در علوم تجربی استفاده می‌شود. در این مثال نیز با نمونه‌برداری بخشی از بافت نتیجه در مورد کل بافت تعیین شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سرشماری‌هایی که انجام می‌شود با توجه به کل جامعه آماری است و به نوعی استقرای تام است نه استقرای تعمیمی چون تک‌تک افراد در آن بررسی می‌شود. منظور از استقرای تام بررسی کل افراد جامعه است و از نظر منطق‌دانان مسلمان قیاس محسوب می‌شود.

گزینه «۲»: در این گزینه یک فرضیه بیان شده که نتیجه قطعی ندارد. بررسی فرضیه‌های علمی نوعی استنتاج بهترین تبیین است.

گزینه «۴»: این گزینه یک استدلال استقرای تمثیلی است که از روی یک شباهت ظاهری در دوران جوانی و پیری درباره توانایی جسمی این دوران نتیجه‌گیری کرده است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۹۶- گزینه «۳»

(موسس سپاهی - سروان)

قضیه محصوره، قضیه‌ای است که موضوع آن مفهومی کلی باشد، نه اینکه لزوماً همه مصادیق موضوع و محمول را در بر گیرد. این‌گونه قضایا چهار حالت دارند (موجبه کلیه - موجبه جزئیه - سالبه کلیه - سالبه جزئیه).

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قضایای محصوره یا دارای سور هستند و یا اینکه سور در آن‌ها حذف شده است و به لحاظ معنا می‌توان سور آن‌ها را مشخص کرد. مثال: انگور شیرین است: (بعضی انگورها شیرین هستند).

گزینه «۲»: قضیه‌ای که به افراد (چه محدود چه غیرمحدود) نسبت داده می‌شود، محصوره می‌باشد.

گزینه «۳»: قضیه محصوره لزوماً بر کل مصادیق موضوع صدق نمی‌کند، مانند موجبه جزئیه که بر برخی مصادیق موضوع صدق می‌کند و شامل همه مصادیق موضوع و محمول نمی‌شود.

گزینه «۴»: موضوع قضیه محصوره حتماً مفهومی کلی می‌باشد.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۹۷- گزینه «۴»

(مهمبر رضایی‌رقا)

کیفیت قضیه یعنی همان رابطه یا نسبت آن، در عکس مستوی تغییری نمی‌کند. (نادرستی گزینه «۱» پس از عکس کردن قضیه، اگر از آن تداخل هم بگیریم، باز هم کیفیت قضیه عوض نمی‌شود. (نادرستی گزینه «۲») وقتی متضاد قضیه‌ای را به دست می‌آوریم، کیفیت آن را تغییر می‌دهیم اما بعد از نقیض گرفتن از قضیه به‌دست‌آمده، مجدداً همان کیفیت اولیه را خواهیم داشت. (نادرستی گزینه «۳») در تضاد، کیفیت قضیه تغییر می‌کند و اگر از قضیه به‌دست‌آمده تداخل بگیریم، کیفیت قضیه نسبت به قضیه اولیه متفاوت خواهد ماند. (تأیید گزینه «۴»)

(منطق، اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۹۸- گزینه «۳»

(مسیر آفندی راهنمایی)

در شکل اول، امکان این وجود دارد که هر دو مقدمه موجه باشند و قیاس هم معتبر باشد.

مثال ← هر الف ب است، هر ب ج است، پس: هر الف ج است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چون در قیاس شکل سوم حد وسط در هر دو مقدمه در جایگاه موضوع قرار دارد، برای حفظ اعتبار قیاس نباید هر دو مقدمه جزئی باشند تا علامت حد وسط در هر دو مقدمه منفی نشود.

گزینه‌های «۲ و ۴»: در شکل دوم قیاس از آنجایی که حد وسط در هر دو مقدمه محمول است، باید یکی از مقدمات سالبه باشد تا علامت حد وسط مثبت شده و قیاس معتبر باشد؛ در این صورت نتیجه نیز قطعاً سالبه خواهد بود.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۹)

۹۹- گزینه «۴»

در قیاس استثنایی اتصالی، نمی‌توان از رفع مقدم، رفع تالی را نتیجه گرفت و اگر این اتفاق بیفتد، مغالطه رفع مقدم است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این قیاس یک قیاس استثنایی منفصله حقیقی است که در آن از وضع یک طرف، رفع طرف دیگر انتاج شده و کاملاً صحیح و معتبر است. در اینجا با عبارت «مجموع زوایای داخلی اش ۳۶۰ درجه است»، یک طرف «مجموع زوایای داخلی آن ۱۸۰ درجه نیست» وضع شده است و رفع طرف دیگر را نتیجه داده است.

گزینه «۲»: چون مقدمه اول، متصله است، می‌توان در آن از رفع تالی نتیجه گرفت.

گزینه «۳»: در قضیه منفصله حقیقی از وضع یا رفع هر دو طرف می‌توان به ترتیب رفع یا وضع طرف دیگر را نتیجه گرفت.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۳)

۱۰۰- گزینه «۲»

تحت تأثیر قراردادن احساسات برای انجام یا ترک عملی بدون دلیل باعث بروز مغالطه توسل به احساسات می‌شود.

بعضی از مواردی که می‌تواند باعث بروز مغالطه توسل به احساسات شوند عبارت‌اند از: ۱- حس ترحم ۲- حرص و طمع ۳- خودخواهی و خوددوستی ۴- تهدید ۵- کبر و غرور

در جمله اول، فرد از حس طمع افراد سوءاستفاده کرده است تا مخاطبین را جذب کند و در جمله دوم از تهدید و ترساندن افراد سوءاستفاده کرده است تا مخاطبین را جذب کند.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۱۱)

فلسفه یازدهم

۱۰۱- گزینه «۴»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پرسشگری پس از برخورد با مسئله پیش می‌آید.

گزینه «۲»: تفکر در معلومات پس از طرح پرسش‌ها قرار دارد.

گزینه «۳»: تفکر در اندوخته‌ها پیش از رسیدن به دریافت فلسفی انجام می‌شود.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

۱۰۲- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های) پیروان مکتب اصالت فرد در فلسفه علوم اجتماعی، در حقیقت جامعه را چیزی غیر از مجموع افراد نمی‌دانند و برای جامعه، جدای از افراد، حیثیت و وجود مستقلی قائل نیستند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۰۳- گزینه «۴»

(نیمه پواهری) اگر ما اطرافیان خود را زیر نظر بگیریم، می‌توانیم از لابه‌لای حرف‌هایی که می‌زنند یا رفتارهایی که دارند، برخی از ریشه‌های فکری آنان را کشف کنیم و بدانیم که آن‌ها چه عقیده و طرز فکری دارند (رسیدن از معلول به علت). اگر بتوانیم طرز فکر و عقیده افراد (ریشه‌های فکری) را خوب تحلیل کنیم، می‌توانیم حدس بزنیم آنها در زندگی خود به دنبال چه اهدافی هستند و زندگی برای آنان چه معنایی دارد. (رسیدن از علت به معلول).

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۱۰۴- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی نژاد) از نظر هراکلیتوس هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد و هستی و وجود در حال حرکت و شدن است.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۰۵- گزینه «۱»

(فرهاد قاسمی نژاد) دفاعیه سقراط بیانیه‌ای فلسفی بود که همه اصول زندگی او را در بر می‌گرفت. او در این دفاعیه به اتهامات مطرح شده پاسخ داد و از پاسخ امتناع نکرد.

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۲)

۱۰۶- گزینه «۳»

(مهمر رضایی بقا) در گزینه «۳» به محدوده شناخت بشر و این‌که آیا اساساً شناخت به غیرمحسوس نیز تعلق می‌گیرد یا خیر، پرداخته شده است. گزینه‌های «۱» و «۲» مربوط به امکان شناخت و گزینه «۴» نیز در مورد منشأ شناخت است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۷)

۱۰۷- گزینه «۲»

(فیروز نژاد زینف - تبریز) مطابق متن کتاب درسی شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیا (توسط حس) این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک عقل خود از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف کند؛ مثلاً اگر در مقابل ما یک لیوان آب و یک ظرف غذا باشد، برای رفع تشنگی لیوان آب را برمی‌داریم و برای رفع گرسنگی به سراغ ظرف غذا می‌رویم. این عمل به ما می‌فهماند که ما در تشخیص لیوان آب و ظرف غذا اشتباه نکرده‌ایم. از این‌رو انتخاب بین خواب و ورزش در هنگام خستگی حاصل همکاری حس و عقل بوده است که خستگی جسمانی را حس درک کرده و عقل حکم به استراحت می‌دهد.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۱)

اقتصاد

۱۱۱- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق:

تیزبین	فرصت‌های کسب‌وکار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب‌وکارهای جدید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

(اقتصاد، کسب‌وکار و کارآفرینی، صفحه ۶)

۱۱۲- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

میلیون تومان $\frac{۲۳}{۵} = ۲۸۲ + ۱۲ = ۲۹۴$ پول آب، برق، گاز و عوارض شهرداری ماهیانهمیلیون تومان $۱۸ = ۱۲ \times \frac{۱}{۵} = ۱۸$ دستمزد ماهیانه کارگران

= مجموع هزینه‌های ماهیانه کارگاه تولیدی با احتساب هزینه فرصت

دستمزد کارگران + پول آب، برق، گاز و عوارض شهرداری

هزینه فرصت + خرید مواد اولیه +

میلیون تومان $۷۹ = \frac{۲}{۵} + ۲۵ + ۱۸ + \frac{۲۳}{۵} = ۷۹$

تکلیف: هزینه فرصت ماهیانه صاحب کارگاه تولیدی، حقوق ماهیانه یک اداره دولتی است که فرد از آن صرف‌نظر کرده است.

میلیون تومان $۱,۲۰۰ = ۱$ میلیارد تومان $\frac{۱}{۲} = ۱$ درآمد سالیانهمیلیون تومان $۱۰۰ = ۱۲ + ۱,۲۰۰ = ۱۰۰$ درآمد ماهیانه

= سود یا زیان اقتصادی ماهیانه

(مجموع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم ماهیانه) - درآمد ماهیانه

(سود یا منفعت) میلیون تومان $۲۱ = ۱۰۰ - ۷۹ = ۲۱$ سود یا زیان اقتصادی ماهیانه

با در نظر گرفتن هزینه فرصت، صاحب بنگاه سود کرده است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸ و ۳۳)

۱۱۳- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و B است که فرد می‌تواند بخرد.

در نقطه برخورد نمودار خط بودجه با محور عمودی فرد تمامی پول خود را به خرید کالای B اختصاص می‌دهد و می‌تواند حداکثر ۵ واحد از این کالا را خریداری کند و با توجه به اینکه قیمت هر واحد کالای B، ۵,۰۰۰ تومان است، خواهیم داشت:

تومان $۲۵,۰۰۰ = ۵ \times ۵,۰۰۰ = ۲۵,۰۰۰$ بودجه فرد

۱۰۸- گزینه «۴»

(فهرار قاسمی نژاد)

در این دوره هراکلیتوس علاوه بر حس به عقل هم اهمیت می‌داد، ولی پارمنیدس برای شناخت حسی اعتبار قائل نبود. پس در این دوره میان دانشمندان در حوزه معرفت‌شناسی اختلاف نظر وجود داشت.

دقت کنید که در این دوره، معرفت‌شناسی به‌طور مستقل مطرح نبود و ذیل مباحث هستی‌شناسانه قرار می‌گرفت.

(فلسفه یازدهم، نگاه به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۱۰۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور خارج از کشور ۱۴۰۳)

از نظر داروینیست‌ها انسان تفاوت ویژه‌ای با سایر موجودات و حیوانات ندارد و اگر تفاوتی موجود است، صرفاً پیچیدگی بیشتر از سایر موجودات است. از نظر آنان این موجود، در روند تکامل مادی خود به مرحله‌ای می‌رسد که برای تأمین نیازهای خود، حقوق سایر افراد را نیز رعایت کند و در نتیجه هیچ فضیلت اخلاقی‌ای در واقع وجود ندارد و آنچه که در واقع هست، رفتار انسان برای تأمین نیازهای مادی خویش است.

دلیل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فرمان راندن ذهن بر بدن

گزینه «۲»: قائل بودن به شعور ویژه برای انسان

گزینه «۳»: گرایش طبیعی به فضایل اخلاقی

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

۱۱۰- گزینه «۳»

(مهم رضایی بقا)

توماس هابز می‌گوید: «هرگاه انسانی بخواهد در برابر دیگران آزادی زیادی داشته باشد، باید به دیگران هم حق بدهد که در برابر او به همان میزان آزاد باشند.» بنابر این دیدگاه، انسان از زمانی که دریافته که نفع او در گرو نفع دیگران است، قواعد اخلاقی را ابداع کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با توجه به نظر ماتریالیست‌ها نفع فرد در گرو نفع دیگران است و بالعکس. پس هیچ‌یک نباید فدای دیگری شود.

گزینه «۲»: ماتریالیست‌ها ارزش حقیقی برای اعمال قائل نبودند.

گزینه «۴»: از نظر ماتریالیست‌ها آنچه برای خود می‌پسندی باید برای دیگران هم پسندی و این است که برای زیست اجتماعی ضروری است.

(فلسفه یازدهم، انسان، موپور افلاق‌گرا، صفحه ۸۹)

(زهره مومری)

۱۱۵- گزینه «۴»

(الف)

= قیمت فروش شیر به کارخانه با احتساب مالیات بر ارزش افزوده
(نرخ مالیات بر ارزش افزوده x قیمت کالا در مرحله اول) + قیمت کالا در مرحله اول

$$1,008 = 900 + (900 \times \frac{x}{100})$$

$$\Rightarrow 1,008 = 900 + 9x \Rightarrow 1,008 - 900 = 9x$$

$$\Rightarrow 108 = 9x \Rightarrow x = \frac{108}{9} = 12 \text{ درصد}$$

(ب)

= میزان ارزش افزوده در مرحله سوم

ارزش محصول در مرحله دوم - ارزش محصول در مرحله سوم

$$= 2,500 - 1,500 = 1,000 \text{ تومان}$$

$$12\% \times 1,000 = 120 \text{ تومان}$$

(ج)

= مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله آخر

مجموع مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده

نرخ مالیات بر ارزش افزوده x قیمت کالا در مرحله آخر =

$$= 5,000 \times \frac{12}{100} = 600 \text{ تومان}$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۶۳)

۱۱۶- گزینه «۲» (کتاب آبی پیمانه ای - کنگور سراسری ۱۴۰۳ - نوبت دوم تیرماه)

سیاست اخذ شده	هدف دولت
وضع و یا افزایش تعرفه های گوناگون بر واردات برخی از کالاها	حمایت از صنایع داخلی خود و کاهش وابستگی اقتصادی به کشورهای دیگر
وضع پیمان های تجاری و کاهش تعرفه ها	گسترش روابط اقتصادی خود با کشورهای با دیدگاه های سیاسی نزدیک

(اقتصاد، تجارت بین الملل، صفحه ۷۵)

(زهره مومری)

۱۱۷- گزینه «۲»

(الف) در دوران پایانی حکومت صفویه با تغییر و تحول سریع در اروپا و شکل گیری قدرتهای بزرگ در آن قاره مصادف بود. دولت های اروپایی با تجهیز ناوگان خود به رقابت شدید نظامی و تجاری با یکدیگر و استعمار کشورهای دیگر پرداختند. این رقابت و همچنین استعمار کشورهای دیگر موجب تسریع جریان توسعه این کشورها شد. آن ها از یک سو با چنگ انداختن بر دارایی های سایر ملت های جهان به ثروت اندوزی پرداختند و از سوی دیگر در رقابت با یکدیگر به نوسازی سریع صنایع و تولیدات خود اقدام کردند.

(ب) در بخش اقتصادی قانون اساسی بر آموزه هایی همچون اقتصاد مردمی، نفی سلطه بیگانگان و استقلال اقتصادی، حقوق اقتصادی شهروندان و عدالت اقتصادی تأکید شده است.

(اقتصاد، مقایسه سازی اقتصاد، صفحه های ۱۰۸ و ۱۱۰)

هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان دهنده مقدار کالای A و B است که فرد می تواند با بودجه مشخص ۲۵,۰۰۰ تومان بخرد.

- در نقطه «ب» میزان خرید از کالای B، ۳ واحد و میزان خرید از کالای A مجهول است، با دانستن بودجه فرد و قیمت هر واحد از کالای B داریم:

$$25,000 = (3 \times 5,000) + (x \times 2,500)$$

$$\Rightarrow 25,000 = 15,000 + (x \times 2,500) \Rightarrow 10,000 = x \times 2,500$$

$$\Rightarrow \text{واحد } 4 = \frac{10,000}{2,500} = x \text{ (میزان خرید از کالای A)}$$

هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب» میزان کالای A است که فرد از خرید آن صرف نظر کرده است تا بتواند میزان بیشتری از کالای B را بخرد.

در نقطه «الف» ۶ واحد کالای A و در نقطه «ب» ۴ واحد کالای A خریداری می شود، بنابراین هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب»، ۲ واحد کالای A است ($6 - 4 = 2$) که از خرید آن صرف نظر شده است؛ اما در صورت سؤال ارزش هزینه فرصت به ریال خواسته شده است و نه براساس واحد یا تعداد کالایی که از خرید آن صرف نظر کرده ایم؛ در نتیجه خواهیم داشت:

x تعداد (واحد) کالایی که از خرید آن صرف نظر شده است = ارزش هزینه فرصت ارزش هر واحد از کالایی که از خرید آن صرف نظر شده است

$$\text{ریال } 50,000 = 2,500 \times (6 - 4) = 5,000 \text{ تومان}$$

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه های ۲۷ و ۲۸)

۱۱۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه ای)

(الف)

کیلو ۶ = مقدار تقاضای تعادلی

کیلو ۰ = میزان تقاضا در قیمت ۷۰۰ تومان

کیلو ۶ - ۰ = ۶ = میزان تقاضا در قیمت ۷۰۰ تومان - مقدار تقاضای تعادلی
(ب) در سطح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی در بازار مازاد عرضه (کمبود تقاضا) داریم، یعنی در سطح قیمت ۶۰۰ تومان، معادل ۴ کیلو مازاد عرضه (کیلو $6 - 4 = 2$) داریم.

در سطح قیمت پایین تر از قیمت تعادلی در بازار مازاد تقاضا (کمبود عرضه) داریم، یعنی در سطح قیمت ۳۰۰ تومان، معادل ۱۰ کیلو کمبود عرضه (کیلو $10 - 0 = 10$) داریم.

(ج) در سطح قیمت ۵۰۰ تومان و مقدار ۶ کیلو تولیدکنندگان بیشترین دریافتی را دارند.

(د) در بازار هنگامی «کمبود عرضه (مازاد تقاضا)» اتفاق می افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین تر باشد. در نتیجه، گروهی از مصرف کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می شود. افزایش قیمت باعث می شود از یک سو، تولیدکنندگان به تولید رغبت بیشتری نشان دهند و از سوی دیگر، مصرف کنندگان از مصرف خود بکاهند. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می یابد که در آن، فاصله بین عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود. بنابراین در سطح قیمت ۴۰۰ تومان، ۱۰۰ تومان افزایش قیمت موجب برقراری تعادل در بازار می شود.

(اقتصاد، بازار چیست و چگونه عمل می کند؟، صفحه های ۳۸ تا ۵۱)

ریاضی و آمار (۳)

۱۲۱- گزینه «۱»

(علیرضا عبری)

برای هر سؤال ۵ انتخاب وجود دارد. انتخاب یکی از ۴ گزینه و یا پاسخ ندادن به سؤال. چون ۱۷۰ سؤال داریم، پس تعداد حالتها برابر است با: ۵۱۷۰.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۸)

۱۲۲- گزینه «۲»

(امیر زرااندوز)

اگر حروف «ه» و «م» را کنار بگذاریم، کلمه «زبانی» ۵ حرف دارد که از حروف آن برای سه حرف ابتدایی کلمات استفاده می‌کنیم.

$$= 120 = \frac{1}{1} \times \frac{2}{2} \times \frac{3}{3} \times \frac{4}{4} \times \frac{5}{5}$$

حرف باقی مانده از ه یا م یکی از ه یا م

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۸)

۱۲۳- گزینه «۳»

(امیر محمودیان)

تعداد کل حالات انتخاب ۴ نفر از این ۱۱ نفر برابر است با:

$$\binom{11}{4} = \frac{11 \times 10 \times 9 \times 8 \times 7!}{4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 7!} = 330$$

حالات نامطلوب آن است که ۴ دانش آموز انتخاب شده همگی از رشته تجربی یا همگی از رشته انسانی باشند.

$$= 6 = \binom{4}{4} + \binom{5}{4}$$

حالات نامطلوب

$$330 - 6 = 324$$

تعداد حالات مطلوب برابر است با:

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۲۴- گزینه «۱»

(حامد نصیری)

وقتی قرار است شامل عضوهای زوج یعنی $\{0, 2, 4, 6, 8\}$ باشد پس دو تا عضو دیگر را باید از بین $\{1, 3, 5, 7, 9\}$ انتخاب کنیم و چون قرار است اعداد فرد بزرگتر از ۵ یعنی $\{7, 9\}$ وجود نداشته باشند بنابراین دو عضو باید از اعداد $\{1, 3, 5\}$ انتخاب شوند یعنی $\binom{3}{2}$ که با گزینه «۱» یعنی $\binom{3}{1}$ برابر است.

$$\binom{3}{2} = \binom{3}{1} = 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۲۵- گزینه «۳»

(حامد نصیری)

فضای نمونه‌ای برابر است با:

$$S = \{1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19\} \Rightarrow n(S) = 10$$

$$A = \{1, 9, 15\}$$

$$B = \{1, 9\}$$

$$A \cap B = \{1, 9\} \Rightarrow (A \cap B)' = \{3, 5, 7, 11, 13, 15, 17, 19\}$$

$$\Rightarrow n[(A \cap B)'] = 8$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۹)

۱۱۸- گزینه «۲»

(ژهر مومری)

$$(40 \times 150) + (81 \times 200) = \text{تولید کل واقعی در سال دوم}$$

$$= 6,000 + 16,200 = 22,200 \text{ واحد پولی}$$

$$(30 \times 150) + (70 \times 200) = \text{تولید کل واقعی در سال اول}$$

$$= 4,500 + 14,000 = 18,500 \text{ واحد پولی}$$

$$= \text{نرخ رشد تولید واقعی سال دوم}$$

$$\frac{\text{تولید کل واقعی سال اول} - \text{تولید کل واقعی سال دوم}}{\text{تولید کل واقعی سال اول}} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{22,200 - 18,500}{18,500} \times 100 = 20 \text{ درصد}$$

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۱۹- گزینه «۲»

(مهرداد ضیائی)

دولت برای مقابله و کنترل تورم باید میزان عرضه کالاها را افزایش دهد. دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش دهد؛ روش اول آن است که ظرفیت‌های تولیدی را افزایش دهد؛ اما از آنجا که این روش معمولاً زمان‌بر است، دولت‌ها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش واردات، بازار را تنظیم کنند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۱۲۰- گزینه «۳»

(مهرداد ضیائی)

$$\frac{\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{تعداد سهام خریداری شده}} = \text{ارزش اسمی هر سهم}$$

$$= \frac{15,000,000}{200} = 75,000 \text{ تومان} = 75 \text{ هزار تومان}$$

$$\left(\frac{5}{100} \times \text{قیمت اسمی هر سهم} \right) + \text{قیمت اسمی هر سهم} = \text{قیمت بازاری هر سهم}$$

$$= 75 + \left(75 \times \frac{5}{100} \right) = 75 + 3.75 = 78.75$$

$$= 78.75 / 75 \text{ هزار تومان}$$

$$= \text{سود حاصل از خرید اوراق سهام}$$

$$\text{تعداد سهام خریداری شده} \times (\text{قیمت اسمی هر سهم} - \text{قیمت بازاری هر سهم})$$

$$= (78.75 - 75) \times 200 = 750 \text{ هزار تومان}$$

میزان سود فرد در پایان سال برابر با ۷۵۰ هزار تومان است که پس از کسر مخارج، به آن خمس تعلق می‌گیرد، $(750 - 150 = 600)$ در نتیجه خواهیم داشت:

$$\frac{1}{5} \times 600 = 120 \text{ هزار تومان}$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۵۶)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۳۱- گزینه «۲»

(رضا نوروزیگی)

فتحعلی خان صبای کاشانی، پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص ترین شاعر این دوره است.

آثار گلشن صبا (به تقلید از بوستان سعدی)، خداوندنامه (حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر (صلوات الله علیه) و دلیری‌های حضرت علی (علیه السلام) و... از اوست.

میرزا عبدالوهاب نشاط در نظم و نثر فارسی مهارت داشت. مجموعه آثار منظوم و منثور او با عنوان گنجینه نشاط باقی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۳۲- گزینه «۱»

(مجتبی فراهی)

«شمس الدین و قمر» اثر «میرزا حسن خان بدیع» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۰)

۱۳۳- گزینه «۲»

(مجتبی فراهی)

شاعر بیت گزینه «۲»، میرزاده عشقی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴، ۱۷ و ۱۸)

۱۳۴- گزینه «۳»

(رضا نوروزیگی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توضیح مربوط به قائم مقام فراهانی است.

گزینه «۲»: توضیح مربوط به ادیب الممالک فراهانی است.

گزینه «۴»: توضیح مربوط به عبدالوهاب نشاط اصفهانی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶، ۱۷، ۱۸ و ۲۰)

۱۳۵- گزینه «۲»

(پوری هسین پور)

ج) شاعر چهره و دهان معشوق را به خورشید و زهره تشبیه کرده است.

(تشبیه مضمّر). د) در مصراع دوم زره ساختن به آب نسبت داده شده است.

(کار انسان را غیرانسان انجام می‌دهد). ه) بیت به داستان حضرت خضر (ع)

و آب بقا (آب حیات) اشاره کرده است. ب) مصراع دوم این بیت، تضمینی از

سعدی است (کیست آن کش سر پیوند تو در خاطر نیست / یا نظر در تو

ندارد مگرش ناظر نیست). الف) «انگشت‌نما» کنایه از «مشهور و

شناخته‌شده» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع)

۱۳۶- گزینه «۴»

(سید علیرضا احمدی)

تشبیه: بار حسد / «قل الله ثم درهم» قسمتی از آیه ۹۱ سوره انعام است و شاعر آن را تضمین کرده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد تشبیه است. / «نصر من الله و فتح قریب» قسمتی از آیه ۱۳ سوره صف است و شاعر آن را تضمین کرده است.

گزینه «۲»: تشبیه‌ها: «کمند بلا»، «کلید نجات»، «تو مانند کلید بلایی» و «تو مانند کلید نجاتی» / مصراع اول عربی است اما بیت فاقد تضمین است.

گزینه «۳»: فاقد تشبیه است. / «بسم الله مجراها» قسمتی از آیه ۴۱ سوره هود است و شاعر آن را تضمین کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع)

۱۲۶- گزینه «۲»

(سیار سالاری)

تعداد اعضای فضای نمونه مورد نظر برابر است با:

$$n(S) = 7 \times 7 \times 7 = 7^3$$

روز تولد نفر اول یکی از ۷ روز هفته می‌تواند باشد و دو نفر بعدی نیز باید در همان روز متولد شوند، پس:

$$n(A) = 7 \times 1 \times 1 = 7$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{7}{7^3} = \frac{1}{7^2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۱۲۷- گزینه «۴»

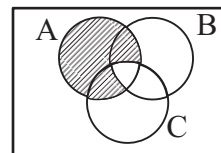
(علیرضا عبیدی)

با بررسی گزینه‌ها داریم:

گزینه «۱» از A، اجتماع B و C حذف کرده‌ایم که درست است.

گزینه‌های «۲» و «۳» نیز قسمت هاشورخورده را نشان می‌دهند.

گزینه «۴» اگر از مجموعه A، اشتراک B و C را جدا کنیم مجموعه، به صورت زیر است که با شکل سؤال متفاوت است!

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

۱۲۸- گزینه «۱»

(هاشم نصیری)

وقتی قرار است اعداد زوج (۴، ۲) در مکان‌های زوج باشند، بنابراین اعداد فرد (۵، ۳، ۱) باید در مکان‌های فرد باشند، بنابراین ۲! حالت برای مکان‌های زوج و ۳! حالت برای مکان‌های فرد داریم.

$$n(S) = 5! , n(A) = 2! \times 3!$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{2! \times 3!}{5!} = \frac{12}{120} = \frac{1}{10} = 0.1$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۱۲۹- گزینه «۴»

(سیرمهری علوی پور)

انتخاب روش نمونه‌گیری مناسب مربوط به گام دوم چرخه آماری یعنی «طرح و برنامه‌ریزی» می‌باشد. (رد گزینه‌های «۱» و «۲»)

گردآوری داده‌ها در گام سوم یعنی «گردآوری و پاک‌سازی داده‌ها» انجام می‌گیرد. (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

تفسیر نتایج به‌دست آمده در گام نهایی (پنجم) یعنی «بحث و نتیجه‌گیری» انجام می‌پذیرد. (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۷)

۱۳۰- گزینه «۱»

(امیر زائرودز)

از نمودار (طول مستطیل و طول میله خط)، متوجه می‌شویم که: $\sigma = 2$ و $\bar{x} = 10$

پس واریانس داده‌ها برابر ۴ خواهد بود. ضمناً می‌دانیم در داده‌های نرمال، میانگین، میانه و مُد همگی با هم برابرند، پس میانه و مد، هر کدام برابر ۱۰ هستند و لذا مجموع آن‌ها برابر ۲۰ خواهد بود. توجه کنید که ۶۸٪ داده‌ها بین $\bar{x} - \sigma$ و $\bar{x} + \sigma$ یعنی بین ۸ و ۱۲ قرار دارند. همچنین ۹۶٪ داده‌ها بین $\bar{x} - 2\sigma$ و $\bar{x} + 2\sigma$ یعنی بین ۶ و ۱۴ واقع هستند.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۴۱- گزینه ۱

(سیر مفعولی مرتضوی)

«لا تدری»: نمی‌دانی (رد گزینه ۳) / «لعلّ الله...»: شاید خدا، امید است خدا (رد سایر گزینه‌ها) / «یحدث»: پدید آورد (رد سایر گزینه‌ها) / «بعد ذلک»: پس از آن (رد گزینه ۴) / «أمرأ»: (در این جا) پیشامدی نو (ترجمه)

۱۴۲- گزینه ۲

(سیر مفعولی مرتضوی)

«أیها الفاجر»: ای افتخارکننده، ای که افتخار می‌کنی / «جهلاً»: از روی نادانی (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «بالنسب»: به اصل و نسب (رد سایر گزینه‌ها) / «إنما الناس لأُمّ ولأبّ»: مردم فقط از یک پدر و مادرند (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

نکته مهم درسی:

دقت کنید «إنّ» به معنای «قطعاً، همانا» است اما «إنّما» معنای «فقط، تنها» می‌دهد.

(ترجمه)

۱۴۳- گزینه ۲

(نویز امسکی)

«قيمة كلّ امرئ»: ارزش هر انسانی (رد گزینه ۱) / «لیست سوى»: نیست به جز / «مقدار أعماله الحسنة»: مقدار کارهای نیکش (رد سایر گزینه‌ها) / «فی الحیة»: در زندگی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «فعلینا أن نقوم بالحسنات»: پس ما باید به نیکی‌ها بپردازیم (رد گزینه ۳) / «لکی ترتفع»: تا بالا رود (رد گزینه ۴) / «قیمتنا»: ارزشمان (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۱۴۴- گزینه ۴

(ولی برهی - ابور)

«ذلک المطار»: آن فرودگاه (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «دلّیلم»: راهنمایشان، راهنمای خود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لا طریق لنا»: (لای نفی جنس): هیچ راهی نداریم، هیچ راهی برای ما نیست (رد گزینه ۲) / «ألا الانتظار»: به جز انتظار (رد گزینه ۱) / (در گزینه ۲ «به آن‌ها» نیز اضافه است و در عبارت عربی معادلی ندارد.)

(ترجمه)

۱۴۵- گزینه ۳

(سیر مفعولی مرتضوی)

«لا» از نوع نفی جنس است و باید صحیح ترجمه شود؛ ترجمه صحیح عبارت: هیچ انسانی هنگام شنیدن آوازخوانی پرندگان، احساس غم نمی‌کند! (ترجمه)

۱۴۶- گزینه ۲

(سیر مفعولی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «اللغائب» نادرست است. «للمخاطب» صحیح است.
گزینه ۳: «اسم فاعل» نادرست است. دقت کنید «عالم» بر وزن فاعل اسم فاعل است، نه «عالم»!
گزینه ۴: «من باب إفعال» نادرست است. «انطوى» از باب «انفعال» است. (تفلیل صرفی و ملل اعرابی)

۱۳۷- گزینه ۳

(پوریا حسین پور)

در مصراع‌های «ج» و «هـ» با وزن «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» (مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل) روبه‌رو هستیم، اما وزن سایر مصراع‌ها عبارت است از «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع». توجه: در بیت «الف» باید «خوش آمد» را با حذف همزه خواند. در بیت «ب» نیز «سوخنگان است» با حذف همزه خوانده می‌شود. در بیت «ج» با توجه به معنی واژه «خرد» باید آن را همراه ضمه خواند (خُرد).

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۱۳۸- گزینه ۲

(سید علیرضا امیری)

وزن بیت گزینه ۲: «مفاعیلن فاعلاتین مفاعیلن فاعلاتین» است و سایر ابیات در وزن «مفاعیلن فاعلاتین مفاعیلن فع لن» سروده شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر)

۱۳۹- گزینه ۱

(کنکور سراسری ۱۴۰۳ - نوبت اول)

بیت صورت سؤال از قصیده معروف «ایوان مداین» خاقانی انتخاب شده است. خاقانی در این بیت و در سراسر این قصیده می‌گوید جهان به پادشاهان و بزرگان وفا نکرده است و همگی آن‌ها به باد فنا رفته‌اند و کاخ‌هایشان بر جای مانده است. اشاره بیت به فرمان خسروپرویز مبنی بر انداختن نعمان بن منذر به زیر پای فیل و کشتن اوست.

در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» نیز به ترتیب «بانگ جفدها و فاخته‌ها که از قصر سلاطین قدیم به گوش می‌رسد»، «سنگ‌زدن سپهر به جمشید به معنای مردن او» و «بر باد رفتن شوکت پادشاهانی مانند خسرو و جمشید و غیره» به همین مفهوم اشاره دارند.

بیت گزینه ۱: «در مورد این است که زمانه و سرنوشت اتفاقات را طوری رقم می‌زند که مجنون بر خاک تربت لیلی حاضر خواهد شد و زلیخا آبروی یوسف را خواهد ریخت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۳۵)

۱۴۰- گزینه ۴

(کنکور سراسری ۱۴۰۲ - نوبت دوم)

منظور از «محبوبه نیلگون عماری» در بیت صورت سؤال «خورشید» است و بیت صحنه طلوع خورشید را توصیف می‌کند. در بیت گزینه ۴ نیز فردوسی با لحنی حماسی طلوع آفتاب و شروع روز را توصیف کرده است. «خور» در این بیت همان خورشید است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این بیت خاقانی هم به آغاز صبح اشاره دارد، اما از لحاظ تصویری با بیت صورت سؤال قرابت چندانی ندارد، زیرا دقیقاً به طلوع خورشید اشاره نکرده است. گزینه ۲: شاعر این بیت به توصیف بازشدن شکوفه گل پرداخته است و گل را به لیلی (معشوق) تشبیه کرده است که سرش را از عماری (کجاوه) بیرون آورده است. گزینه ۳: وقتی زلف معشوق بر چهره‌اش افتاد، مردم بانگ برآوردند که آفتاب گرفت (تشبیه روی معشوق به آفتاب).

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۰)

۱۴۷- گزینه ۲»

(مفرد صارق مفسنی)

در گزینه ۲، «أَنْ» با بقیه متفاوت است، زیرا سه گزینه دیگر از حروف مشبّهة بالفعل هستند.

(حروف مشبّهة بالفعل)

۱۴۸- گزینه ۳»

(سیر مفرد علی مرتضوی)

در گزینه ۳، بلافاصله بعد از حروف مشبّهة بالفعل (لعلّ) نباید فعل قرار بگیرد، بلکه باید یک اسم یا ضمیر بیاید.

(حروف مشبّهة بالفعل)

۱۴۹- گزینه ۳»

(نویز امساک)

«إِنْ» همیشه کلّ جمله را تأکید می کند، نه جزئی از آن را.

(حروف مشبّهة بالفعل)

۱۵۰- گزینه ۱»

(ولی بری - ابوهر)

در گزینه ۱، «لَا» برای نفی مضارع است نه نهی. در این گزینه علت حذف نون آخر مضارع، حرف ناصبه «أَنْ» است نه حرف «لَا». دقت کنید که هرگاه حروف (أَنْ - حَتَّى - لَئِنْ) بر سر «لَا» بیاید، لای نفی مضارع است نه لای نهی. ترجمه عبارت: «بر شما لازم است که (شما باید) در دستیابی به اهدافتان با تلاش نمونه خود سست نشوید».

(«لَا»ی نفی ینس)

عربی زبان قرآن (۳) - سوالات آشنا

۱۵۱- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«إِنَّ الْأَمَّ ...» یقیناً مادر ... (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (حرف «إِنْ» کل جمله بعد از خود را تأکید می کند، در صورتی که در گزینه‌های ۱ و ۴، بر روی بخشی از جمله تأکید شده است.) / «لَا مَثِيلَ لَهَا»: هیچ نظیری (هیچ مانندی) ندارد (رد گزینه ۳) / «لَنْ يَتَغَيَّرَ»: تغییر نخواهد یافت، عوض نخواهد شد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «لَيْتَنِي عَرَفْتُ ...»: کاش ... دانسته بودم (می دانستم) (رد گزینه‌های ۳ و ۴) (لِيتَ + فعل ماضی ← ماضی بعید یا ماضی استمراری فارسی)

(ترجمه)

۱۵۲- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«كَانَ ... يَتَمَتَّنُونَ»: (معادل ماضی استمراری فارسی) آرزو می کردند (رد گزینه ۲) / «لَيْتَ ... يَكُونُ»: کاش باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «نَزَلَ الْمَطَرُ»: بارش باران (رد گزینه ۴) / «نَزَلَ»: فرود آمد، بارید (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۱۵۳- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«ذَلِك الشَّابَّ»: آن جوان (رد گزینه ۳) / «أَنْ»: که (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «العالم الأكبر»: (ترکیب وصفی) جهان بزرگتر، دنیای بزرگتر (رد گزینه ۱) / «جرماً صغيراً»: (موصوف و صفت نکره) پیکری کوچک، پیکر کوچکی، یک پیکر کوچک (رد گزینه ۴) / «كَانَ يَزْعُمُ»: (معادل ماضی استمراری فارسی) گمان می کرد، می پنداشت (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۱۵۴- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری زبان ۹۹)

«هَذَا لَا إِنْسَانَ بِدُونِ خَطَا»: هیچ انسانی بدون خطا (اشتباه) وجود ندارد (رد سایر گزینه‌ها؛ توجه داشته باشید که «إِنْسَانٌ» اسم لا نفی جنس است و باید به صورت نکره و همراه لفظ «هیچ» ترجمه شود: «هیچ انسانی») / «لَكِنَّهُ»: ولی، اما / «يَفْشِلُ (مضارع اخباری)»: می باز، شکست می خورد (شکست خواهد خورد) در گزینه ۱ «نادرست است.» / «عندما»: هنگامی که، زمانی که («هرگاه» در گزینه ۲ «نادرست است. در گزینه ۴» زمانی می باز که «نادرست است، چرا که «عندما» بعد از «يَفْشِلُ» آمده است نه قبل از آن!) / «يَعْدُ»: به شمار آورد، حساب کند («فرض کند» در گزینه ۲ «نادرست است.» / «عالمٌ يعرفُ»: عالمی (دانشمندی) که می داند («يعرفُ» جمله وصفیه است و باید قبل از آن حرف «که» بیاید. «دانای» در گزینه ۱، «می دانسته است» در گزینه ۲ و «آگاه است» در گزینه ۴ همگی نادرست هستند.) / «كُلَّ شَيْءٍ»: هر چیزی، همه چیز («بر» در گزینه ۴ اضافی است.)

(ترجمه)

۱۵۵- گزینه ۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «بَدَأَ + فعل» به صورت «شروع به ... کرد» ترجمه می شود. ترجمه صحیح: مزدوران شروع به تأکید بر نقطه‌های اختلاف و دشمنی کردند!

گزینه ۲: «دَقَّتْ كُنْدِ» «لَا»ی نفی جنس بر سر اسم «فَضْلٌ» آمده است. ترجمه صحیح: هیچ فضیلتی (برتری) برای برخی ملت‌ها بر دیگران به خاطر رنگ نیست! (هیچ فضیلتی ندارند)

گزینه ۴: «إِنَّمَا» به معنی «فقط» است، هم چنین در عبارت فعل آینده نداریم. ترجمه صحیح: اشک‌های ناامیدی فقط از چشمانی فرو می ریزد که عظمت آفریدگار را باور ندارند!

(ترجمه)

۱۵۶- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور فارغ از کشور انسانی ۱۴۰۲)

ترجمه عبارت صورت سؤال: هیچ خیری در سخنی نیست، مگر اینکه همراه با عمل باشد!

منظور از عبارت صورت سؤال این است که کار و عمل، از حرف و گفتار مهم تر است. در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» اهمیت کار نسبت به گفتار واضح است، اما گزینه ۲ «مفهوم دیگری دارد، در این گزینه بر راست گفتن و درستکاری تأکید شده است.

(مفهومی)

فلسفه دوازدهم

۱۶۱- گزینه ۲»

(حسن صدری)

حمل رشدکننده بر گیاه و اینکه بگوییم «گیاه رشدکننده است». نیازمند دلیل نیست، زیرا رشدکننده از مفاهیم ذاتی و جزئی از حقیقت گیاه است. اما حمل وجود بر هر ماهیتی نیازمند دلیل است، چون وجود جزء مفهوم هیچ ماهیتی نیست.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۵)

۱۶۲- گزینه ۲»

(سبا پعفرزاده صابری)

قضیه انسان موجود است، با قضیه انسان مخلوق است، مشابه است. زیرا هم مخلوق و هم موجود، از ذاتیات انسان نیست و حمل آن بر انسان حمل شایع صناعی است، اما ناطق و حیوان ذاتی انساناند و حمل آنها بر انسان دلیل نمی‌خواهد.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» اولی ذاتی - شایع صناعی

گزینه ۳» شایع صناعی - اولی ذاتی

گزینه ۴» اولی ذاتی - شایع صناعی

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه‌های ۵ و ۷)

۱۶۳- گزینه ۳»

(هسین آفونری راهنمایی)

واجب‌الوجود بالذات خودش خودش را پدید نیاورده است و این‌گونه هم نیست که ضرورت وجودش پدید آمده باشد، بلکه ذاتش ضرورت وجود دارد و این ضرورت از ناحیه غیر نیست (همیشه بوده، هست و خواهد بود). آنچه ممتنع‌الوجود نباشد هم می‌تواند واجب باشد و هم می‌تواند ممکن باشد.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۱۶۴- گزینه ۳»

(نیمایوهاری)

مفهومی که در جهان خارج وجود دارد و مابه‌ازای واقعی دارد ممکن است واجب بالذات یا واجب بالغیر (یا همان ممکن بالذاتی که وجود یافته) باشد. در گزینه‌هایی از تست قید احتمالاً ذکر شده است؛ پس باید هر گزینه‌ای که بیانگر یکی از این دو دسته است را صحیح بگیریم. گزینه اول درباره واجب بالذات صحیح است و گزینه‌های دوم و چهارم درباره واجب بالغیر صحیح هستند.

اما گزینه سوم گفته که ذات آن هیچ‌وقت ممکن نیست نسبت به عدم (یا حتی وجود) امکانی باشد. در حالی که می‌دانیم واجب بالغیر ذاتش همواره ممکن است و ذاتش را اگر در نظر بگیریم همواره نسبت به وجود و عدم امکانی و لاقتضا است. پس گزینه سوم در بردارنده عبارت نادرستی می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۵۷- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

از حروف مشبّه بالفعل «کأنّ» (گویی) معنی (ظن و گمان) می‌دهد. ترجمه عبارت گزینه ۲» گویی دوستان ما برای راضی کردن همه مردم تلاش می‌کنند!

(حروف مشبّه بالفعل)

۱۵۸- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

ترجمه عبارت: «همانا امنیت و سلامتی دو نعمت ناشناخته‌اند، هرگاه انسان یکی از آن دو را از دست بدهد، می‌گوید: ای کاش من آن را غنیمت شمرده بودم!»

«نعمتان» مرفوع است، پس صفت آن هم باید مرفوع بیاید، پس «مجهولتان» صحیح است. (رد گزینه ۱»؛ از طرفی، قبل از «لیت»، حرف «یا» می‌آید و ساختار «یا لیت: ای کاش» را ایجاد می‌کند. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(حروف مشبّه بالفعل)

۱۵۹- گزینه ۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور خارج از کشور ۹۹)

صورت سؤال «لا نفی جنس» را می‌خواهد، چرا که «لا نفی جنس» چیزی را به طور کامل نفی می‌کند و شدت نفی را می‌رساند. در میان گزینه‌ها، تنها «لا خیر» در گزینه ۱» «لا نفی جنس» است. توجه داشته باشید که اسم بعد از «لا نفی جنس»، «ال» و «تنوین» نمی‌گیرد (رد گزینه‌های ۳ و ۴). در گزینه ۲» هم «لا» جواب به معنی «نه» آمده است.

(«لا»ی نفی ینس)

۱۶۰- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور خارج از کشور انسانی ۱۴۰۳)

با توجه به گزینه‌ها، مشخص است که نکات «لا»ی نفی جنس متظر سؤال است. قواعد مربوط به اسم «لا»ی نفی جنس تنها در گزینه ۲» به درستی رعایت شده است، در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «لا أحد»، «لا کَنز» و «لا شیء» صحیح است.

نکات مهم درسی:

دقت کنید اسم «لا»ی نفی جنس:

- همواره نکره است و «ال» نمی‌گیرد.

- همیشه در آخر خود، علامت فتحه (ـَ) دارد.

- هیچ‌گاه علامت تنوین (ـِ) نمی‌گیرد.

(«لا»ی نفی ینس)

۱۶۵- گزینه «۴»

رابطه علیت رابطه دوطرفه نیست، بلکه یک طرف به طرف دیگر که معلول است وجود می‌دهد. رابطه علیت رابطه‌ای وجودی است، یعنی وجود یک چیز ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است و اگر علت باشد، معلول آن هم حتماً خواهد بود و اگر علت نباشد، معلول هم نخواهد بود.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۶۶- گزینه «۱»

مسئله علت و معلول یکی از کهن‌ترین مسائل فلسفی است و شاید نخستین مسئله‌ای باشد که فکر بشر را به خود متوجه ساخته است.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه ۱۴)

۱۶۷- گزینه «۳»

این که امری برای موجود شدن نیاز به علت دارد، دلیل بر این نیست که آن علت در خارج وجود پیدا کرده و به معلول نیز وجود داده است. برای مثال ما می‌توانیم دریای جیوه را تصور کنیم و دریای جیوه ممکن‌الوجود است، از طرفی می‌دانیم دریای جیوه برای موجود شدن نیاز به علت دارد اما این به این معنا نیست که در خارج هم علت دریای جیوه وجود دارد و به دریای جیوه وجود داده است.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۸)

۱۶۸- گزینه «۲»

دکارت درک ما از علیت را فطری می‌داند (فطری بودن نزد او تا حدود زیادی به معنای بدیهی بودن و حضور بی‌واسطه نزد عقل است). اما هیوم درک ما از این رابطه را متأثر از تجربه و ناشی از عادت ذهنی در اثر تعاقب حوادث پی‌درپی می‌داند. لذا از نظر دکارت (و همچنین فلاسفه مسلمان) حکم ما به جاری و ساری بودن رابطه علیت در جهان خارج بر پایه عقل است و لذا این رابطه ضروری است. اما هیوم چون حکم به آن را بر اثر عادت ذهنی می‌داند آن را قطعی و ضروری به حساب نمی‌آورد. (تأیید بخش اول گزینه‌های ۱ و ۲ و رد بخش دوم گزینه «۴»)

می‌توان در مورد علیت بین فلاسفه مسلمان و هیوم اشتراک نظر یافت. از نظر هر دو رابطه علیت امری نیست که حس و تجربه بتواند آن را ادراک کند؛ هرچند کشف مصادیق علیت و حکم دادن به علت و معلول بودن دو رویداد خاص بدون استمداد از تجربه و بدون اتکا به حس ممکن نیست. با این حال فلاسفه مسلمان چون معتقدند درک ما از اصل علیت بر پایه عقل محض و استدلال از بدیهیات است آن را می‌پذیرند؛ اما هیوم هیچ درک عقلی بدون تجربه را نمی‌پذیرد. (تأیید بخش دوم گزینه‌های ۲ و ۳ و رد بخش دوم گزینه «۱»)

ضمناً دقت کنید که گرچه هیوم رابطه علیت را رابطه‌ای ضروری نمی‌داند، اما او هم اعتقاد دارد که مصادیق همان رابطه علیت که ناشی از تداعی است و ضروری نیست، به هر حال از طریق حس و تجربه در ذهن منعکس می‌شوند. از این نظر بین دکارت، هیوم و فلاسفه مسلمان اشتراک نظر هست. (رد بخش اول گزینه‌های ۳ و ۴)

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۱۶۹- گزینه «۳»

(سبا پیغرزاده صابری)

کسی که تجربه‌گرایی محض است، در عمل نمی‌تواند از این نظر خود پیروی کند، زیرا بنابر اصل تجربه‌گرایی، اگر فرد تجربه‌گرا با پدیده‌های جدید روبه‌رو شود، نمی‌تواند از این پدیده انتظار آثار خاص داشته باشد. اما در عمل این‌گونه نیست و همان فرد هم انتظار آثار خاص دارد، یعنی با پدیده‌های جدید که روبه‌رو می‌شود، باز هم براساس اصل سنخیت با آن برخورد می‌کند؛ پس در واقع عمل براساس این اصل ناقض سخن او می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اصل سنخیت اصلی عقلانی است نه تجربی.
گزینه «۲»: شناخت تفاوت‌ها و تمایزها که با شناخت حسی صورت می‌گیرد، ارتباطی با مورد مطرح شده در صورت سؤال ندارد.
گزینه «۴»: عبارت صورت سؤال درباره خود اصل سنخیت است و این که آیا آن صرفاً متکی به تجربه است یا خیر، نه درباره یافتن و تشخیص مصادیق آن.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۱۷۰- گزینه «۴»

(نیم پوهاری)

ابیات موجود در گزینه‌های اول و دوم و سوم مربوط به اصل سنخیت علت و معلول هستند که به نظم و انتظام جهان اشاره دارند و بیان می‌کنند که بین علت و معلول تناسب و هماهنگی به‌خصوصی برقرار است. اما بیت ذکرشده در گزینه چهارم بیانگر این است که هر معلولی علتی دارد و معلول خود به خود پدید نمی‌آید و می‌توان آن را متناسب با اصل وجوب علی و معلولی در نظر گرفت.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....